Griffie Gemeenteraad Utrecht
Secretariaat raadscommissie Mens & Samenleving
Postadres Postbus 16200 3500 CE Utrecht
Telefoon 030 - 286 10 69 **Fax** 030 - 286 15 18
www.utrecht.nl/gemeenteraad

Gemeente Utrecht

VERSLAG OPENBARE VERGADERING COMMISSIE MENS & SAMENLEVING D.D. 7 JANUARI 2021

Datum verslag 14 januari 2021
Locatie Stadhuis, Grote trouwzaal
Verslag door Geertjan Benus (Notutekst)
Vaststelling verslag februari 2021

Aanwezigen:
Ochtend
De voorzitter, de heer G. te Hoonte, en de burgemeester mevrouw S.A.M. Dijksma, en voorts de leden: de heer P. van Corler (GroenLinks), mevrouw H. de Boer (GroenLinks), de heer M. Koning (D66), mevrouw H. Dekker-Abdulaziz (D66), mevrouw R. Streefland (ChristenUnie), mevrouw J. Admiraal (ChristenUnie), mevrouw Q. Rajkowski (VVD), de heer D. Gilissen (VVD), de heer R. van der Zweth (PvdA), mevrouw M. van Mil (Student & Starter), mevrouw J. van Ophem (Student & Starter), de heer B. van Steeg (CDA), de heer M. Sungur (DENK), de heer H. van Deún (PVV), de heer D. Bosch (PVV), en van de griffie de heer M. Kiewik (commissiegriffier) en mevrouw I. Arets (commissiesecretaris).

Middag
De voorzitter, mevrouw C. van Dun, en de wethouder A. Klein, en voorts de leden mevrouw J. Kleinrensink (GroenLinks), de heer M. Saiah (D66), mevrouw R. Streefland (ChristenUnie), mevrouw H. Assen (PvdA), mevrouw T. Meerding (VVD), de heer B. Kos (CDA), mevrouw Van Mil (Student & Starter), mevrouw L. de Vries (Partij voor de Dieren), de heer I. Simsek (DENK), de heer C. Bos (Stadsbelang Utrecht), de heer M. Sungur (DENK), de heer H. van Deún (PVV). Aanwezig zijn ook van de griffie de commissiegriffiers de dames W. Kok en E. Hamelink.

Avond
De voorzitter, de heer M. de Pagter, de wethouder de heer M. van Ooijen en verder de leden: mevrouw J. Kleinrensink (GroenLinks), de heer H. Bakker (D66), de heer J. Wijmenga (ChristenUnie), mevrouw T. Meerding (VVD), de heer L. Bosse (PvdA), de heer B. van Steeg (CDA), mevrouw T. Sturkenboom (Student & Starter), en van de griffie mevrouw J. Udo (commissiegriffier).

1. Opening en mededelingen ..... - 2 -
2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten ..... - 2 -
3. Verslagen ..... - 2 -
4.1 Toezeggingen/moties/brievenlijst ..... - 2 -
4.2 Lange termijn agenda ..... - 2 -
5. Raadsvoorstel Zienswijze concept kadernota Veiligheidsregio Utrecht (VRU) 2022 ..... - 2 -
6. Voortgang en kosten Tweede Kamerverkiezingen ..... - 8 -
7. Verordening Huisvesting Scholen ..... - 20 -
8. Sport ..... -45-
8.1 Raadsbrief Onderzoek Behoefte Sportcapaciteit ..... -45-

8.2 Raadsbrief samenwerking studentensport en gemeente..... -45-
8.3 Raadsbrief locatiekeuze Sporthal in Noordoost..... -45-
Toezeggingenlijst **- 60 -**

Ochtendvergadering 7 januari 2021

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, de heer Te Hoonte, opent de digitale vergadering om 10.00 uur met iedereen welkom te heten en met een speciaal welkom aan burgemeester Dijksma voor wie deze vergadering haar eerste vergadering is in het Utrechtse. Besproken worden onderwerpen uit de portefeuille van de burgemeester.
In de loop van de vergadering deelt hij mee dat Stadsbelang zich voor deze ochtend-vergadering heeft afgemeld.

Mededelingen
Geen.

Middagvergadering 7 januari 2021

De voorzitter, mevrouw Van Dun, heropent de digitale vergadering om 14.00 uur. Zij heet iedereen van harte welkom.

Mededelingen
Geen.

Avondvergadering 7 januari 2021

Heropening

De voorzitter, de heer De Pagter, heropent de digitale vergadering omstreeks 20:00 uur. Hij heet iedereen van harte welkom.
Hij heeft een afmelding ontvangen van Stadsbelang Utrecht. Andere afmeldingen zijn hem niet bekend.

Mededelingen
Geen.

2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten

De voorzitter stelt de agenda voor de gehele vergadering vast. Besproken zullen worden de punten 5, 6, 7 en 8. Hiermee is de agenda voor de hele dag conform vastgesteld.

3. Verslagen

Het verslag van 10 december 2020 wordt conform vastgesteld.

4.1 Toezeggingen/moties/brievenlijst
Geen opmerkingen.
4.2 Lange termijn agenda
Geen opmerkingen.

5. Raadsvoorstel Zienswijze concept kadernota Veiligheidsregio Utrecht (VRU) 2022

De voorzitter licht de agendering van dit raadsvoorstel toe. Het college stelt de raad voor met dit voorstel in te stemmen met de conceptreactiebrief op de kadernota aan

het Algemeen Bestuur van de VRU. In de brief betuigt het college instemming met de conceptkadernota, de stijging van de gemeentelijke bijdrage, en verzoekt het college een deel van de positieve staat van de rekening 2020 te reserveren voor een zogenaamd reservefonds Openbaar Meldsysteem. Dit raadsvoorstel zal in twee termijnen worden besproken. Hij geeft de commissie het woord.

De commissie

De heer Van Deún (PVV) spreekt zijn dank uit voor de inzet van alle medewerkers van de VRU voor hun inzet in deze heftige tijd van corona. Zij zorgen dagelijks voor de veiligheid van de bewoners van Utrecht.
Als het gaat om de zienswijze op de begroting van de VRU, zet hij uiteen dat zijn partij over het algemeen tegenstander is van het vormen van reserves. Dan geeft de raad zijn budgetrecht uit handen. Het weerstandsvermogen van 1.4 zou voldoende moeten zijn. In dit geval loopt de VRU 1,1 miljoen aan al ingeboekte inkomsten mis. Hij leest in de stukken niet dat wanneer de taak overgaat, de werkzaamheden bij de VRU verdwijnen en dat er dan minder kosten zijn. Hij vraagt of de burgemeester daarover iets kan zeggen.
Zijn fractie vindt de vorming van de reserve door daarvoor deels het positieve resultaat van de jaarrekening te gebruiken enigszins ruim omschreven. Hij ziet liever de zienswijze aangevuld met dat dat het alleen om een tijdelijke bestemmingsreserve gaat die niet hoger mag zijn dan de gederfde inkomsten minus eventuele besparingen op niet meer te verrichten taken. Zijn fractie zou daarvoor graag de toezegging krijgen van de burgemeester dat dit wordt aangepast. Dan kan dit volgens hem met de A-status door naar de raad. Anders overweegt zijn fractie een motie.

De heer Van Corler (GroenLinks) kan zich voor een deel aansluiten bij wat door de PVV is gezegd. Zijn bijdrage had betrekking op de 1,1 miljoen euro inkomstenderving. Het verbaast hem dat de oplossing werd gevonden met een tijdelijke dekking met de instelling van een bestemmingsreserve die overblijft over 2020. Hij beschouwt dat als het incidenteel dekken van een structureel probleem zonder dat de VRU aangeeft hoe het structurele probleem hierin, op te lossen. Hij is benieuwd naar het antwoord op de vraag van de PVV.
Hij vraagt hoe om te gaan met het structurele probleem van inkomstenderving. Hij vraagt bovendien waarom dit te storten in een aparte bestemmingsreserve in plaats van in de Algemene Reserve. Die middelen zijn dan niet meer te gebruiken voor eventuele andere tegenvallers. Hier bovenop lijkt het beeld te ontstaan dat het bestuur van de VRU die 2,8 miljoen in ieder geval zal uitgeven aan de inkomstenderving van de 1,1 miljoen euro jaarlijks. Hij krijgt hierop graag de reactie van de burgemeester. Hij zou het goed vinden hierop de zienswijze aan te passen.

De heer Koning (D66) beseft dat de burgemeester formeel nog voorzitter van de VRU moet worden. Hij heeft begrepen dat dat binnenkort zal gebeuren.
De Kadernota betreft een verder liggend jaar, 2022. Dat zal een belangrijk jaar worden. Ook de VRU zal weer terug moeten naar normaal, in de hoop dat corona dan is gepasseerd. Hij kan zich voorstellen dat corona een heftige wissel trekt op de organisatie en dat dat ook nog zal zijn in 2022 bij de afschaling.
Hij las in de Kadernota geen opvallende zaken. Hij is benieuwd naar de reactie van de burgemeester op de vraag van de PVV. Het is nooit fijn te lezen dat de gemeen-

telijke kosten omhoog gaan. Hij ziet dat als een uitvloeisel van de nieuwe wetgeving en van eerder genomen besluiten. Hij staat daar achter.
Hij kan zich vinden in de brief van het college over de zienswijze. Hij wacht de reactie af van de burgemeester als het gaat om de suggestie om de zienswijze aan te passen.
In juni ontving hij een tussentijdse evaluatie van de VRU. Hij is er benieuwd naar of het college in de komende tijd bereid is om een soort van tussentijdse evaluatie te houden op het het proces van de noodverordeningen die beëindigd zijn met de instelling van een tijdelijke wet Covid. Hij kan zich voorstellen dat op landelijk niveau daar onderzoek naar zal worden gedaan. Hij beseft dat de gemeente ook een rol heeft in uiteindelijk de uitvoering van de noodverordeningen. De VRU had een rol in de instelling ervan en gaf uitvoering aan de communicatie daarover. Hij vraagt in die breedte op welke wijze het college van plan is hierover zelf een evaluatie te houden en wat de VRU daarin van plan is. Hij wil daarin graag een beeld krijgen om te beoordelen of daaraan door de raad sturing gegeven moet worden.
De voorzitter verneemt desgevraagd van **de burgemeester** dat zij die technische vraag in deze setting kan beantwoorden.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) deelt mee dat haar fractie kan instemmen met het voorliggende raadsvoorstel. Zij begrijpt dat de bijdrage aan het gemeentelijk basispakket stijgt - dit is opgenomen in wetgeving.
Als het gaat om het Reservefonds, heeft de ChristenUnie dezelfde vraag als de PVV en GroenLinks. Zij is benieuwd naar het antwoord van de burgemeester.
Haar fractie vindt een incidenteel budget voor een structureel probleem nooit een oplossing. Wanneer de burgemeester op de gestelde vraag een goed antwoord heeft, kan haar fractie daarmee instemmen.

Mevrouw Rajkowski (VVD) sluit zich aan bij voorgaande sprekers. In de afgelopen zeven jaar stijgen de kosten van de VRU. Dit past in de al ingezette trend.
De VVD stelde voor een flexibel budget in te stellen voor de verschillende kazernes van de brandweer om daarvoor kleine zaken te kunnen kopen waarmee praktische problemen zijn op te lossen. Die kleine aanschaf kan per kazerne verschillen. Uit de reactie van het college blijkt dat er een ontwikkel- en egalisatiebudget is ingesteld waarvoor ook spelregels zijn opgesteld. Zij wil die spelregels graag kennen om te kunnen nagaan of kazernes met dat budget uit de voeten kunnen zoals dat bedoeld is door haar fractie. Zij vraagt de toezegging van de burgemeester de spelregels toe te sturen aan de raad.
Sinds twee jaar wordt nu gebruik gemaakt van een nieuw navigatiesysteem bij de VRU. Dat systeem geeft veel minder informatie mee als het voorgaande. Nu wordt gebruik gemaakt van onder meer Googlemaps terwijl in het oude navigatiesysteem alle informatie voorhanden was. Zij beschouwt dit als een risico in het werk van de brandweer. Zij vraagt de aandacht van de burgemeester hiervoor in een vergadering van de VRU om na te gaan of hierin verbetering is aan te brengen. Zij stelt deze vraag in haar besef dat nu met corona andere prioriteiten worden gesteld.

De heer Van Steeg (CDA) sluit zich aan bij de vragen over de reserve. Hij dankt de VRU voor alle werkzaamheden in deze moeilijke tijden.
Zijn fractie heeft begrip voor de extra uitgaven. Die extra zijn in zijn ogen goed onderbouwd.

Hij sluit zich aan bij de vragen die de heer Koning stelde over wat te doen na de coronaperiode in 2022, ook in het licht van het herijkingsonderzoek dat zal plaatsvinden: wat betekent dat en wat betekent dat voor de positie van de VRU na deze begrotingsperiode? Hij vraagt hierop de reactie van de burgemeester.
In de Kadernota staat nog een deel over de brandweervrijwilligers en de brandweerprofessionals het onderscheid dat wordt gemaakt op basis van Europese regelgeving. Hij vraagt hoe ervoor te zorgen dat de positie van de brandweervrijwilligers voldoende worden gewaardeerd en dat vanuit de gemeente te tonen is dat ook de vrijwilligers een belangrijke rol hebben binnen de VRU. Ook daarop vraagt hij de reactie van de burgemeester.

De heer Van der Zweth (PvdA) spreekt namens zijn collega Işik zijn waardering uit voor alle medewerkers van de VRU. Zij doen goed en belangrijk werk in deze lastige tijden. Hij sluit zich aan bij de inbreng van de PVV en GroenLinks. Hij is benieuwd naar de reactie als het gaat om de reserve.
Hij brengt de volgende aandachtspunten onder de aandacht: de werkdruk, de gemeentelijke bijdrage en iets over rookmelders.
Hij is benieuwd naar de stand van zaken als het gaat om de werkdruk als gevolg van corona. Welke aanvullende maatregelen zijn genomen? Gaat het inmiddels beter?
Sinds de regionalisering met de VRU, bezuinigde de gemeente 20% op haar bijdrage. Hij vindt dat een behoorlijk percentage. Dat roept bij zijn fractie de vraag op wat dat betekent voor de uitvoerbaarheid van de taken van de VRU. Te zien is dat de gemeentelijke bijdrage nu enigszins stijgt met 0,7 miljoen euro. Hij vraagt of die stijging voldoende is en of daarmee voldoende rekening gehouden wordt met de groei van de stad, met de bijzondere situatie waarin het bestuur momenteel zit.
In het licht van het voorkómen van extra werk en extra druk op de medewerkers, vraagt hij onder meer aandacht voor bewustwording op het gebied van rookmelders. Te zien is dat heel veel woningen in de stad geen rookmelders hebben. Rookmelders kunnen levens redden en inzet van personeel besparen. De suggesties die vanuit zijn fractie zijn gedaan, zijn (1) het verplicht stellen door corporaties bij huurwoningen en hij doet de suggestie dit mee te nemen in de actualisatie van de prestatieafspraken, (2) bij nieuwbouw dit altijd te doen en dit vast te leggen in overeenkomsten en (3) aan bewustwording te doen. Hij doet de suggestie samen met de VRU een gezamenlijke campagne op te zetten. Hij vraagt of de burgemeester een dergelijke campagne wil bekijken en of zij wil reflecteren op de andere punten.

De heer Sungur (DENK) spreekt zijn waardering uit voor de inzet van de medewerkers van de Veiligheidsregio in het licht van de moeilijke tijden waarin het bestuur momenteel verkeert.
Hij kan in principe instemmen met de brief zoals die is opgesteld. Hij sluit zich aan bij de vragen die gesteld zijn in deze commissie en hij is benieuwd naar het antwoord van de burgemeester.

De voorzitter verneemt van mevrouw Van Mil dat zij geen bijdrage levert.
Hij schorst de vergadering voor een kwartier ten behoeve van de voorbereiding op de beantwoording door de burgemeester.

Het College

Burgemeester Dijksma begrijpt het principiële punt waar het gaat om het heffen van de bestemmingsreserve. Dit is zo gedaan omdat de VRU te maken heeft met onvoorziene oplopende kosten. Dat is een financieel gat dat gedekt moet worden. Dat is ook om een hogere rekening van de VRU te voorkomen. Dat wordt gerealiseerd met de inzet van deze specifieke reserve. Deze reserve is ook aan dit doel gekoppeld om de zekerheid te hebben dat de VRU het beschikbare geld gaat bestemmen voor allerlei andere dingen. Deze bestemming is bedoeld om de eerste nood te lenigen.
De burgemeester begrijpt goed wat gezegd is over deze reserve. Zij benadrukt dat scherp aan de wind gevaren moet worden met het oog op de beschikbaarheid van middelen.
De heer Koning stelde vragen over de evaluatie van de noodverordening. Zij deelt de veronderstelling dat dat ook landelijk gaat gebeuren. Zij zal daar naar vragen in het Veiligheidsberaad. Momenteel verkeert het bestuur in de fase waarbij de wetgever een deel van de zeggenschap teruglegt bij de lokale driehoek en bij de burgemeester. Zij stelt zich voor dat de komende periode gebruikt gaat worden om tot een dergelijke evaluatie te komen. Zij wil hierover met een voorstel terugkomen om zich ervan te vergewissen dat er geen doublures plaatsvinden in de evaluatie. Zij wil overleggen met de Veiligheidsregio over aanvullende vragen naar hoe een en ander in Utrecht heeft gewerkt. Zij wil een schriftelijk voorstel doen voor een evaluatie waaruit duidelijk wordt wat het bestuur van de gang van zaken heeft geleerd nadat zij heeft gesproken met de minister en met haar collega's binnen de Veiligheidsregio.
Mevrouw Rajkowski stelde een aantal specifieke vragen, allereerst ten aanzien van toezegging 7, het flexibel budget. De spelregels zien niet toe op de budgetten voor de kazernes, die gaan meer over de organisatieontwikkeling. Wanneer zij die spelregels zou verstrekken, beantwoordt zij de vragen nog niet. Zij zal nagaan hoe het precies zit als het gaat om kleinere zaken zoals voorgesteld.
De heer Koning (D66) is blij met de toezegging. Hij vraagt of de burgemeester in de nog te verstrekken informatie onderscheid zal maken tussen externen die onderzoek doen en onderzoek van de organisatie zelf. Hij hecht ook aan onderzoek van instituten van buiten.
Burgemeester Dijksma antwoordt dat ze dit zal doen. Zij kan zich voorstellen dat een landelijk onderzoek vooral extern georganiseerd wordt. Dan kan het ook gaan om de democratische legitimatie van wat onder de noodverordening heeft plaatsgevonden. Feitelijk ging het ook landelijk om dezelfde situatie. Dat hoeft niet specifiek onderzocht te worden voor de regio. Zij komt hierover terug in haar brief.
Zij beantwoordt de vraag van mevrouw Rajkowski bevestigend dat zij aan het einde van het jaar het navigatiesysteem onder de aandacht wil brengen.
In antwoord op de inbreng van de heer Van Steeg over de positie van de brandweervrijwilligers en of de vrijwilligers wel voldoende gewaardeerd worden, bevestigt zij die waardering. Zij kan zich voorstellen in de loop van de tijd hierover terug te komen bij de commissie met een update over wat hierop allemaal plaatsvindt. Zij koppelt dit ook aan de vraag van de heer Van der Zweth over de arbeidsomstandigheden. Zij is het zeer eens met de opmerking dat deze groep bijzondere aandacht verdient en dat die groep belangrijk is. De VRU kan niet zonder.
Ingaand op de inbreng van de heer Van der Zweth zet zij uiteen dat als het gaat om de arbeidsomstandigheden een aanzet is gegeven in de kadernota. Zij duidt daarmee op de acties die genoemd worden om de arbeidsomstandigheden te verbeteren. Dit is een belangrijk onderwerp om aandacht aan te blijven besteden.

Zij beschouwt de groei van de stad als een uitdaging om wat enerzijds feitelijk plaatsvindt en wat nodig is en anderzijds de onderliggende systematiek met elkaar in overeenstemming te brengen. Zij benadrukt dat dat gemakkelijker gezegd is dan gedaan. Dit is niet te realiseren met één druk op de knop. Zij bevestigt dat hier nog werk aan de winkel is.
Zij vindt de rookmelders off topic. Zij verwijst naar de desbetreffende wethouders die hierover gaan. Zij is de juiste postbus als het gaat om de eventuele campagne die vanuit de VRU zou zijn te organiseren. Zij is bereid om dit aan de orde te stellen in het Dagelijks Bestuur om na te gaan of daarvoor animo is. Zij benadrukt dat het bestuur van de VRU in financieel opzicht in een krappe periode zit. Campagnes zijn niet gratis. Zij licht toe dat haar toezegging niet mag worden opgevat als een resultaatsverplichting, hooguit als een inspanning. Hiermee rondt zij haar beantwoording af.

De voorzitter stelt vast dat de heer Van der Zweth nog inbreng heeft.

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt het plezierig dat de burgemeester nagaat welke mogelijkheden er zijn voor campagne. Hij heeft er alle begrip voor dat dit budgetmatig momenteel wat lastig is. Wellicht gaat Utrecht een periode in van normalisatie.

De heer Van Deún (PVV) kreeg geen antwoord op zijn vraag de zienswijze aan te pa□□en; het gaat om een tijdelijke be□temming□re□erve die niet hoger mag zijn dan de gederfde inkomsten. **Burgemeester Dijksma** is bereid dat te doen.

De heer Van Corler (GroenLinks) merkt op dat zijn punt deels beantwoord is. De burgemeester spreekt van een welkome pleister en dat de reserve zekerheid geeft aan de deelnemers. Hij begrijpt dat heel goed. Maar hij mist informatie over een structurele oplossing. Hij zou het goed vinden wanneer dit benoemd werd in de zienswijze.
Burgemeester Dijksma licht toe dat het gebrek aan zicht op een structurele oplossing de kern van het probleem is. Zij verwacht dat de Veiligheidsregio in dat opzicht ook naar de gemeente kijkt. De structurele oplossing moet deels vanuit de gemeente komen. Zij bevestigt dat dat betekent dat op zoek gegaan moet worden naar dekking voor latere jaren. Zij beseft een paar jaar de tijd te hebben om na te gaan hoe dit te doen. Zij zal de raad daarin meenemen.

De voorzitter vraagt of de commissie behoefte heeft aan een tweede termijn en met welke status dit onderwerp door kan naar de raad.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) kreeg een helder antwoord. Haar fractie geleidt dit punt met de A-status door naar de raad.

De heer Van Deún (PVV) dankt de burgemeester voor haar duidelijke antwoord. Hij concludeert dat zijn fractie geen motie hoeft in te dienen. Dit agendapunt kan met de A-status door naar de raad.

De heer Van Corler (GroenLinks) heeft begrepen dat er nog iets wordt aangepast. Hij concludeert dat dit agendapunt vooralsnog formeel met de B-status doorgaat naar de raad.

De voorzitter concludeert dat dit punt doorgeleid wordt naar de agendacommissie en dat dit de B-status heeft gekregen totdat de strekt ter vervanging is ontvangen en dat de verwachting is dat de strekt ter vervanging zal leiden tot de A-status.
Hij recapituleert de gedane toezeggingen:
De burgemeester zal

- In het Veiligheidsberaad aandringen op een evaluatie van het gebruik van de noodverordening en in Q2 bij de raad terugkomen op de wijze waarop dat wordt ingevuld.
- Via een brief in Q2 in beeld brengen hoe invulling wordt gegeven aan het flexibel budget voor de verschillende kazernes.
- Terugkomen in Q4 op de beperktere mogelijkheden van het nieuwe navigatiesysteem ten opzichte van het oude.
- In een brief in Q2 terugkomen op de positie van de brandweervrijwilligers en de werkdrukomstandigheden bij de brandweer.
- In het dagelijks bestuur van de VRU aandacht vragen voor een eventuele beurs voor de campagne met betrekking tot rookmelders. Mocht daaruit voortkomen dat daadwerkelijk iets gedaan zou worden op dit vlak, zal zij dat de raad laten weten.

De burgemeester zal de reactiebrief aan de VRU voor de raadsbehandeling aanpassen en wel zo dat de OMS-reserve benoemd zal worden als tijdelijke reserve die niet hoger wordt dan de gederfde inkomsten. Deze toezegging komt niet op de lijst omdat zij wordt afgehandeld vóór de raadsbehandeling. De raadsleden en de griffie houden in de gaten dat het document er komt.

De voorzitter concludeert dat de behandeling van dit agendapunt is afgerond. Hij schorst de vergadering voor 2 minuten voor wisseling van raadsleden.

6. Voortgang en kosten Tweede Kamerverkiezingen

Beleidsveld: Openbare orde en Veiligheid – de Burgemeester

De voorzitter leidt de bespreking van dit agendapunt in. Deze brief is het vervolg op de raadsbrief Tweede Kamerverkiezingen 2021. Tijdens de behandeling van het raadsvoorstel deelname aan experimentele centrale stemopneming op 17 december jongstleden, is door een aantal raadsleden aangegeven op een aantal aspecten nader te willen ingaan in deze commissie. De raadsbrief is geagendeerd door de fracties van D66, de VVD, de PVV, DENK en de PvdA. De fracties willen onder andere spreken over het aantal locaties voor een vroeg uitgebrachte stem (early voting), het tellen van briefstemmen, de toereikendheid van de door het Rijk toegezegde middelen, communicatie naar de kiezers over locaties, opkomstbevorderende acties en de wijze van vaststellen en rapporteren van de uitslag per stembureau.
De raadsbrief zal in één termijn worden behandeld. Het woord zal eerst gevoerd worden door de agenderende fracties. Daarna kunnen de niet-agenderende fracties aan het woord komen.

De commissie

Mevrouw Dekker (D66) vindt het belangrijk dat iedereen gemakkelijk en veilig kan stemmen in maart. Zij gaat allereerst in op de veiligheid.
Zij vraagt of meer gedaan wordt voor de veiligheid dan alleen het inrichten van stemlokalen, en de aanstelling van een extra stembureaulid. Ze denkt daarbij aan de handhaving van mondkapjes en de anderhalve meter.

Haar fractie wil graag dat alle stembureauleden vooraf getest worden op corona. Zij vraagt of dat mogelijk is.
Zij vraagt wat er gebeurt wanneer burgers toch klachten hebben op de dag van het stemmen. Is het mogelijk om een stemlocatie in te richten bij een teststraat?
Met betrekking tot het spreiden van stemmen en het vroegstemmen, heeft haar fractie een groot zorgpunt over het vroegstemmen. Het vroegstemmen was oorspronkelijk bedoeld om de drukte op de verkiezingsdag te vermijden. Nu staat in de wet en met de toelichting van het college dat deze twee dagen vooral bedoeld zijn voor kwetsbaren die de drukte willen vermijden. Zij concludeert hieruit dat het grote deel van de kiesgerechtigden de drukte niet vermijdt; het gaat dan om ruim 200.000 mensen. (1) Zij vraagt of de burgemeester kan toezeggen meer vroegstemlocaties te regelen. (2) zij vraagt heldere communicatie: wie is wel of niet welkom bij het vroegstemmen? Wat D66 betreft mag iedereen vroeg gaan stemmen. Dat mag ook volgens de wet. Wanneer dat niet de bedoeling is, moet dat duidelijk gecommuniceerd worden.
Zij vraagt ook hoe in de communicatie te zorgen voor de spreiding van de drukte. Zij doet de suggestie tegen mensen te zeggen buiten kantoortijd te komen wanneer zij niet hoeven te werken, of buiten schooltijd te komen wanneer mensen geen kinderen hebben.
Mevrouw De Boer (GroenLinks) merkt op dat de wet inderdaad zegt dat iedereen vroeg mag stemmen. Het vroegstemmen is wel bedoeld voor de kwetsbaren. Zij vraagt of D66 dan ook van mening is dat de gemeente in de publiciteit daarover zich vooral moet richten op de kwetsbare groepen om ervoor te zorgen dat juist die op die locaties komen en dat voorkomen moet worden dat ze alsnog in de drukte terecht zouden komen.
Mevrouw Dekker (D66) vindt dat ook precies het punt. Zij benadrukt heldere communicatie te willen over wie mag komen stemmen.
De heer Gilissen (VVD) gaat in op de gevraagde extra stemlocaties voor vroegtijdig stemmen. Hij refereert aan het debat van december. Hij vraagt mevrouw Dekker hoe een eventueel verweer van het college met dat de middelen beperkt zijn, op te lossen. Hij vraagt of D66 bereid is na te gaan hoe de financiën geen beperkende factor te laten zijn bij de verkiezingen.
Mevrouw Dekker (D66) vindt dat financiën niet een beperkende factor moet zijn voor het houden van verkiezingen en voor het toegankelijk en veilig maken van de stemlocaties. Zij constateert dat financiën wel degelijk een beperkende factor vormen. In dat licht is zij benieuwd naar het antwoord van de burgemeester. Zij vervolgt haar inbreng in haar termijn.
Als het gaat om briefstemmen vraagt mevrouw Dekker hoe bij de afgiftepunten ervoor te zorgen dat de anderhalve meter gewaarborgd is. Zij vraagt of het mogelijk is de mensen een ontvangstbevestiging te geven. Zij vraagt of de burgemeester wil toezeggen in de communicatie mensen met klem te verzoeken hun stem eerder op de post te doen dan 17 maart. De minister gaf als voorbeeld 12 maart. Gaat de burgemeester in gesprek met Post.nl om ervoor te zorgen dat de brieven met prioriteit behandeld worden? Kan de burgemeester toezeggen dat de mensen hun stembrief uiterlijk een week voor 17 maart zullen ontvangen? De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de verspreiding volgens de wet.
Zij vraagt of het mogelijk is de afgiftepunten 's avonds open te laten zijn, of langer, vooral op de verkiezingsdag zelf.

Als het gaat om toegankelijkheid en communicatie is voor D66 toegankelijkheid altijd een punt geweest bij verkiezingen. Daarvoor zijn verschillende stemlocaties geregeld. Zij vindt dat goed. Zij vraagt of ook gesproken wordt over wat er moet gebeuren voor mensen, met organisaties als Solgu, Cosbo en ASL. Oganisaties die die mensen vertegenwoordigen die stemmen nu nog lastiger vinden dan eerder. Hoe ervoor te zorgen dat iedereen gemakkelijk kan stemmen? Zij krijgt graag de reactie van de burgemeester.
Met betrekking tot de communicatie vraagt zij of het mogelijk is in de lokale communicatie te benadrukken dat mensen van tevoren goed moeten nadenken over hun stemplan, bijvoorbeeld door een kopie te maken van het paspoort voor de machtiging bijvoorbeeld in geval van het hebben van klachten op de dag zelf. Zij krijgt hierop graag de reactie van de burgemeester.
Als het gaat om de communicatie met vrijwilligers zag zij signalen dat mensen een foutmelding krijgen als ze zich aanmelden als vrijwilliger en ook te horen krijgen dat er onvoldoende vrijwilligers zijn, terwijl in de krant staat dat er nog niet voldoende zijn. Zij vraagt hierover uitleg van de burgemeester.
Tenslotte gaat zij in op de kostendekkendheid van de verkiezingen. Zij vraagt of die extra toegezegde 22 miljoen euro van het Rijk uiteindelijk voldoende zijn, hoe groot het deel is dat Utrecht gaat ontvangen en of de burgemeester kan toezeggen na de verkiezingen alle kosten inzichtelijk te maken tegenover de vergoeding die de gemeente van het Rijk heeft ontvangen. De minister gaf aan geen signalen te krijgen dat gemeenten te kort komen. Dat verbaast haar fractie bijzonder. Zij vraagt de burgemeester die signalen over te brengen met een duidelijk overzicht.

De heer Gilissen (VVD) is ontevreden over de wijze waarop het college in de afgelopen jaren is omgegaan met de budgetten voor de verkiezingen. De verkiezingsborden zijn wegbezuinigd, de raad gaat op zoek naar dekking en volgeplakte borden komen weer terug. Het hart van de democratie, de verkiezingen mogen wat hem betreft nooit een sluitpost zijn. Dat is toch het gevoel dat hem bekroop, ook al zijn er dit jaar bijzondere omstandigheden rondom corona.
Zijn fractie is op zich tevreden met de toezeggingen die de burgemeester deed naar aanleiding van de door de VVD ingediende motie over een keer goed kijken naar de wijze van financiering van de verkiezingen, zodat in de toekomst te voorkomen is dat in het licht van schaarste keuzes gemaakt moeten worden voor een belangrijk proces als de verkiezingen.
Als het gaat om de verkiezingen van aanstaande maart, sluit hij zich aan bij het punt van mevrouw Dekker over de bemensing van de stembureaus. Ook zijn fractie krijgt daarover verschillende signalen uit de stad. Hij vraagt met mevrouw Dekker daarover uitleg.
Hij schaart zich ook achter de opmerking van mevrouw Dekker dat mensen met klachten kunnen uitvallen. Hij vindt het ook prima om van tevoren te testen. Hij vraagt of dat ook betekent dat er voldoende mensen achter de hand zijn voor het geval dat er op de dagen van de verkiezingen tekorten optreden.
Hij leest in de raadsbrief over de verkiezingen dat er 20 locaties komen voor het vroegstemmen. Die brief dateert van november. De VVD vindt dat die locaties op een goede manier over de stad zijn verspreid. Hij vraagt hierop de reactie van de burgemeester.

De VVD vindt transparantie over de wijze van stemmen ontzettend belangrijk. Hij vraagt of het college bereid is ervoor te zorgen dat Utrechters weten wat met hun stem gebeurt. Hij vraagt deze aandacht aanvullend op de communicatie die ongetwijfeld vanuit het Rijk zal plaatsvinden. Wat hem betreft moet ook duidelijk worden hoe het tellen precies in zijn werk gaat op de bureaus en op de centrale locatie. Hij doelt hier op het hele proces van stem uitbrengen tot aan het tellen en verwerken.
De heer Sungur (DENK) vraagt hoe de heer Gilissen aankijkt tegen de idee te kunnen zien of de uitgebrachte stem is verwerkt. Er zijn ook zorgen rond veiligheid bij het □temmen per po□t; of het po□t□tuk wel aankomt, of de □tem wel verwerkt is, hoe de stemgerechtigde dat kan weten.
De heer Gilissen (VVD) vindt dat een mooi idee als concept. Dit staat wel op gespannen voet met het gegeven dat de uitgebrachte stem geheim is en dat enkel en alleen de persoon die stemt weet wat hij gestemd heeft. Het centraal registreren van wie de stem heeft uitgebracht en wat de stem was, is in dat opzicht een probleem.
De heer Sungur (DENK) wil niet zichtbaar maken wat mensen hebben gestemd. Hij wil zichtbaar maken dat de stem is verwerkt in de resultaten. Daarmee zal het gevoel over onveiligheid bij het briefstemmen worden weggenomen.
De voorzitter vraagt de focus te houden op het Utrechtse deel van de verkiezingen.
Mevrouw Dekker (D66) had de suggestie gedaan een ontvangstbevestiging aan de stemmer te geven. Dat is niet tegen het stemgeheim en veel gemakkelijker om te doen dan het digitaal registreren van stemmen.
Mevrouw De Boer (GroenLinks) vraagt de heer Sungur hoe hij het zichtbaar wil maken. Het lijkt haar ingewikkeld om hiervoor een digitaal systeem op te zetten.
De heer Sungur (Denk) licht toe dat het hem gaat om op een bepaalde manier bevestiging te krijgen van dat de stem is meegenomen en dat de brief daadwerkelijk is aangekomen bij de instantie waarvoor de brief bedoeld was. Hij zou prima kunnen meegaan met het voorstel van mevrouw Dekker: een ontvangstbevestiging. Dat zal het vertrouwen in het stemmen per post doen toenemen.
De heer Gilissen (VVD) hoorde goede suggesties. Wat zijn fractie betreft moet hierin vooraf over het proces maximale transparantie bestaan. Hij vervolgt zijn betoog.
Hij vindt het onbegrijpelijk in de brief van november 2020 nu te lezen alsof stembureaus voor kwetsbaren optioneel zouden zijn, vooral als het gaat om voorzieningen voor mensen met een visuele beperking. De VVD vindt het van belang dat Utrechters met een beperking gewoon kunnen stemmen en dat de gemeente wel degelijk werk maakt van meerdere locaties in de stad. Zijn ambitie is alle stemlocaties toegankelijk voor mensen met een beperking. Ook daarover hoort hij graag de reactie van de burgemee□ter; deelt zij die ambitie om op zo kort mogelijke termijn daarvoor te zorgen?
In de raadsbrief van november zegt het college over de mobiele stembureaus en de stemdrive-in dat dat interessant kan zijn, dat er goede ervaring is opgedaan met de drive-in stemlocatie. Wat de VVD betreft ziet de gemeente af van de mobiele stembureaus, en zet de gemeente de middelen in op het mogelijk maken van een of meerdere stemstraten waar mensen op een veilige manier kunnen stemmen.
De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat de stembureaus voor mensen met een visuele beperking gecorrigeerd is in het amendement met ook de handtekening van de VVD. Hij verwacht dat met dit amendement dit bureau voor mensen met een visuele beperking er wel zal komen. Hij vraagt de heer Gilissen waarom niet beide te doen: zowel de mobiele stembureaus als de drive-in.
De heer Gilissen (VVD) zet uiteen dat het mobiele stembureau niet een busje is dat van deur naar deur gaat. Het gaat dan om centrale plekken waar ze voor langere tijd

staan. Hij is het eens met de heer Van der Zweth wanneer hij zegt dat het prima is om een stemstraat te realiseren wanneer het veilig kan. Hij wacht de reactie van de burgemeester hierop af.

De heer Bosch (PVV) wil graag dat de verkiezingen in deze Covid-pandemie goed en transparant worden geregeld. Hij wil gedoe voorkomen.
Hij heeft inmiddels al de toezegging dat het kunnen vertoeven voor waarneming van de gang van zaken, op alle stemlocaties gegarandeerd is met in achtname van de Covid-maatregelen. Hij vraagt de toezegging van de burgemeester dit recht specifiek onder de aandacht te brengen bij de stembureauleden.
Het proces moet ook openbaar te volgen zijn op de bijzondere stembureaus. Hij krijgt hierop graag de reactie van de burgemeester.
Hij wil graag weten hoe de gemeente invulling gaat geven aan de tijdelijke wet Verkiezingen.
Hij merkt op dat hij in de brief van Binnenlandse Zaken leest dat het de bedoeling is dat 70-jarigen en ouder, de stembescheiden ontvangen om per brief te kunnen stemmen. Hij vraagt hoe het zit met de afgiftepunten daaromtrent. Is het al inzichtelijk waar deze komen? En hoe wordt de veiligheid van deze biljetten gegarandeerd? Hij refereert aan de hierover al gestelde vragen. Hij krijgt hierop graag een toelichting.
Hij vraagt of de briefstemmers toegevoegd worden aan de uitslag van het betrokken stembureau waar de stempas naar verwijst. Dit is van belang voor partijen om te weten. Hij vraagt hierop een toezegging van de burgemeester.
Hij vraagt ook een toezegging dat de briefstem zonder stempas in de envelop als ongeldig wordt aangemerkt; anders zou het mogelijk zijn twee keer te stemmen. Hij neemt aan dat dit in de procedure is omschreven.
Als het gaat om de vroegstemlokalen, verwijst hij naar de brief van 30 november waarin hij las dat die vroegstemlokalen aan het einde van het jaar gecontracteerd zouden zijn. Hij is benieuwd te vernemen hoe het daarmee staat.
Hij vraagt welke bijzondere maatregelen de gemeente neemt om ervoor te zorgen dat de stembiljetten veilig zijn buiten de tijden van opening bij de vroegstembureaus.
De heer Bosch verwijst naar de desbetreffende inbreng van mevrouw Dekker en hij vraagt zich af hoe de gemeente wil voorkomen dat juist op 15 en 16 maart die vroegstembureaus heel druk zullen worden. Wat te doen wanneer het daar te druk wordt.

De heer Sungur (DENK) merkt op dat al veel gezegd en gevraagd is. Bij een groot aantal vragen kan hij zich aansluiten.
Hij sluit zich vooral aan bij de vraag van D66 over de bemensing van stembureaus en over het mogelijk maken van stemmen ook wanneer mensen klachten hebben en ziek zijn. Het zou goed zijn wanneer daarvoor iets wordt opgetuigd. Een stembureau bij een teststraat is genoemd. Hij verneemt graag van de burgemeester welke ideeën en oplossingen zij voor handen heeft.
Niets mag in de weg zitten om deel te nemen aan het politieke proces. Hij vraagt hiervoor aandacht in het licht van het toegankelijk maken van de stemlocaties.
Zijn fractie maakt zich zorgen om de opkomst tijdens de verkiezingen. Zijn fractie is benieuwd wat de burgemeester gaat doen om de opkomst te bevorderen in buurten met een structureel lage opkomst. Hiermee rondt hij zijn bijdrage af.
De heer Sungur (DENK) beantwoordt de desbetreffende vraag van **de heer Bosch** (PVV) dat het hem gaat om onvoorziene situaties. Het gaat om een noodoplossing

voor mensen die op de dag van de verkiezingen ziek zijn geworden en niet in staat zijn om een machtiging af te geven.

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt het van het grootste belang dat iedereen in staat wordt gesteld om veilig te kunnen stemmen; juist in deze crisistijd moet de gemeente alles op alles zetten om te voorkomen dat mensen met een kwetsbare gezondheid thuis blijven en niet gaan stemmen. Dat wordt met de huidige besmettingscijfers alleen maar spannender. Op dit moment is niet duidelijk wat voor lockdown er zal zijn in maart. Hij schetst de tendensen in de landen rond Nederland. Hij vraagt naar de plannen van de burgemeester wanneer de lockdown mogelijk strenger zal zijn. Hoe mensen te informeren over de noodzaak te gaan stemmen terwijl verder alle overheidsuitingen gebaseerd zijn op thuisblijven. Hij ziet hierin dubbele en ingewikkelde boodschappen. Hoe te communiceren in een taal die iedereen begrijpt? Wat te doen in de communicatie als overheid wanneer mensen in quarantaine moeten. Hij wil dat alle alternatieven om mensen veilig te laten stemmen worden benut.
Hij noemt vragen die al gesteld zijn over voorzieningen voor slechtzienden, mobiele stembureaus. Hij vraagt de burgemeester of zij een beeld heeft van andere alternatieven waarvan het goed is die te benutten. Hij vraagt of de drie mobiele stembureaus voldoende zijn. Moeten dat niet meer mobiele stembureaus zijn?
De heer Gilissen (VVD) realiseert zich in zijn eigen bijdrage het financiële aspect niet te hebben genoemd. Hij vraagt hoe de heer Van der Zweth aankijkt tegen het verkennen van twee opties (1) dat het college het als knelpunt inbrengt bij de Voorjaarsnota 2021 of (2) dat het bestuur een beroep doet op de gereserveerde coronamiddelen om de verkiezingen op een veilige manier te laten verlopen.
De heer Van der Zweth (PvdA) is het helemaal eens met de heer Gilissen. Dit kwam ook bij hem op toen hij zijn vraag stelde aan D66. Het kan wat hem betreft beide. Afgesproken is ook dat er geschoven mag worden wanneer daartoe de noodzaak bestaat. Hij noemt ook de mogelijkheid het budget te verruimen om naar dit soort alternatieven te kijken. Mogelijk zal de raad daarover een uitspraak moeten doen om het voor het college eenvoudiger te maken.
Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn. Hij vindt de stemdrive-in relatief goedkoop. Hij vraagt de burgemeester ook daarop in te zetten.
Hij stelt vragen over de andere berichten in de media over vrijwilligers die niet helemaal corresponderen met de berichten vanuit de gemeente. Hij vraagt hierop meer communicatie in te zetten wanneer het zo is dat niet alle rollen ingevuld zijn. Hij pleit voor een positief verhaal in dat opzicht.

De niet-agenderende fracties
Mevrouw De Boer (GroenLinks) maakt enkele aanvullende opmerkingen.
Voor haar fractie is het kunnen uitbrengen van de stem een dusdanig belangrijk grondrecht dat dat altijd mogelijk moet zijn. Zij sluit zich aan bij de mensen die vroegen naar wat te doen wanneer de stemgerechtigde ziek is op de dag zelf. Niet iedereen is in de gelegenheid om een ander te machtigen.
De heer Sungur (DENK) merkt op dat machtigen alleen kan op het moment dat iemand nog niet heeft gestemd. Wanneer heel veel mensen stemmen via de post, blijven er weinig mensen over die te machtigen zijn waardoor het probleem overeind blijft.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) merkt op dat over de veiligheid van briefstemmen al veel gezegd is. In het verleden zijn met machtigingen stemmen geronseld. Om die reden is het aantal machtigingen per persoon beperkt. De mogelijkheid van ronselen is per briefstemmen ook aanwezig. Zij hoopt dat partijen daarvan geen gebruik maken. Zij vroeg bij de ambtelijke ondersteuning na over de gedachten daarbij. Gezegd is dat landelijk de afweging gemaakt is dat het beter is deze mogelijkheid te hebben dan het risico van ronselen. Zij is het op zich daarmee eens. Dat neemt niet weg dat plaatselijk iets te doen is tegen het ronselen. Zij vraagt of daarover is nagedacht. Verder sluit zij zich aan bij alles wat is gezegd over het bevorderen van de opkomst. Voor bepaalde groepen zijn er zaken geregeld met vroeg-stemmen of met brieven aan 70-jarigen en ouder. Zij refereert hierbij aan de opmerking van de heer Sungur over bepaalde wijken met structurele lage opkomst en jongeren die nu minder dan anders genegen zijn naar de stembus te gaan. Zij vraagt of ook richting die groepen iets te doen is om de opkomst te bevorderen.

De heer Van Steeg (CDA) vindt dat iedereen het gevoel moet hebben veilig te kunnen stemmen en dat die desbetreffende boodschap nadrukkelijk bij die mensen terecht moet komen. De communicatie daarover is zijns inziens ontzettend belangrijk. De verschillende sprekers vóór hem noemden alle knelpunten. Hij vraagt ook naar de □tand van zaken □ind□november 2020; hij noemt de vroeg□temlocatie□, de gecontracteerde stemlocaties, de onderlinge verhouding tussen alles wat geregeld is. Dit geldt wat hem betreft ook voor de afgiftepunten voor briefstemmers. Hij vraagt wat het briefstemmen voor de opkomst betekent. Hij vraagt of er een beeld is van de opkomst in Nederland.
Is het ook zeker dat iedereen in de wijk veilig kan stemmen?
Hij vraagt hoe het staat met de vrijwilligers. Hij vraagt ook naar de communicatie daarover als er nog vrijwilligers nodig zijn op de stemlokalen. Hij vraagt naar de zorg voor een voldoende gevulde pool om indien nodig daaruit te kunnen kiezen. Communicatie is erg belangrijk en dan gaat het om communicatie in twee richtingen. Wat hem betreft moet alles in het werk gesteld worden om mensen naar de stembus te krijgen. Hij is het eens met de inbreng van de heer Gilissen over de financiën op dit terrein. De verschillende opties moeten duidelijk worden voor de stemmers. Hoe zullen de ouderen en de kwetsbaren de boodschap krijgen dat ze veilig kunnen stemmen? Hoe zal dit plaatsvinden in afstemming met de landelijke overheid? Het gaat dan ook om de communicatie richting de mensen op stembureaus en de vrijwilligers daar. Ook voor hen is veel onduidelijkheid over de te volgen procedures en de rol die zij daarin hebben. Hoe ervoor te zorgen dat ook zij weten waar ze aan toe zijn. Hij vraagt of de gemeente die handschoen oppakt en op welke manier zij dat doet. Doet ze dat bijvoorbeeld via haar website? Hij krijgt hierop graag de reactie van de burgemeester.
Met betrekking tot de financiën is nu 52 miljoen euro landelijk extra beschikbaar voor de gemeenten, om het stemproces op een goede manier te organiseren. Hij vraagt wat het betekent voor de financiën die worden genoemd in de brief van 17 november. Met welk tekort moet de gemeente Utrecht rekening houden? Hij stelt deze vraag ook in relatie tot de andere optionele stemmogelijkheden in de brief.

Mevrouw Admiraal (ChristenUnie) kan zich aansluiten bij veel al gestelde vragen. In het bijzonder noemt zij de vraag van mevrouw Dekker naar het inzichtelijk maken

van de kosten, en alle vragen die gesteld zijn over de communicatie naar en over de vrijwilligers en het al dan niet plaatsen van de vrijwilligers op de reservelijsten.
Ook haar fractie vindt het heel erg belangrijk dat iedereen die wil stemmen, kan stemmen. Zij doelt hiermee vooral op de toegankelijkheid van de stemlocaties. Zij moedigt het college aan zich in te spannen meer locaties zo toegankelijk mogelijk te maken. Wanneer dat niet haalbaar is, pleit zij ervoor naar de burgers te communiceren waar het voor de inwoners wel of niet mogelijk is om te kunnen stemmen. Dat gebeurt haars inziens nu via de stemlijst die burgers krijgen. Zij vraagt of de burgemeester hier nog meer mogelijkheden ziet om de toegankelijkheid van de stemlocaties zo helder en duidelijk mogelijk te communiceren.

De voorzitter deelt mee dat de heer De Boer van Stadsbelang Utrecht zich heeft afgemeld.
Burgemeester Dijksma is het met alle raadsleden eens die zeggen dat het dit jaar gaat om hele bijzondere stemmingen onder hele zware omstandigheden en dat het ook noodzakelijk zal zijn om het voor iedereen toegankelijk, veilig en overzichtelijk te laten zijn. Zij voorziet dat dat niet mee zal vallen vanwege de extra mogelijkheden om te stemmen in deze pandemie.
Zij beschouwt de communicatie naar de bevolking als de belangrijkste kwestie. Zij noemt in dit verband de heer Gilissen, de heer Van der Zweth en Van Steeg die daarvoor aandacht vroegen. Zij zeggen terecht dat ook aan de voorkant transparantie moet worden betracht over de procedures en hoe een en ander te organiseren. Zij zal straks heel veel van deze vragen beantwoorden. Zij stelt voor die vragen om te bouwen tot een publieksvriendelijke versie op de verkiezingspagina op de website van de gemeente Utrecht om een en ander inzichtelijk te maken voor het publiek. Vragen kunnen dan beantwoord worden als wanneer briefstemmers op het laatste moment hun stem kunnen uitbrengen. Hoe het precies zit met de mobiele stembureaus? Wat er gebeurt met de centrale stemopname, et cetera. Zij kan zich ook voorstellen dat het bestuur de ruimte die de gemeente altijd inkoopt in de huis-aan-huisbladen te zullen gebruiken om daarvan een soort rapportage te maken hoe het stemmen is georganiseerd in de verschillende vormen, en waar al die locaties zijn, et cetera. Op deze manier is aan de voorkant van het hele proces het nodige mee te geven aan het publiek.
Mevrouw Dekker nam het voortouw in alle vragen die gesteld zijn over hoe het college ervoor gaat zorgen goed voorbereid te zijn op het vroegtijdig stemmen en of er dan wel voldoende bureaus zijn voor het vroeg stemmen. Uiteindelijk is in de wetgeving vastgesteld dat de gemeente minimaal 10 stembureaus zou moeten hebben. Dat waren in de eerdere voorstellen meer. Utrecht zit met het aantal bureaus op 21 en daarmee ruim boven wat de gemeente landelijk geacht wordt te hebben. De burgemeester denkt dat dat passend is bij de grootte van de stad. In elke wijk zijn minimaal twee bureaus en in Vleuten-De Meern zelfs drie. Zij benadrukt dat er voldoende aanbod is voor de stad. Die bureaus zijn op maandag, dinsdag en woensdag geopend. Dat is het meest effectief.
Gevraagd is naar alle mogelijkheden die er zijn om mensen die een drempel ervaren te helpen stemmen en die drempel zo laag mogelijk te maken. Het vroegstemmen is over het algemeen bestemd voor de risicogroepen. Zij benadrukt dat de gemeente niet aan de hand van de criteria een selectie maakt bij de voordeur. De toestroom zal voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van de communicatie vooraf en het goede

vertrouwen dat mensen daarmee in wijsheid omgaan. Het streven is erop gericht een zo groot mogelijke spreiding te krijgen.
Het briefstemmen is bestemd voor de 70+ risicogroep. Daarover zijn landelijke afspraken gemaakt tussen de minister van Binnenlandse Zaken en Post.nl. Hiermee adresseert de burgemeester mevrouw Dekker. De burgemeester heeft daarin alle vertrouwen. Het Rijk heeft richtlijnen ontwikkeld als het gaat om het papierwerk. Zij noemt in dit verband de stempluspassen, afzonderlijke procesverbalen, de retour-enveloppen die gebruikt moeten worden. De gemeente zorgt voor afgiftepunten. Er zijn afzonderlijke afspraken landelijk met Post.nl voor een speciale behandeling van stembrieven. Het gaat daarbij om een geregistreerde manier van ontvangen van de stemmen. Het Rijk communiceert over de tijden waarop de briefstemmen kunnen worden gepost. Die moeten uiterlijk 12 maart voor 17.00 uur binnen zijn. Tot 21.00 uur op woensdag kunnen briefstemmen op een afgiftepunt worden ingediend. De burgemeester benadrukt dat er geen Utrechts model is voor briefstemmen.
De burgemeester bevestigt dat niet iedereen iemand in de omgeving heeft om te machtigen. In plaats van twee zijn er drie volmachten geregeld. Zolang iemand nog niet gestemd heeft, is het mogelijk iemand extra te machtigen. Bovendien zijn er stemlocaties met beperkte toegang voor bewoners van verpleeg- en verzorgingstehuizen.
De heer Bosch (PVV) merkt op gevraagd ter hebben hoe de briefstemmen worden meegeteld in de opkomstcijfers in de kiesdistricten. **Burgemeester Dijksma** zet uiteen dat de stemmen niet herleidbaar zijn tot het stembureau maar wel tot de opkomst. **De heer Bosch** (PVV) merkt op dat de stempas meegezonden moet worden. Hij gaat ervan uit dat die stemmen dan herleidbaar zijn tot het stembureau. **Burgemeester Dijksma** antwoordt bevestigend. Die stempas mag alleen worden ingezet om fraudeonderzoek te doen. Zij vervolgt haar beantwoording. Zij benadrukt dat het briefstemmen landelijk is geregeld. Op lokaal niveau is daarop niet een eigen werkwijze te zetten.
Gevraagd is of er voldoende locaties zijn om te stemmen. Utrecht heeft 154 locaties, 2 meer dan bij de vorige Tweede Kamerverkiezingen. 92% daarvan is toegankelijk. De burgemeester bevestigt dat zij nog steeds gaat voor volkomen toegankelijkheid. Daarmee moet de gemeente in de komende tijd aan de slag. De desbetreffende motie is een goede basis om ook voor de komende periode daar beter naar te kijken. Dat heeft ook met financiën te maken met het vinden van geschikte locaties. Die puzzels moeten verdergaand gelegd worden in de komende periode.
Gevraagd is of er voldoende vrijwilligers zijn en leden van het stembureau. Zij bevestigt de uitspraak van de heer Van der Zweth dat er een verschil is in beleving in enerzijds de media en anderzijds hoe het in praktijk verloopt. Uiteindelijk is te zien dat de resultaten van de oproepen vanuit het Rijk en de gemeenten boven verwachting zijn. Meer mensen hebben zich als vrijwilliger aangemeld dan verwacht werd, te moeten inzetten. Een flinke reservegroep bestaat momenteel om last minuteafmeldingen te kunnen opvangen. Discussie bestaat nog over of de juiste mensen op de juiste plaats zitten als het gaat om bijvoorbeeld de positie van de voorzitters. Daaraan wordt momenteel hard gewerkt.
Mevrouw De Boer (GroenLinks) vraagt wat de mensen in de tussentijd horen wanneer ze zich hebben aangemeld. Zij heeft de indruk dat daar het een en ander misgaat. Er zijn ook mensen die de indruk hebben gekregen helemaal niet meer nodig te zijn, of dat er überhaupt geen mensen meer nodig zijn. Zij merkt op dat haars inziens verbeteringen mogelijk zijn in de communicatie. Zij vraagt of de burgemeester

daaraan werkt. **Burgemeester Dijksma** is het eens met mevrouw De Boer dat die communicatie een blijvend punt van aandacht is. Iedereen die zich gemeld heeft, verneemt iets. Soms zijn er verschillende stromen van informatie en soms gaat er weleens iets mis. De burgemeester is daarop blijvend alert.
Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op het amendement waarmee een mogelijkheid is ingezet voor meer mobiele bureaus. Gesproken is over een drive-in testbureau; de burgemeester spreekt over een drive-through. Hierover bestaat ook op landelijk niveau enige ambivalentie. Er is een aantal nadrukkelijke voordelen. Mensen wanen zich veilig in hun eigen auto. Een drive-through is Covidproof, zoals bij een teststraat in te richten. Aan de andere kant worden mensen geacht in quarantaine te gaan wanneer zij symptomen hebben. Dit is een ingewikkelde boodschap. Dit werd ook geconstateerd door de commissie.
Het college overweegt een drive-through optie te organiseren. Een aantal locaties komt daarvoor in aanmerking, waaronder de parkeerplaats bij het provinciehuis, of bij het Sciencepark. Een en ander heeft wel inhoudelijke en financiële gevolgen die het bestuur onder ogen zou moeten zien. Hiervoor zal een afzonderlijke projectleider moeten worden aangesteld. De burgemeester benadrukt dat dit niet gratis is. De kosten bedragen ongeveer tussen de 20.000 en 30.000 euro. Zij vindt mét de commissie dat dit uiteindelijk niet een financiële afweging moet zijn, maar een inhoudelijke. De burgemeester verkent dit vanuit de gedachte dat het misschien verstandig is. Wanneer het college daartoe besluit, zal de gemeente met Rotterdam een test organiseren. Aan de voorkant moet duidelijk zijn dat het goed gaat werken.
De heer Gilissen (VVD) vindt het prettig te vernemen dat er in financieel opzicht geen beperkingen zijn en dat dat gedreven is vanuit de inhoud. De ervaringen elders zijn positief. Zijn enige vraag zou zijn wanneer de raad duidelijkheid krijgt over of daadwerkelijk gebruik zal worden gemaakt van deze optie. **Burgemeester Dijksma** heeft meerdere opties voor locaties. Zij kan eind januari de raad melden hoe en wat.
Mevrouw Dekker (D66) vraagt of de mogelijkheid verkend wordt om met de fiets naar een drive-through locatie te gaan zoals nu met testlocaties het geval is.
Burgemeester Dijksma antwoordt dat dat dan onderdeel moet zijn van een verkenning. Zij kan niet beloven dat de meest milieuvriendelijke opties te realiseren is. Wat het zwaarst is moet het zwaarst wegen. Utrecht doet het bij de teststraten ook anders; zij neemt dit mee. Zij vervolgt haar beantwoording.
Met betrekking tot de financiën beschikt de gemeente over een rijksbijdrage die erop neerkomt dat 535.000 euro aan de begroting is toegevoegd met daarbovenop 357.000 euro extra uit het bedrag dat extra vanuit het Rijk voor alle gemeenten beschikbaar kwam. En er komt nog 40.000 euro omdat de gemeente Utrecht meedoet met de centrale stemopneming. Dan komt zij in totaal op een bijdrage van 932.000 euro van het Rijk. Zij antwoordt bevestigend als het gaat om de niet kostendekkende vergoeding vanuit het Rijk. Het Rijk rekent de organisatie die opgezet moet worden niet helemaal mee in de extra uitgaven. Het lijkt haar goed om dit op een strategisch goed moment hierover van gedachten te wisselen met de minister. De burgemeester veroorlooft zich de ruimte om dat niet allemaal voor 17 maart te doen. Al haar inspanningen en die van de gemeente zijn er nu het eerst op gericht deze hele verkiezingsprocedure goed te laten verlopen. Daarvoor hebben de partijen hun aandacht nodig. De afrekening zal onderdeel moeten zijn van het politieke gesprek. Zij kan zich voorstellen dat de gemeente Utrecht sterker staat wanneer de gemeente dit niet doet in splendit isolation en zij nagaat hoe dat in de

rest van het land wordt ervaren en of er ook anderen zijn die hierover iets kunnen zeggen.
De heer Sungur vroeg hoe de opkomst te bevorderen in die buurten waar de opkomst structureel laag is. De burgemeester denkt dat dit een gezamenlijke verantwoordelijkheid is. Zij gaat er vanuit dat de raadsleden hard campagne zullen voeren op die plekken waar dat nodig is. Zij zal ook nadenken over hoe in de communicatie via buurthuizen bijvoorbeeld extra aandacht is te geven aan opkomstbevordering.
Mevrouw De Boer (GroenLinks) vindt dit in normale tijden terecht dat de burgemeester dit zegt. Zij merkt op dat de partijen in de lastige positie zitten dat de boodschap is thuis te blijven. De vraag is dan of het te verantwoorden is om met groene jasjes aan op pleinen te staan of langs de deuren te lopen. Het is dan interessant hierover afstemming te hebben. Dit zouden de partijen in normale tijden met veel enthousiasme doen.
Burgemeester Dijksma begrijpt dat. Zij zal coronaproof proberen de kanalen in te zetten die het college heeft om mensen te bereiken om aan opkomstbevordering te doen. Dat kan zij bijdragen. Zij stelt zich voor dat de raad vanuit de verantwoordelijkheid van de raad nadenkt over hoe de raad de mensen op een goede manier kan bereiken. Zij beseft dat dat niet altijd gemakkelijk is in de huidige tijd.
Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de vraag van de heer Van der Zweth over of er nagedacht wordt over een situatie met een strengere lockdown. De burgemeester is van mening dat de regie dan vanuit het Rijk komt en van de minister. Een deel van de opties die voorhanden is, past daar wel goed bij. Zij doelt daarbij op briefstemmen. Meer spreiding is goed tegen drukte. Wel kunnen dan andere scenario's aan de orde zijn. De burgemeester wil daarover niet speculeren. Dat betreft dan niet alleen de gemeente Utrecht. In de eigen organisatie wordt momenteel flink opgeschaald om zoveel mogelijk mensen te laten meehelpen dit proces goed te organiseren. Voor de gemeentelijke organisatie geldt het intrekken van alle verloven.
De burgemeester antwoordt ontkennend op de vraag van de heer Van Steeg over de beelden die het college heeft als het gaat om de balans tussen de briefstemmers versus de opkomst bij de locaties. Het college heeft dat beeld niet. Het is moeilijk voorspelbaar. Met de opties die het college naast de gebruikelijke stembureaus in gang heeft gezet, heeft de organisatie heel veel meer mogelijkheden om het stemmen gespreid te laten plaatsvinden en kiezers een kans te geven op een alternatief voor het zelf de gang maken naar het stembureau. Daar is het op gericht. De burgemeester beschikt niet over voorspellende cijfers. Zij rondt hiermee haar beantwoording af.

De voorzitter verneemt dat geen interrupties zijn op de beantwoording.
Gestelde vragen die nog niet zijn beantwoord
Mevrouw Dekker (D66) had gevraagd of de leden van het stembureau vooraf getest kunnen worden zodat daarvanuit geen besmettingen uit de hand lopen.
Burgemeester Dijksma antwoordt dat het college dat niet standaard gaat inrichten. Mensen kunnen zich laten testen, als ze klachten hebben en ook als ze geen klachten hebben.

De heer Van der Zweth (PvdA) had gevraagd of het aantal van drie mobiele stembureaus voldoende is. Zou niet naar meer mobiele stembureaus gestreefd moeten worden in deze situatie?
Burgemeester Dijksma antwoordt niet voor niets de optie te verkennen van de door de commissie genoemde drive-through. Daarmee organiseert het college een vrij

massieve optie. De optelsom van de opties is zodanig robuust dat de burgemeester inschat dat dat voldoende is. Zij zal dit extra checken.

De heer Bosch (PVV) had naar het recht gevraagd in het stembureau te vertoeven en dat duidelijk aan te geven, mits deze mensen zich aan de regels houden van de kieswet en de Covid-regels. Hij vraagt daarop een toezegging.
Hij vraagt hoe de veiligheid van de biljetten op de vroegstem-locaties gegarandeerd wordt tussen de dagen in.
Burgemeester Dijksma antwoordt bevestigend op de gevraagde toezegging. Dit moet gecommuniceerd worden.
De stemmen worden beveiligd opgehaald en opgeslagen zoals altijd. De gebruikelijke procedure geldt bij de gangbare verkiezingen. De burgemeester doet geen mededeling over locaties.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt aandacht voor de combi kaartje naar de medewerkers op de stembureaus en de regels die daar gelden anders dan gebruikelijk.
De burgemeester vindt dat vanzelfsprekend en antwoord bevestigend.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) kreeg nog geen duidelijk antwoord op haar vraag of mensen ergens terecht kunnen wanneer kiezers op de dag zelf er achter komen dat ze met Covid besmet zijn, en wel willen stemmen, geen machtiging kunnen geven of een briefstem kunnen indienen. De vraag is dan hoe dat veilig in te richten.
Zij had gevraagd of een risico gezien wordt van het ronselen van stemmen met briefstemmen en of daarvoor iets bedacht wordt.
Burgemeester Dijksma antwoordt dat wanneer mensen Covid hebben, zij geacht worden in quarantaine te gaan en thuis te blijven. Zij zal een advies vragen aan de heer Donker van de GGD of de drive-through een optie kan zijn in dergelijke gevallen en of het wijs is de drive-through daarvoor te gebruiken. Zij durft die mogelijkheid niet 100% te beloven en kan hierop geen definitief antwoord geven.
Mevrouw De Boer (GroenLinks) vraagt of de burgemeester het met GroenLinks eens is dat het stemrecht een dusdanig fundamenteel recht is dat dat recht te allen tijde uitgevoerd moet kunnen worden en dat echt iets verzonnen moet worden om deze mensen de mogelijkheid te geven te stemmen. Zij is het van harte eens met de stelling die landelijk geldt in dergelijke gevallen in quarantaine te gaan en thuis te blijven. Zij benadrukt haar stellingname.
Burgemeester Dijksma is het eens met het fundamentele recht. Om die reden antwoordt zij ook volgens eigen zeggen omzichtig. Er is aantal opties. Die zijn er ook om deze situatie te voorkomen. Daarbij is de extra machtiging aan de orde, het briefstemmen. Zij herhaalt haar voornemen van ruggespraak.
De voorzitter verneemt desgevraagd dat de burgemeester hierop zal terugkomen in de brief eind januari. Dan heeft zij dit ook aan de orde gesteld in het veiligheidsberaad.
De heer Sungur (DENK) sluit zich aan bij de woorden van mevrouw De Boer. In quarantaine is verplicht, met uitzondering van de teststraat. Die uitzondering zou wat hem betreft moeten gelden wanneer gestemd wordt. Hij dankt de burgemeester voor haar toezegging.

Mevrouw Dekker (D66) had het antwoord nog niet ontvangen op de vraag of de burgemeester met vertegenwoordigerorganisaties in gesprek gaat over wat nog meer

nodig is om voor kwetsbaren de drempels weg te nemen. **Burgemeester Dijksma** antwoordt hiervoor altijd open te staan. Dit kan onderdeel zijn van de communicatiestrategie. Voor een deel zijn mensen te helpen via de organisaties om de eventuele extra drempels te slechten.
In antwoord op mevrouw De Boer over het ronselen van stemmen dat het bestuur van de stad dat fenomeen niet anders benadert dan anders. Dat heeft te maken met het gegeven dat patronen achteraf onderzocht worden. Daarom is de stempas noodzakelijk. Wanneer een dergelijk patroon zichtbaar zou worden is aan de hand daarvan onderzoek te doen. Dit is alleen achteraf mogelijk.
De voorzitter recapituleert de gedane toezeggingen:
De burgemeester zal

- Met betrekking tot de communicatie werken aan een publieksvriendelijke transparante versie van het doorlopen van het stemtraject. Daarover komt ze in Q1 vóór de verkiezingen terug bij de raad.
- Een verkenning uitvoeren naar een drive-through locatie en zij zal het resultaat daarvan eind januari aan de raad melden.
- Nagaan of het aantal van drie mobiele bureaus voldoende is en daarover bij de raad eind januari 2021 terugkomen.
- Zich beraden op hoe om te gaan met de stemmogelijkheid van kiezers die op de dag van de verkiezingen zelf ziek worden en zij komt hierover in Q1 terug bij de raad in haar brief van januari.

De voorzitter vraagt de commissieleden of deze beraadslaging voldoende is op dit onderwerp of dat de commissie op een andere wijze hierover wil terugkomen bij de raad. **Mevrouw Dekker** (D66) wacht de brief van de burgemeester af die zij na 20 januari verwacht.
De voorzitter concludeert dat voor dit onderwerp geen agendatijd wordt gereserveerd. De raadsleden krijgen de mogelijkheid alsnog bestuurlijk te handelen op grond van de brief na 20 januari, na de proefopstelling.
Hij schorst de vergaderring om 12.18 uur tot 14.00 uur.

Middagvergadering

7. Verordening Huisvesting Scholen

Beleidsveld: Onderwijs - wethouder Klein

Het college stelt de raad voor om een nieuwe verordening, bedoeld om de middelen voor onderwijshuisvesting onder scholen te verdelen, vast te stellen. De verordening moet bijdragen aan moderne en toekomstbestendige huisvesting. De nieuwe verordening geeft het college de bevoegdheid om op 6 thema's nadere regels vast te stellen. Thema's waar de ontwikkelingen hard gaan en de regels regelmatig worden bijgesteld om moderne en toekomstbestendige schoolgebouwen te kunnen bouwen (zoals vergoedingen voor schoolgebouwen en natuurlijke en uitdagende speelplaatsen). De verordening schrijft voor dat het college de raad informeert als zij het voornemen heeft nadere regels vast te stellen of aan te passen. Zij heeft onder voorbehoud van het raadsbesluit over dit voorstel, 5 nadere regels vastgesteld en deze bijgevoegd.

De voorzitter leidt dit onderwerp in. Zij licht toe dat deze verordening moet bijdragen aan moderne en toekomstbestendige huisvesting bedoeld om de middelen voor huisvesting te verdelen. Het college vraagt de raad de verordening vast te stellen. Zij refereert voorts aan de annotatie bij de agenda (zie boven). Wanneer het college het

voornemen heeft om op de zes thema's nadere regels vast te stellen, moet het college de raad informeren. De vijf nadere regels die vastgesteld zijn, zijn met dit voorstel meegestuurd naar de raad. Die regels zijn te vinden op de website van de gemeente.
Afgelopen dinsdag is over het raadsvoorstel een Raadsinformatiebijeenkomst gehouden. Het college heeft voorafgaand aan die bijeenkomst een verordening toegestuurd ter vervanging van de aanvankelijke. De procedure bij schade aan scholen is aangepast. Dat onderwerp is toegevoegd aan de agenda en is ook te vinden op de website.
De commissie bespreekt het raadsvoorstel in twee termijnen. Uiterlijk 1 maart zal de verordening in werking treden, uiterlijk 1 maart. Het college vraagt om die reden de raad uiterlijk 24 januari zijn besluit te nemen.

De commissie
De heer Saiah (D66) uit zijn complimenten naar alle betrokkenen. Hij vindt het heel mooi te zien dat een breed draagvlak is gecreëerd voor de plannen juist ook door een uitvoerig participatietraject, met schoolbesturen, met leerlingen en leraren van meerdere scholen. Die samenwerking verdient zijns inziens de waardering van het stadsbestuur. Hij steunt de gedeelde verantwoordelijkheid die onder woorden is gebracht door het college.
De verordening is vrij technisch. Het college heeft gezegd te willen dat iedereen het begrijpt en dat daarom ook in begrijpelijke taal is geschreven. Niet iedereen in de stad heeft de behoefte een verordening van 34 pagina's te lezen. Zijn fractie vindt het van belang dat iedereen de afspraken rondom onderwijshuisvesting begrijpt. Dat is goed voor de participatie en voor omwonenden die ergens bezwaar tegen zouden willen maken. Om die reden verzoekt hij het college na te denken over hoe hieraan invulling te geven. Hij krijgt graag de toezegging van een memo of een brief in een later stadium over hoe dit precies vorm te geven. Hij daagt het college uit hierop iets creatiefs te verzinnen. Hij doet de suggestie de eenvoudige uitleg te publiceren op een pagina op de website.
Hij leest in de verordening dat scholen een deel van de school of een ruimte kunnen verhuren of in medegebruik kunnen geven aan derden. In de verordening stelt het college dat het schoolbestuur toestemming nodig heeft van het college voordat tot verhuur is over te gaan. D66 wil graag weten op basis waarvan het college over een huurvoorstel oordeelt. Zijn fractie is benieuwd of daarbij nog een inhoudelijke visie komt kijken of alleen een technische. Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder. Mocht hier wel een inhoudelijke visie bij komen kijken, ontvangt hij die graag nog vóór het debat in de raad.
De raad stond afgelopen jaren vaker stil bij casuïstiek rondom de leerlingprognose. In het kader van samenwerking speelt daarbij de vraag wat er gebeurt wanneer zich discrepanties voordoen tussen leerlingprognoses die schoolbesturen opstellen en die van de gemeente. Hij krijgt graag de reactie van het college hoe het hiermee omgaat.

In de verordening rept het bestuur met geen woord over vertraging in bouwprocedures, vooral wanneer de gemeente de verantwoordelijkheid op zich neemt. D66 ziet graag dat het college de omgang hiermee opneemt in artikel 38 of 39 van de verordening; daarbij □peelt de vraag wat te doen wanneer afgeweken wordt van de afgesproken tijd van één van de fases. Hij krijgt hierop graag een toezegging.

In de Raadsinformatiebijeenkomst ging hij in op standplaatsen voor bussen voor het speciaal onderwijs. Hij las in de verordening dat de parkeernorm voor de hele stad als basis wordt gehanteerd. Zijn fractie ziet graag dat maatwerk wordt toegepast, passend voor de school en de buurt. Daarbij gaat het vooral om speciaal onderwijs en de bussen die een plek moeten hebben. Hij krijgt graag de toezegging van het college dat bij iedere casus maatwerk te hanteren is.
Gezond stedelijk leven is een gouden regel van de gemeente Utrecht. Bewegen is ontzettend belangrijk voor de Utrechtse jeugd. Gym valt onder zorgplicht van de gemeente in het kader van onderwijshuisvesting. Door de verdichting van de stad zal het alsmaar moeilijker worden voor voldoende sportzalen te zorgen. De fractie van D66 ziet graag dat het college het uitgangspunt hanteert “bij iedere school een gymzaal” daar waar de financiën dat toelaten. Hij verneemt graag hoe het college dit ziet.
Mevrouw Streefland (ChristenUnie) vraagt of de heer Saiah hier doelt op nieuw- of aanbouw of op een plek voor een al bestaande school.
De heer Saiah (D66) licht toe dat het hem vooral gaat om nieuwe schoolgebouwen. Hij vindt 7 km afstand heel erg ver. Hij heeft niet in beeld welke scholen ver moeten reizen voor hun gymlocatie. Ook daar gelden zijn financiële voorwaarden.
Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn.
Hij merkt op dat het college de raad vraagt hem bevoegdheden te geven zodat het college een aantal regels nader kan uitwerken. Hierover zijn geen bezwaren vanuit D66. Zijn fractie verzoekt het college wel de raad mee te nemen in de uitwerkingen. Dat kan wat hem betreft door middel van een memo of een brief. Hij krijgt hierop graag een toezegging.
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vult de inbreng van D66 aan met dezelfde vraag over de nadere regels. Haar fractie begrijpt heel goed dat hiervoor flexibiliteit nodig is. Zij vraagt of wanneer een nadere regel naar de raad gaat, de raad de tijd krijgt om daarop te reageren voordat die in werking gaat.
Mevrouw Assen (PvdA) verneemt graag van de wethouder wat in haar ogen de formele positie van de raad is bij de verdere uitwerking. Ook haar fractie hecht er aan in positie te blijven als raad, net als D66 en GroenLinks.
De heer Saiah (D66) vervolgt zijn bijdrage in zijn termijn met op te merken dat hij in de verordening zelf de aandacht mist voor luchtkwaliteit binnen de school. Een slecht binnenmilieu leidt tot verschillende gezondheidsklachten, bij zowel leerlingen als leerkrachten. Zijn fractie verwacht dat de uitwerkingen terug te zien zijn in de nadere uit te werken regel “duurzame en gezonde schoolgebouwen”. Hij kon dat niet helemaal uit de tekst halen. Hij krijgt graag de reactie van het college waar het college dit positioneert in de nota.
Met betrekking tot de ouderlokalen waarover informatie is gewisseld in de Raadsinformatiebijeenkomst gaat het hem om scholen die zelf een ouderlokaal hebben gefinancierd en zich hebben gerealiseerd dat die ruimtes op dit moment te vorderen zijn door het gemeentebestuur wanneer het daarop aankomt. Hij zou hierop graag een uitzondering krijgen. Wanneer de school een ouderlokaal heeft en die zelf gefinancierd heeft, en dat lokaal een bijdrage levert aan “de school in de wijk”, ziet hij graag dat dit niet in te vorderen is. Hij krijgt hierop graag de toezegging van het college.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) diende op 11 juli 2019 een motie in met de titel “Breng schot in de huisvesting van scholen”. Zij is er over verheugd dat zij bij het schrijven van de motie voor ogen had wat zij vernam in de Raadsinformatiebijeenkomst. Wat haar betreft gaat alle waardering uit naar de behandelend ambtenaar van

de gemeente, het college en de bereidwilligheid en proactieve houding van de verschillende betrokken schoolbesturen. Dat waren tot haar voldoening ook kleinere schoolbesturen die daadwerkelijk betrokken waren.
Zij vindt de nota goed te lezen. In haar ogen werd in de Raadsinformatiebijeenkomst terecht genoemd dat in een groeiende stad de keuze voor een plek om de school te plannen soms een probleem is. Door meer te focussen op multifunctionele gebouwen, kan de stad creatiever en intelligenter zijn in de invulling van de ruimte, niet alleen voor de UKS. Er zijn meer vruchtbare combinaties mogelijk. Zij denkt daarbij aan een combinatie van bibliotheek en onderwijs, culturele invulling, GGD, verhuur voor sport, en zelfs denkt zij aan de functie Wonen. Zij hoopt van harte dat dit ook bij de RSU een belangrijk onderwerp kan zijn. Zij krijgt graag de reactie van de wethouder hoe zij schoolontwerp en schoolopbouw ziet in de zich verdichtende stad.
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) brengt als aanvulling dat haar fractie het heel belangrijk vindt na te gaan hoe te zorgen voor de multifunctionaliteit van gebouwen ook bij nieuwe plekken. In de Raadsinformatiebijeenkomst kwam naar voren dat er vaak eerst gekeken werd naar commerciële aspecten. Het is ook mogelijk als gemeente iets te bouwen dat commercieel is maar heel goed past, zoals kinderopvang. Bij de verhuur komen dan de kosten weer terug.
Mevrouw Streefland (ChristenUnie) vervolgt haar bijdrage in haar termijn. Haar fractie is heel blij met de groene schoolpleinen. Zij weet dat andere partijen hier al heel lang voor hebben gepleit. Ook via de provincie en het Rijk zijn mogelijkheden voor subsidie om schoolpleinen te vergroenen. Zij vraagt of er slimmere combinaties te maken zijn. Het schoolplein is ook voor de buurt en behoort dan tot openbaar groen waardoor de gemeente en scholen samen verantwoordelijk zijn voor het onderhoud. Mocht dat niet mogelijk zijn, vraagt zij of het mogelijk is dat de gemeente de regie neemt bij het zoeken naar de samenwerkingsrelaties. Zij denkt daarbij aan afspraken met groenopleidingen zoals het Wellant College of andere groene en agrarische opleidingen in de regio. Zij weet niet of dat al veelvuldig in Utrecht gebeurt. Zij ziet daar kansen om dit veel meer samen op te pakken.
Mevrouw Assen (PvdA) vult aan op de groene schoolpleinen en verwijst naar het verslag van het op samenwerking gericht overleg (OOGO) waarin zij las dat er angst bestaat dat dit vooral iets wordt voor scholen met draagkrachtige ouders. Zo moet het wat haar fractie betreft niet uitpakken. Zij verneemt graag van de wethouder hoe de wethouder erop toeziet dat er straks in de hele stad groene schoolpleinen kunnen zijn en dat die een paar jaar later er nog goed bij liggen.
Mevrouw Streefland (ChristenUnie) vervolgt haar inbreng in haar termijn mert in te gaan op de eenjarigentelling – voor 1 oktober binnen het Speciaal Onderwijs. Nu is aangegeven dat het nog niet mogelijk is om ook in het voorjaar (1 maart bijvoorbeeld) een extra telling toe te voegen. Dat heeft te maken met dat landelijk bepaald is dit te doen vóór 1 oktober. Het speciaal onderwijs heeft zelden alle leerlingen vóór 1 oktober binnen. Juist zij krijgen na die datum te maken met een toeloop van leerlingen, het gaat dan om leerlingen die uitvallen in het regulier onderwijs. Ook neemt zij in het kader van gepast onderwijs een toename van het aantal leerlingen in het algemeen. Zij vraagt de reactie van de wethouder hierop met het toestaan van extra tellingen per jaar voor het speciaal onderwijs en dit op te nemen in deze verordening. Zij vraagt naar de rek in de regel.
Zij haalt de woorden aan van de heer Van Zandwijk in de Raadsinformatiebijeenkomst: de verordening is een instrument. De ambities die de stad heeft, gaan verder dan wat in deze verordening hoeft te staan en kunnen ook niet altijd opgenomen

worden. De stad, haar fractie en ook de raad hebben zeker ambities. Zij vindt het fijn te horen dat de stad voorloopt. Het klopt ook dat de stad er nog niet is. Mocht het gemeentebestuur meer willen, zal het daarvoor geld moeten reserveren in de Voorjaarsnota. Dat betekent voor haar fractie dat zij zal nadenken over de zaken die zij belangrijk vindt om die nu stevig vast te pakken en mee te nemen in de Voorjaarsnota. Het gaat daarbij om een integrale afweging. Dat maakt het voor haar nu lastig prioriteiten te stellen. Zij roept de woordvoerders Onderwijs op daarover gezamenlijk na te denken.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) complimenteert het college. Zij vindt dat er hele mooie stappen gezet zijn. Haar fractie kan zich goed vinden in de strekking van de verordening. Zij noemt thema's als duurzaamheid en klimaat. Zij vindt het super mooi dat ruimte gemaakt wordt voor maatwerk, voor dialoog en flexibiliteit. En haar fractie is heel erg blij met de aanmoediging voor renovatie van schoolgebouwen.
Daarnaast stipt zij nog wel enkele punten aan die extra aandacht nodig hebben:
Op dit moment is niets opgenomen over het binnenklimaat. De Partij voor de Dieren ziet daarin graag verandering en die expliciet in de verordening opgenomen. Dat is heel belangrijk voor de gezondheid. Haar fractie denkt ook dat het aan te moedigen is om van alles op te kunnen opnemen als er beleid gevormd is. Zij vraagt naar de stand van zaken in het overleg met de schoolbesturen over het binnenklimaat. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen het binnenklimaat in een nadere regel toe te voegen. Zij vraagt ook een inschatting van wanneer dat mogelijk is.
De flexibiliteit van de verordening brengt haar op een tweede punt: het aardgasvrijmaken van schoolgebouwen. Ook dat is nog niet meegenomen. Op de Raadsinformatiebijeenkomst werd ook gezegd dat de gemeente op de lange termijn moet nadenken endat zij toekomstbestendige beslissingen moet nemen. De schoolgebouwen worden neergezet voor een flink aantal jaren. Zij beseft dat daaraan een prijskaartje hangt. Zij gaat ervan uit dat dat prijskaartje alleen maar duurder wordt. Met korte termijn-investeringen werkt dat cumulatief.
In de raadsbrief van 24 november 2020 geeft het college aan dat nader onderzoek nodig is over de aanvullende middelen voor het aardgasvrijmaken van de schoolgebouwen. Omdat het belang ervan veel breder is dan alleen het onderwijs, is de bekostiging ervan voor haar fractie breder te zoeken, bijvoorbeeld in het programma Duurzaamheid. Zij vraagt de wethouder wanneer de raad het resultaat van het nadere onderzoek hier naar, kan verwachten en wanneer er een plan van aanpak gereed zal zijn. Haar partij ziet graag 2030 als doel gesteld worden en niet 2040. Zij vraagt of de wethouder dit kan toezeggen.
Voor de energiecoaches zijn geen middelen vrijgemaakt. Het college gaf aan dat de verantwoordelijkheid hiervoor bij de schoolbesturen ligt. Zij vraagt of de wethouder hierover in gesprek is geweest met de schoolbesturen. Zij vraagt of het juist is dat de gemeente er wel degelijk ook iets mee zou kunnen doen. De provincie Overijssel doet dat immers ook al als overheidsinstelling.
Zij sluit zich aan bij de ChristenUnie en de PvdA over de groene schoolpleinen. Zij vindt het ontzettend fijn te zien dat die schoolpleinen zo uitgebreid terugkomen in de verordening. Zij complimenteert het college daarmee. De Partij voor de Dieren vraagt al jaren voor de vergroening van schoolpleinen. Haar fractie is net als de schoolbesturen niet tevreden met de stimuleringsregeling in de verordening. Het moet wat haar betreft meer en sneller kunnen. Zij parafraseert de mening van de schoolbesturen hierover. In haar beleving zijn de onderhoudskosten niet gedekt. Zij vraagt de

wethouder de toezegging deze bekostiging nog eens te bekijken, ook rekening houdend met de kosten op de langere termijn. Zij vraagt of de wethouder het met haar eens is dat die groene schoolpleinen een bredere functie hebben voor de buurt: de uitstraling van de wijk, tegengaan van hittestress, opvang van regenwater. Het is daarom legitiem in haar ogen dat de gemeente blijvend bijdraagt aan het onderhoud.
Mevrouw Van Mil (Student & Starter) sluit zich aan bij de oproep van de Partij voor de Dieren over het blijvend onderhoud van groene schoolpleinen.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) gaat in op diervriendelijk bouwen. Zij mist dit expliciet in de verordening. Het college en de schoolbesturen willen samenwerken op dit punt, om de schoolgebouwen en -pleinen duurzaam en klimaatadaptief te maken. Daarin wordt ook biodiversiteit genoemd. Wat haar betreft hoeven de kosten voor diervriendelijk bouwen en renoveren niet veel hoger uit te vallen. Zij wil dat graag expliciet benoemd hebben in de verordening zo dat bij elke nieuwbouw en verbouwing, de mogelijkheden maximaal benut worden. Zij vraagt of de wethouder diervriendelijk bouwen wil opnemen in de nadere regel duurzame en gezonde schoolgebouwen. Zij krijgt hierop graag een toezegging van de wethouder.

Mevrouw Meerding (VVD) wil dat ieder Utrecht's kind in de buurt naar een fijne en goede school kan. De gemeente is daar grotendeels verantwoordelijk voor omdat zij de huisvesting regelt. Het aanpassen van de verordening Huisvesting Scholen is wat haar betreft een stap in de goede richting.
Haar fractie is bijvoorbeeld blij dat in de nieuwe verordening gekozen wordt de leerlingprognoses op een andere flexibele manier te hanteren. Dat zorgt ervoor dat bij het bouwen van een nieuwe wijk, zoals Leidsche Rijn, de besturen niet achter de feiten aanlopen maar dat proactief voor voldoende scholen te zorgen is. Hier vroeg de VVD al eerder om.
Daarnaast is haar fractie blij met de ruimere normen voor lokalen en voor speelplaatsen.
Haar fractie mist een antwoord in de verordening op het tekort aan gymzalen in de buurt van scholen, vooral als het gaat om het voortgezet onderwijs. Dat het hier om een probleem gaat, is te zien in het adviesdocument van de schoolbesturen. Zij vragen hierin de maximale afstand tot een gymzaal voor leerlingen te verkleinen. De schoolbesturen geven vier scenario's mee. Het college lijkt voor scenario (c) te kiezen waarbij de afstand van één kilometer wordt gehanteerd, als het om het primair onderwijs gaat. Voor het voortgezet onderwijs houdt het college een nog ruimere afstand van 3 km aan. De VVD is er teleurgesteld over dat het college nog steeds kiest voor deze ruime afstanden. Dat baart haar fractie zorgen. Zij vraagt naar de consequentie daarvan voor de lesroosters. Zij vraagt de reactie van de wethouder op de vraag of die afstanden in die zin een probleem gaan opleveren.
Mevrouw Streefland (ChristenUnie) is blij dat de afstanden gereduceerd zijn. Eén kilometer lopen in het primair onderwijs is ook bewegen, betekent wel verlies van effectieve lestijd. Dat deelt zij met de VVD. De 3 km op de fiets voor het voortgezet onderwijs zou te doen moeten zijn, maar niet als dat betekent dat in die tijd geen les te geven is. Zij vraagt of de VVD dan bereid is daarvoor meer geld uit te trekken om te zorgdragen voor gymzalen dichterbij en meer bouw.
Mevrouw Meerding (VVD) antwoordt bevestigend. Zij is ook benieuwd naar de beantwoording door de wethouder. Zij bevestigt dat leerlingen ook bewegen wanneer zij fietsen of lopen. Wanneer dat ten koste gaat van de lessen, is zij benieuwd naar de visie van de wethouder.

Zij vervolgt haar inbreng in haar termijn met in te gaan op het meervoudig gebruik van schoolgebouwen. In de nadere regel omtrent schoolgebouwen staat dat de gemeente meerdere functies wil huisvesten in of in de buurt van één gebouw om de ontwikkeling van kinderen tussen 0 en 18 jaar optimaal te stimuleren. Hierbij noemt het college voorbeelden als de vorming van een kindcentrum, een combinatie tussen een school en voorschool, of een combinatie tussen een school en zorg. Zij vindt dat op zich mooie voorbeelden maar de VVD denkt bij de vorming van gebouwen met meerdere functies ook aan combinaties met voorschoolse opvang, school, en naschoolse opvang. Zo wordt de mogelijkheid gecreëerd voor dagopvang op één plek. Dat biedt rust voor zowel ouders als kinderen. Zij vraagt of de wethouder dat ook zo ziet en of zij zich voor dit doel wil inzetten. Zij krijgt het liefst een toezegging dit op te nemen als een van de voorbeelden om op in te zetten bij het meervoudig gebruik van schoolgebouwen.
In de raadsbrief leest zij dat de raad in de nieuwe verordening beperkt extra ruimte krijgt om te sturen op de locatie van scholen die door het ministerie zijn goedgekeurd. Er is meer ruimte voor sturing wanneer het gaat om de tweede of de derde locatie van een bestaande school. Wanneer zij bijlage 2 van de raadsbrief leest, krijgt zij de indruk dat de raad wel degelijk extra ruimte krijgt voor sturing, ook bij een eerste locatie, aangezien in de nieuwe procedure eerst een gesprek met de gemeente moet worden gevoerd en de gemeente ook een zienswijze kan indienen. Zij vraagt hoe de wethouder dit duidt. Zij vraagt of dit een formaliteit is of dat dit echte invloed is. Wat haar fractie betreft is deze invloed belangrijk en zeer welkom, gezien de problemen die in het verleden plaatsvonden met het vinden van een locatie voor een school die al was goedgekeurd door het ministerie.
In dezelfde bijlage leest zij een passage over in het geval het ministerie de aanvraag goedkeurt de gemeente de school moet huisvesten op de locatie die genoemd is in de aanvraag. Die locatie moet aansluiten bij de plek waar de leerlingen naar verwachting vandaan komen. Zij vraagt de wethouder of deze passage zo te lezen is dat wanneer er een breed voedingsgebied wordt opgegeven door een school, de gemeente de ruimte krijgt die school te huisvesten ergens in dat gehele voedingsgebied.
Met betrekking tot de financiële keuzes in dit voorstel ten grondslag aan de verordening, zet mevrouw Meerding uiteen dat in de totstandkoming van de nieuwe verordening de beschikbare financiële middelen een grote rol spelen. De wethouder heeft aan het begin van het proces gezegd dat zij het liefst alle adviezen van de schoolbesturen zij willen uitvoeren, maar dat er keuzes gemaakt moeten worden omdat het geld er niet is om alles te doen. Op zich heeft de VVD daarvoor begrip. Het verbaast haar fractie wel dat de financiële keuzes die aan dit voorstel ten grondslag liggen heel summier zijn toegelicht. Voor een toelichting moet zij in de programmabegroting 2021 kijken. Daarin is dan alleen te zien hoeveel geld per nieuwe beleidskeuze gereserveerd is. Zij ziet niet hoeveel de alternatieve scenario's die dit voorstel niet hebben gehaald, gekost zouden hebben. Om als raad echte keuzes te kunnen maken tussen tussen welke adviezen van de schoolbesturen wel en niet worden uitgevoerd, zou de raad een compleet financieel plaatje moeten hebben waarbij de keuzes tegenover elkaar afgezet kunnen worden. De VVD vraagt de wethouder bij dezen alsnog deze uitgebreidere financiële toelichting te geven als aanvulling op het voorstel. Alleen dan heeft de raad voldoende informatie om geïnformeerd te kunnen instemmen of om eventueel nog wijzigingen te kunnen aanbrengen.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) vraagt of het hier gaat om alle scenario's met alle berekeningen die daaraan ten grondslag liggen om vervolgens op basis van financiën keuzes te maken. In het begin van de lockdown deelde de raad zijn zienswijze en zijn voorkeuren en de ambities, die ook meegenomen zijn inclusief die van de schoolbesturen en van de gemeente zelf. Dat geheel maakt dat dit er uitkomt. Zij vraagt of de VVD dan vooral wil gaan kiezen op wat het kost.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) herkent zich in de inbreng van mevrouw Meerding. Hij zal daarop doorgaan in zijn inbreng. Er worden fundamentele keuzes gemaakt met het voorliggende raadsvoorstel. Dat ligt ook buiten de wettelijke scope dat uitgaat van de politieke voorkeuren van het college met betrekking tot investeringen in vastgoed.
Mevrouw Meerding (VVD) beantwoordt de inbreng van mevrouw Streefland. Zij wilde absoluut niet met haar inbreng zeggen dat op basis van wat het kost gekozen wordt. Het college heeft een bedrag weten vrij te maken in de totale begroting. Dat bedrag gaat naar de vernieuwing van de verordening. Zij denkt dat elke partij de eigen prioriteiten en keuzes maakt. Op het moment waarop bekend is welke adviezen van de schoolbesturen welke kosten met zich meebrengen, zou met het totale bedrag daarin een selectie te maken zijn: wat wel en wat niet te doen. Dat is wat het college nu zelf doet. Daarom zou het in haar ogen ook mogelijk moeten zijn die achtergrondinformatie met de raad te delen. Dat hoeft wat haar betreft niet op de komma, maar de inschatting van de kosten van de adviezen. Die kan het college niet doen omdat het te duur is.
Mevrouw Streefland (ChristenUnie) begrijpt dat en vraagt zich af of deze exercitie te doen is. Daarnaast denkt zij dat die keuzes altijd nog te maken zijn. Altijd is het ook mogelijk een voorstel te doen voor een gymzaal van de keuze van een partij om na te gaan of daarvoor een meerderheid is. Dan is dat te regelen in de Voorjaarsnota.
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vult de inbreng van mevrouw Streefland aan. In het adviesdocument staan bedragen genoemd. Die kosten zijn goed te zien. Dan is de keuze ook te maken. Het lijkt haar wat ver gaan die exercitie nog een keer te vragen.
Mevrouw Assen (PvdA) valt mevrouw Meerding bij. Dit uitvoeriger met de raad delen vergt geen nieuwe exercitie wanneer het college die al deed. Die informatie zou beschikbaar moeten zijn.
Mevrouw Van Mil (Student & Starter) sluit zich aan bij de inbreng van mevrouw Assen. Ook zij vindt het handig die informatie te hebben voor het maken van een afgewogen keuze.
Mevrouw Meerding (VVD) bevestigt mevrouw Assen dat zij dit zo bedoelde. Zij hoopt dat die stukken er liggen. Dan is die informatie gemakkelijker te delen met de raad.
Richting mevrouw Kleinrensink zet zij uiteen dat het bij het adviesdocument niet ging om bedragen maar om een indicatie van wat de kosten met zich meebrengen om daarop alert te zijn. Dat is heel vaag.
Richting mevrouw Streefland bevestigt zij dat het juist is dat zij extra geld moet zoeken wanneer zij bepaalde gymzalen wil regelen. Het zou dan fijn zijn wanneer de raad precies zou weten hoeveel extra geld dat kost. Dat stelt hem in staat een gedekt voorstel te doen. Nu weet ze niet welke keuze welke kosten met zich meebrengt. Zij vindt dat problematisch.
Zij vervolgt haar bijdrage in haar termijn met op te merken dat het gaat om een erg groot voorstel. Om die reden kan zij niet alles benoemen. Zij benoemt nog enkele

zaken waarvan zij het jammer vindt dat ze het voorstel niet hebben gehaald. Dan gaat het om de verhuiskostenvergoeding, het aanpassen van de teldatum voor het speciaal basisonderwijs, en het ontbreken van regels voor een gezond binnenklimaat zoals zojuist al ingebracht door andere partijen.
Dit alles gezegd hebbend maakt dat de nieuwe verordening in de ogen van de VVD weliswaar een stap in de goede richting is, maar ook nog een aantal belangrijke zaken mist. Daar ligt wat haar betreft een opdracht voor zowel het college als voor de raad om dit in de komende jaren in de gaten te houden en ook ervoor te zorgen dat continu die financiële middelen worden vrijgemaakt om die adviezen goed te gaan uitwerken en goede schoolgebouwen te gaan realiseren.

Mevrouw Assen (PvdA) hoorde in de Raadsinformatiebijeenkomst goed dat er waardering is voor het verloop van het proces en dat Utrecht in veel opzichten voorop loopt. Zij complimenteert het college daarmee.
Op sommige punten kan zij zich aansluiten bij andere partijen. Zij heeft haar punt over de groene schoolpleinen al gemaakt. Op het binnenklimaat kan zij zich aansluiten bij de gestelde vragen. Ook zij is van mening dat dit terug moet komen in deze verordening.
Zij vindt dat mevrouw Streefland de goede vragen stelde over de teldatum in het speciaal onderwijs. Zij hoopt dat de wethouder daarop een bevredigend antwoord zal geven.
Zij vraagt wat de school die nu gevestigd is in een monumentaal pand concreet opschiet met deze verordening. In welk opzicht gaan ze er op vooruit?
Scholen worden niet gebouwd als doel op zich. Eerder bracht de PvdA al in dat elk middel dat er is, ingezet moet worden om te sturen op kansengelijkheid, dus ook via huisvesting. Haar fractie is blij dat tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst gezegd werd dat onderwijsbeleid en huisvesting niet langer behandeld worden als gescheiden werelden. De gemeente bouwt scholen omdat ze moeten bijdragen aan goed onderwijs voor ieder kind in een gezonde omgeving. De kansengelijkheid moet ongeacht de wijk zijn waar iemand woont. De koppeling mag wat haar betreft sterker terugkomen. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.
Gelijke kansen zijn in wijkafspraken nog steviger te verankeren. In de vorige commissie verwees zij naar de verordening die Eindhoven opstelde. In de Raadsinformatiebijeenkomst begreep zij dat voor wijkafspraken vooral werd verwezen naar hoe scholen lokalen van elkaar kunnen gebruiken als de een groeit en de andere niet. Dat is wat haar fractie betreft een stap te laat en zou wat haar betreft juist afspraken op wijkniveau gemaakt moeten kunnen worden, zeker ook in nieuw te realiseren wijken over hoe te voorkomen dat een school veel groter wordt, extra lokalen en misschien wel noodlokalen nodig heeft en dat een andere school krimpt. Zij vraagt naar de visie van de wethouder op de aanwezigheid van scholen in een bestaande of nieuwe wijk, kijkend naar groei en krimp om bij te bouwen of om lokalen af te staan. Hoe zou zij willen dat daarin wijkafspraken een rol spelen om dat te voorkomen en dat in goede banen te leiden. Zij vraagt of de wethouder zich daarvoor hard wil maken en zo ja, hoe.
Mevrouw Streefland (ChristenUnie) deelt de oproep na te gaan wat te doen is tegen exponentiële groei van scholen waarmee andere scholen in de problemen komen.
Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat een aantal zaken wel in het adviesdocument was opgenomen, maar niet in de verordening. Zij vraagt of dat alleen vanwege geld is. Over de teldatum is volgens haar al genoeg gezegd.

Ook haar fractie wil heel graag dat ingezet wordt op de Utrechtse Kindcentra, de voormalige IKC's en dat ze een rol houden in de latere uitwerking. Zij verneemt ook graag van de wethouder hoe anders op andere manieren is in te zetten op multifunctionele accommodaties. Wat haar fractie betreft speelt de kansengelijkheid daarbij ook een rol, zeker omdat dit kan bijdragen aan de ouderbetrokkenheid met bijvoorbeeld ouderlokalen en ruimte voor ontmoeting. Zij hoopt op een toezegging dat het college hierop inzet ook vanuit dit oogpunt. Voldoende is gezegd over de positie van de raad.
Zij vindt dat mevrouw Meerding een goede bijdrage had op het gebied van de financiën. Zij sluit zich graag aan bij haar inbreng hierover.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) complimenteert het college met het voorliggende document en met het proces dat daaraan is voorafgegaan. Zij ziet veel zaken terug waarvoor GroenLinks al langer pleit. Zij is zeer te spreken over geld vrijmaken voor speciaal onderwijs, vergroenen van de schoolpleinen, aanleggen van schoolpleinen bij middelbare scholen. Zij vindt het heel erg mooi dat de Utrecht Standaard Toegankelijk opgenomen wordt als minimumeis bij de schoolgebouwen waardoor met iedereen rekening wordt gehouden. Zij vindt het ook fijn dat geprobeerd wordt om dit alles zo begrijpelijk mogelijk op te schrijven. Het zal nu afhangen van de uitvoering of hiervan een succes te maken is. Mevrouw Kleinrensink gaat achtereenvolgens in op:
de voorgenomen investering in de (groene) schoolpleinen bij middelbare scholen. Zij sluit zich aan bij de desbetreffende inbreng van mevrouw Streefland over de exploitatie.
Zij vindt het fijn dat het college enorm in zet op duurzaam en klimaatadaptief. Wat haar fractie betreft mag de inspanning om schoolgebouwen klimaatneutraal te maken heel hoog zijn. Elke investering die nu niet gedaan wordt, zal later ingehaald moeten worden. Daarover zijn nog regels te verwachten. Zij vraagt een toezegging van het college te kijken naar de kosten op de lange termijn als het gaat om het energieneutraal maken en daarbij af te wegen welke kosten later anders gemaakt moeten worden wanneer het eerst bijna energieneutraal gemaakt wordt. Daarmee zou de afweging anders kunnen uitvallen.
Datzelfde geldt voor klimaatadaptie. Ook daarop vraagt GroenLinks dezelfde inspanning als bij het energie-neutraal maken.
Haar fractie pleit ervoor bij gasloos en aardgasvrij het programma in de wijken te volgen en hierop geen afzonderlijke actie te ondernemen.
Haar fractie vindt het een punt van aandacht dat het speciaal onderwijs nu afvalt als een punt van aandacht in de keuzes voor het budget. Te zien is dat extra geld gereserveerd is voor extra ruimte voor het speciaal onderwijs. Mogelijk kan dit daarin een beetje helpen. Zij ziet graag dat het college in de evaluatie de vraag meeneemt wat het telmoment doet in of daarop het bestuur nog iets moet doen. Zij krijgt hierop graag een toezegging.
Zij vraagt aandacht voor de afstand die afgelegd moet worden voor kinderen in het speciaal onderwijs naar gymzalen. Zij pleit ervoor bij nieuwe gebouwen vaker de gymzaal in de buurt te plaatsen. Haar fractie overweegt hierop een amendement.

In artikel 32 is geformuleerd hoe de prioriteiten zijn geregeld in het geval er gekozen moet worden. Zij begreep uit de uitwisseling in de Raadsinformatiebijeenkomst dat dit niet zo vaak gebeurt, maar dat het wel goed is dit te regelen. De eerste prioriteit is

heel logisch. De prioriteiten 2 en 3 zouden wat haar fractie betreft niet in die volgorde hoeven te staan maar in evenwaardigheid opgenomen. Die zijn op een andere manier te wegen dan nu beschreven. Het kan zijn dat voor een speciaal onderwijsschool dit een betere afweging is dan dat gezegd wordt dat het om het gebouw gaat met de meeste onderwijsruimte. Er zijn nog andere afwegingen te maken. Zij is benieuwd te vernemen hoe de wethouder en hoe de andere fracties dit zien.
Eerder vroeg GroenLinks met een aantal partijen aandacht voor de Rubenslaan. In de verordening staat dat er altijd 12,5% meer plancapaciteit is. Zij vindt dat op zich een prima regel. Eerder bleek uit de uitvoering dat niet alle leegstaande schoolgebouwen altijd meetellen in de telling. Die hebben dan ook geen andere bestemming. Dit meenemen in de telling vindt haar fractie niet wenselijk in een stad met weinig ruimte. Zij begreep uit navraag bij de ambtelijke ondersteuning dat nu al wordt gekeken hoe hiermee wordt omgegaan.

De heer Kos (CDA) complimenteert wethouder en de ambtenaren met de verordening en met het proces dat is doorlopen. Hij hoopt dat bij het jaarlijks overleg de kleine schoolbesturen steeds betrokken zullen blijven. Hij vraagt hierop de toezegging van de wethouder. Hij loopt een aantal punten door van de verordening:
Hij sluit zich aan bij de inbreng van de VVD over de financiën en bij de vraag iets meer duiding te geven en specifiek op het aspect van de coronacrisis. Om welke impact van de coronacrisis ging het. Hij vraagt of het college nadenkt over een heroverweging na de coronacrisis.
Als het gaat om multifunctioneel gebruik van schoolgebouwen en schoolpleinen pleit hij voor een centrale plek in de buurt van die schoolgebouwen en -pleinen en een belangrijke rol in het samenleven in de buurt, ook omdat de ruimte in de groeiende stad schaars is. Waar mogelijk ziet hij graag dat schoolgebouwen ook gebruikt worden voor andere activiteiten. Hij denkt daarbij aan maatschappelijke en culturele organisaties. De huidige verordening biedt daarvoor in principe ruimte. Hij vraagt de wethouder hoe “het aanmoedigen in de praktijk” er uitziet zoals omschreven in de visie op onderwijshuisvesting. Zijn fractie heeft de indruk dat aanmoedigen niet echt nodig is en ook niet voldoende is omdat veel scholen al iets willen betekenen voor de buurt. Daarvoor is concrete ondersteuning nodig van de gemeente. Hij vraagt of de wethouder het daarmee eens is. Hij vraagt welke mogelijkheden de wethouder ziet om hiermee aan de slag te gaan. Hij vraagt of de wethouder mogelijkheden ziet in de uitvoering om ook aan de voorkant bij het bouwen van een schoolgebouw actief in te spelen op het mogelijk maken van medegebruik. Hij noemt twee voorbeelden die hij hoorde van schoolbesturen. Hij sluit zich aan bij de ChristenUnie, de Partij voor de Dieren en andere fracties die het langdurig onderhoud van de schoolpleinen hebben genoemd en de zoektocht naar goede combinaties om dat onderhoud te regelen.

Hij vernam dat schoolbesturen positief staan tegenover het verhuren van gymzalen buiten schooltijden. In de praktijk blijkt dat lastig te zijn omdat de gemeentelijke locaties onder de kostprijs verhuurd kunnen worden door subsidies. De schoolbesturen kunnen daarmee niet concurreren. Hij vraagt of de wethouder mogelijkheden ziet om met een subsidieconstructie de schoolbesturen hiermee te helpen.
In de Raadsinformatiebijeenkomst en daarbuiten vroegen schoolbesturen aandacht voor de situatie rond parkeren rond de scholen. Vanwege de hoge kosten haakt het personeel af, terwijl er een dringend lerarentekort is. Hij vraagt of de wethouder denkt

dat wat de schoolbesturen zeggen niet klopt. Zo nee, vraagt hij of bij de uitvoering van deze verordening concreet iets te doen is om de scholen hierbij te ondersteunen.
Mevrouw Meerding (VVD) sluit zich aan bij de inbreng van de heer Kos. Zij vraagt de reactie van de wethouder op zijn inbreng over de parkeerkosten voor leraren.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) merkt op hierover in de fractie te hebben gesproken. Hij voorziet een glijdende schaal van groepen die allemaal te maken hebben met verkeerkosten. Hij voorziet dat een afwijking van de regel veel geld gaat kosten. Hij vraagt hoe het CDA en de VVD daar naar kijken. Waar vinden zij de dekking?
De heer Kos (CDA) kijkt nu naar de scholen. Hij herhaalt de signalen die hij heeft opgevangen. Hij neemt die signalen serieus en wil daarmee iets doen. Hij is bereid ook te kijken naar de verzorgenden. In de afgelopen jaren zijn verschillende keren met de VVD en de PvdA voorstellen ingediend. Die voorstellen waren gedekt. Hij benadrukt dat dit te regelen is.
Mevrouw Meerding (VVD) vindt dat de heer Kos het al goed heeft beantwoord. Dit geldt ook voor haar fractie.

Mevrouw Van Mil (Student & Starter) kan zich bij velen aansluiten, allereerst bij de uitgedeelde complimenten en ook bij het verzoek van D66 om begrijpelijke kortere informatie voor bewoners, bij de ChristenUnie over de multifunctionele gebouwen. Zij vindt het belangrijk in de groeiende stad slim gebruik te maken van de ruimte. Het binnenklimaat is genoemd.
Nu het bestuur zich bezighoudt met de huisvesting, is na te gaan of het bestuur twee vliegen in één klap kan slaan. Het ging zojuist over parkeerkosten; wanneer nieuwe schoolgebouwen gebouwd worden is het misschien verstandig ook na te gaan hoe parkeerplekken op een creatieve manier te kunnen integreren. Zij denkt daarbij aan een ondergrondse parkeergarage of aan andere manieren.
Zij sloot zich al eerder aan bij het verzoek van de VVD richting de kosten en de financiën zo dat de raad bij de Voorjaarsnota daar opnieuw naar kan kijken en over kan nadenken. Zij ziet uit naar de antwoorden van de wethouder.

De heer Simsek (DENK) complimenteert het college met de positieve stappen die gemaakt zijn in samenwerking tussen de gemeente en de schoolbesturen. Hij is erover verheugd te vernemen dat de gemeente Utrecht in veel zaken voorloopt ten opzichte van andere gemeenten. Hij is blij dat Utrecht het initiatief heeft genomen een nieuwe verordening op te stellen die goed leesbaar, flexibel en op veel punten ook toekomstbestendige is.
Hij brengt nog een aantal specifieke punten in over de verordening:
In artikel 5 lid 2 deel c van de Verordening Huisvesting Scholen leest hij dat schoolgebouwen, of delen daarvan niet gevorderd worden als het onderwijs van de school waarvan mogelijk wordt gevorderd, niet kan samengaan met het doel waarvoor de ruimte gevorderd wordt. Het college onderzoekt altijd voorafgaand aan het vorderen of daarvan sprake is. Voor zijn fractie is het nog niet helemaal duidelijk hoe een en ander precies onderzocht wordt. Hij verneemt graag verduidelijking van de wethouder en welk type onderwijs samengaat. Zou het mogelijk zijn dat een islamitische school in een en hetzelfde gebouw gehuisvest wordt met een openbare of christelijke school bij een vordering?
Eerder is al gesproken door fracties over de financiële overweging vanwaaruit besloten is om de teldatum voor het speciaal onderwijs niet te verschuiven naar 1 februari.

Mevrouw Meerding (VVD) vindt het onderwerp over het vorderen van schoollokalen interessant en of het eventueel niet kan samengaan met de overtuiging van de school. Zij vindt het antwoord van de wethouder interessant te vernemen na een vordering door een islamitische school, of dat dit met de huidige regels niet meer kan voorkomen.
De heer Simsek (DENK) wil daarover ook duidelijkheid krijgen. Hij vervolgt zijn bijdrage in zijn termijn.
Met betrekking tot de teldatum vraagt hij naar de mogelijkheden om de financiële afweging later toch te heroverwegen en eventueel na de coronacrisis bij te stellen.
DENK is een groot voorstander van de groene schoolpleinen. Hij schaart zich achter de inbreng over het onderhoud ervan. Hij doet de suggestie dat het verstandig zou kunnen zijn om vanuit de gemeente een buurtinitiatief te stimuleren waarbij vrijwilligers uit de buurt van de school de groenvoorziening op het schoolplein kunnen onderhouden. Dan is de eenmalige subsidie te gebruiken om de benodigde gereedschappen daarvoor aan te schaffen. Hij vraagt of de wethouder de mogelijkheden daartoe kan aangeven.
Zijn fractie sluit zich aan bij de opmerkingen over de luchtkwaliteit in de school. Ook zijn fractie vindt het belangrijk dat in de verordening daarvoor nog aandacht komt.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) doet een greep uit het verkiezingsprogramma van zijn fractie. Zijn partij wil dat scholen voldoen aan een minimale kwaliteit. De gemeente is verantwoordelijk voor de bouw en renovatie van schoolgebouwen en daarmee ook voor de kwaliteit van de drie gebouwen. Schoolgebouwen moeten ruimte bieden om lessen in kleinere groepen mogelijk te maken. De gebouwen moeten voldoen aan een minimaal luchtkwaliteitsniveau zoals mensen al hebben ingebracht. Zijn fractie wil dat het landelijk afgesproken Kwaliteitskader Scholen gaat gelden. Dat betekent meer geld in de gemeentelijke onderwijsbegroting voor onderwijsgebouwen. Die gebouwen moeten weer 50 jaar meegaan. Hij onderschrijft hiermee de woorden van de heer Van Zandwijk tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst waaraan zijn commissiegenoten al refereerden. Utrecht onderschrijft het landelijk kwaliteitskader niet. Het college hanteert het zogenaamd Utrechts kwaliteitskader. Stadsbelang Utrecht wil de verschillen graag kennen tussen het landelijk kader en het Utrechtse voor wat betreft de uitgangspunten die hebben geleid tot het intentiedocument en de uitwerkingen waarvan deze verordening het gevolg is. Daarnaast wil zijn fractie graag de financiële consequenties weten voor wat betreft de uitwerking die zijn weerslag kent in de verordening en de vergoeding wanneer Utrecht zou kiezen voor het landelijk kwaliteitskader. Hij hoeft deze informatie niet direct te hebben. Wanneer hij die ontvangt vier dagen voorafgaand aan de raadsvergadering, vindt hij dat voldoende. Hij krijgt hierop graag een toezegging.
Hij krijgt de indruk dat bij renovatie en vergroting van scholen het principe BENG en Gasloos gaat gelden. Hij vraagt of BENG en gasloos moeten gaan gelden voor het hele gebouw of voor alleen de uitbreiding. Hij vraagt of dat dan betekent dat Utrecht de volledige investering gaat dragen, terwijl tot nu de investering in verduurzaming van installaties een primaire verantwoordelijkheid is van de schoolbesturen zelf. Wanneer dat het geval is, vraagt hij waarom het college daarvoor kiest en of schoolbesturen hiervoor dan een exploitatiebijdrage gaan betalen. Dat laatste lijkt hem voor de hand liggend.

In het verkiezingsprogramma van zijn partij staat dat Stadsbelang Utrecht voorstander is van integrale Kindcentra waarin naast onderwijs ook voorschoolse educatie en kinderopvang plaatsvinden. De gemeente heeft daarvoor verantwoordelijkheid.
Al eerder heeft zijn fractie bij motie 2017/199 het Utrechts college verzocht om een onderzoek te entameren naar de vestiging van een integraal kindcentrum in Leidsche Rijncentrum. Hij ziet dat het college de uitgangspunten in de motie volledig heeft overgenomen al is de motie destijds verworpen. Het Utrechts Kindcentrum kan gehuisvest worden op basis van de nadere regel voor gemeentelijk onderwijsbeleid. Ook combinaties met andere maatschappelijke voorzieningen die bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen in combinatie met de zorgaanbieder, zijn dan mogelijk. Hij betreurt het dat hiervan weinig terecht komt in de praktijk. Hierop dient in zijn overtuiging meer inzet te worden gepleegd.
Hij vindt het vreemd dat geen gewag wordt gemaakt van een slimme financiering van het Centrum in Rijnvliet bij voorstellen voor andere integrale Kindcentra. Dit betekent nogal wat voor de eventuele businesscase en voor investeringen die gedaan moeten of kunnen worden. Hij ontvangt graag een toelichting op het waarom dit niet gedaan is. Wat hem betreft is het antwoord ook op schrift te geven met een goede onderbouwing, vier dagen voor de behandeling van het raadsvoorstel.
De heer Saiah (D66) verneemt desgevraagd verduidelijking van **de heer Bos** (D66) op het punt over de slimme financiering. Op deze wijze zou het bestuur van de gemeente Utrecht voor meer integrale Kindcentra in Utrecht kunnen zorgen. Hij had dat wat meer willen terugzien in de documenten die nu voorliggen. Hij vervolgt zijn bijdrage in zijn termijn.
Momenteel vindt al meervoudig ruimtegebruik plaats van sportlokalen en sporthallen en schoollokalen in de gemeente Utrecht. Dit wordt nu vastgelegd in een regel. Hij vindt het prima. Dit is ook de wens van zijn fractie. Zijn fractie is voor subsidiëring van groene schoolpleinen. Hij vindt het goed dit terug te zien in de uitwerking van de plannen. Hij merkt op dat het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden ook subsidiemogelijkheid biedt voor klimaatadaptieve schoolpleinen. In 2020 stelden ze 5000 euro per schoolplein beschikbaar. Ook voor 2021 staat dit in de begroting van het Hoogheemraadschap. Zijn fractie ziet graag ruimte gemaakt met artikel 2 van de nadere regels Speelplaatsen van scholen voor een ondersteuning in de exploitatie van de eerste paar jaren van groene schoolpleinen. Daarom wil zijn fractie voor 2021 en mogelijk daarna een regel toevoegen die het mogelijk maakt dat een eventueel potje gelijk aan de toegekende subsidie van andere instellingen, zoals het Hoogheemraadschap, tot 5000 euro als bijdrage is te beschouwen voor de exploitatie van dergelijke initiatieven voor een bepaalde periode. Hij ontvangt hierop graag een toezegging. Hij zal met de toezegging al heel blij zijn, al denkt hij ook aan een amendement.

De voorzitter schorst de vergadering tot 15.30 uur.

De beantwoording, het college
Wethouder Klein dankt de commissie voor de complimenten en zal die doorgeven aan alle betrokkenen. Op dit voorstel is zij trots. Zij is blij te zien dat dit breder gedeeld wordt. Zij vindt het belangrijk dat de stad in de komende jaren verder kan bouwen aan moderne toekomstbestendige schoolgebouwen. Met dit voorstel zet het bestuur niet alleen een aantal noodzakelijke stappen, maar concretiseert het college ook een aantal belangrijke Utrechtse ambities. Zij noemt die ambities: de vergroe-

ning, de verduurzaming, het flexibeler kunnen opereren om groei en krimp op te vangen.
Het voorstel is financieel gedekt. Het gaat om structurele budgetten en een langdurige verplichting van dit bestuur.
Met dit voorstel verbetert het bestuur van de stad de onderlinge samenwerking tussen de partners. Gedurende het proces groeide het onderlinge begrip voor elkaars positie tussen de samenwerkende partijen. In dat proces is het ook gelukt om meer met elkaar te werken en minder tegenover elkaar te staan. Zij vindt het van groot belang voor de komende tijd. De praktijk zal uiteindelijk laten zien of dit zal lukken. Vanuit de gemeente wordt hierop volledig ingezet.
Mevrouw Streefland (ChristenUnie) brengt de wens die aan de orde kwam in de Raadsinformatiebijeenkomst om de samenwerking verder vorm te geven, met een jaarlijkse evaluatie dan wel. Zij vraagt wat de wethouder daarmee van plan is zodat dit op peil blijft.
Wethouder Klein vindt het heel belangrijk dat men zich gezamenlijk eigenaar voelt van deze verordening. Die is niet alleen gezamenlijk gemaakt maar moet ook gezamenlijk worden onderhouden. Het lijkt haar heel verstandig hierover jaarlijks te spreken. Zij verwijst naar de verordening. En zij verwijst naar het OOGO (op overeenstemming gericht overleg). Gezegd is dat het zaak is om de beleidsvraagstukken en de huisvestingsvraagstukken dichter bij elkaar te brengen. Het college heeft dat ook laten zien in de afgelopen twee jaar. Dit is daarvoor een extra impuls. Wanneer blijkt dat eerder zaken met elkaar besproken moeten worden, is dat van belang. Zij vervolgt haar beantwoording.
Zij geeft enkele cijfers: dagelijks krijgen 45.000 leerlingen les in Utrecht, het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs. Dat gebeurt in 210 schoolgebouwen, in 108 gymzalen wordt gesport en op 215 schoolpleinen wordt gespeeld, zo'n 66 voetbalvelden.
De wethouder zal per fractie de vraag beantwoorden en proberen aan te sluiten bij de andere vragen die daar gesteld zijn.
De fracties van D66 en Student & Starter vroegen naar een stapje meer als het gaat om de begrijpelijke taal en ervoor te zorgen dat mensen de verordening kunnen vinden. Zij vindt het voorstel goed om dit op de website te publiceren en gemakkelijk vindbaar te maken. Zij stelt voor daar een Infographic bij te doen zodat mensen de onderwerpen zien die aan de orde komen, en zij dan ook weten wat ze daar kunnen vinden en bekend is waar zij moeten zoeken. Zij zegt dit graag toe.
De voorzitter stelt voor aan het eind van de bespreking de toezeggingen te recapituleren.
Wethouder Klein vervolgt haar beantwoording. D66 vroeg naar de gang van zaken bij het verhuren van ruimte in de schoolgebouwen. Het gaat dan om huur die langdurig is. Het gaat er niet om verhuur van een paar uurtjes. Ook kan het gaan om huur die gevoelig kan liggen. In die zin is er intern beleid. Dan wordt gekeken of de verhuur past bij het onderwijs, of het bij de omgeving past, bijvoorbeeld de veiligheid die aan de orde kan zijn, of er geen overlast door komt, of er een normaal bedrag aan huur wordt gevraagd vergelijkbaar met andere locaties. Het moet ook voldoen aan de voorwaarden uit zowel de verordening als de wet op het Primair Onderwijs, op het Voortgezet Onderwijs, op de landelijke regels. En er moet een nog niet getekend contract zijn. De aanvraag moet vooraf zijn. En er moeten afspraken gemaakt worden over de risico's zoals schoonmaak, water, gas, licht, en schade. Daar wordt naar gekeken bij verhuur.

D66 vroeg naar leerlingprognoses wanneer een school een andere kijk daarop heeft dan de gemeente. De wethouder zet uiteen dat het de verantwoordelijkheid is van de gemeente leerlingprognoses te maken. Gewerkt wordt aan een betere aansluiting. Zij heeft goede hoop dat wanneer de scholen straks het nieuwe aanmeldbeleid hebben, dat nieuwe beleid kan helpen betere voorspellingen te doen voor waar leerlingen terecht komen. Kinderen komen dan niet op vijf plekken op een wachtlijst te staan. Het college gaat bovendien in gesprek met schoolbesturen wanneer zij een andere kijk op de prognoses hebben. De leerlingprognose vanuit de gemeente blijft geldend.
De heer Saiah (D66) vraagt of de gemeente niet meekijkt wanneer een commerciële organisatie voor een paar uur in de week een ruimte afhuurt.
Wethouder Klein zet uiteen dat dat afhangt van de duur van de verhuur en de frequentie en hoe de mensen binnen de school de verhuur ervaren. De gemeente heeft niet overal het laatste woord. Wanneer de verhuur gaat over iedere dag activiteiten, gaat het om langdurige verhuur. Dat is niet het geval in het voorbeeld van de heer Saiah. Zij vervolgt haar beantwoording.
De fractie van D66 vroeg over de artikelen 38 en 39 indien vanuit de gemeente afgeweken wordt van de afgesproken tijd. Artikel 38 gaat over de beschikking die het schoolbestuur kreeg. Wanneer daaraan geen uitvoering wordt gegeven vervalt die beschikking. Wanneer het college daarover een signaal krijgt, kan het college uitstel verlenen. Artikel 39 betreft een te toetsen fasedocument. Wanneer niet tijdig wordt gereageerd om te zeggen dat het niet akkoord is, wordt dat document automatisch goedgekeurd. In die zin heeft de gemeente de verplichting tijdig te zeggen dat zaken niet in orde zijn; ander□i□het automati□ch goed.
De vraag van D66 of attijd ruimte is voor maatwerk in het leerlingenvervoer in het speciaal onderwijs, beantwoordt de wethouder bevestigend met uiteen te zetten dat dit zeker de inzet is. Het gaat er vooral om dat er voldoende ruimte is voor het halen en brengen van leerlingen, op een veilige en prettige manier mogelijk.
Meerdere fracties vroegen naar de gymzalen. In de vandaag geldende verordening is voor het basisonderwijs 7,5 km toegestaan. Dat wordt in de voorgestelde verordening één kilometer. Wanneer op meerdere plekken extra gymzalen gemaakt worden, is allereerst de ruimte nodig in de stad om dit te kunnen doen. Het geld is nodig. Dat geld is hier niet bij. En het is belangrijk te bedenken dat een gymzaal zeker niet de hele tijd in gebruik is. Met de huidige gymzalen voor de leerlingen, kan iedereen zijn normale gymlessen volgen. Het is belangrijk af te wegen of het bestuur zoveel ruimte wil gebruiken voor iets dat niet permanent in gebruik is. Wanneer het bestuur bij iedere school een gymzaal wil hebben, zal dat ongeveer 30 miljoen euro kosten. Dat is een behoorlijk bedrag.
In de verordening is aangegeven dat het college schoolbesturen van de nadere regels op de hoogte stelt in het OOGO en dat ook de gemeenteraad vooraf wordt geïnformeerd over wat het bestuur van plan is op het gebied van het stellen van een nadere regel. D66, GroenLinks en de PvdA vroegen hier naar. De bedoeling van nadere regels is, dat ze betrekking hebben op de uitvoering en niet op de kaderstelling. Het is wel de bedoeling dat voordat de nadere regels worden vastgesteld de raad daarvan op de hoogte is. Dan is een dergelijke brief te agenderen om daarover bestuurlijk nader van gedachten te wisselen.
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vindt het fijn te vernemen dat die nadere regels vooraf aan de raad worden toegestuurd. Zij vraagt aandacht van het college voor die gevallen waarin de raad er iets mee zou willen; dat er voldoende tijd zit tussen de informatie aan de raad en het te nemen besluit.

Wethouder Klein merkt op dat in de verordening beschreven is hoe dat gedaan wordt. De raad kan ervan uitgaan dat het college dit op een prettige en werkbare manier gaat doen in de bestuurlijke samenwerking.
De voorzitter heeft begrepen dat de regels niet amendeerbaar zijn. Die vormen nu niet een onderdeel van het raadsvoorstel.
Wethouder Klein antwoordt bevestigend. Die nadere regels zijn ter informatie bijgevoegd op wat hierover is voorbereid. Dat is een collegebevoegdheid. Zij vervolgt haar beantwoording.
De fractie van D66 en ook andere partijen vroegen aandacht voor het binnenklimaat en waarom dit niet uitgebreid in de verordening is opgenomen. De reden daarvan is dat wanneer het gaat om nieuwe gebouwen, die gebouwen moeten voldoen aan het bouwbesluit. Dat zijn de strengste regels waardoor het bestuur niet automatisch in allerlei ingewikkeldheden terecht komt. Het college is bezig met een plan van aanpak als het gaat om bestaande gebouwen, om ervoor te zorgen dat in fases er goed voor gezorgd wordt dat die zaken op orde zijn. Daarvoor is ook subsidie van OC&W beschikbaar gesteld. De wethouder heeft toegezegd de raad nader te informeren in het eerste kwartaal. Al met al is dit de reden waarom hierover niet nu heel veel opgenomen moeten worden in de verordening. De verordening gaat om zaken aan de voorkant. Dit betreft het ervoor zorgen dat zaken op een bepaald niveau worden gebracht. De wethouder hoopt dat duidelijk is dat hier de bouwbesluiten gelden.
D66 stelde vragen over de ouderlokalen en het verzoek die niet te vorderen wanneer die gefinancierd zijn door de ouderinitiatieven. De wethouder kan dit bevestigen. Dit zijn lokalen die bij dit ouderinitiatief horen.
Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat het bestuur deze verordening voor de toekomst maakt. Zij vraagt hoe voor de toekomst ervoor te zorgen dat opgenomen wordt wat het bestuur wil opnemen over het Binnenklimaat.
Wethouder Klein licht toe dat die verordening pas iets doet wanneer sprake is van nieuwbouw, renovatie of uitbreiding. Voor de nieuwe situaties wordt dit in de verordening geregeld. De zaken die het college nu in beeld heeft gebracht, worden opgelost met het plan van aanpak waardoor dit niet in een verordening hoeft te worden opgenomen. Dit stemt overeen met het eenvoudig houden van de regels.
Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of dit op deze manier voor elke school gedekt is.
Wethouder Klein vraagt zich af hoe zij deze vraag moet begrijpen. Alle nieuwe schoolgebouwen moeten voldoen aan de strengste eisen. Met de gemaakte afspraken over het niveau waarop bestaande gebouwen gebracht moeten worden, is dat opgelost. Die resten zijn er dan niet meer. Wanneer de conclusie dat dit gedekt is, luidt de conclusie op de vraag van mevrouw Assen bevestigend.
Zij vervolgt met in te gaan op de inbreng van de ChristenUnie. Zij dankt die fractie voor de complimenten. Zij vindt de opmerking over de plek van een school in een wijk en vooral de betreffende nieuwe gebiedsontwikkeling, een belangrijke. Voor het eerst is in de verordening opgenomen dat daarmee goed rekening gehouden wordt, zowel in die planning als met de omwonenden. Daarnaast is het heel belangrijk voor ook de onderwijswoordvoerders scherp te zijn bij de behandeling van de ruimtelijke strategie Utrecht op wat daar straks wordt besproken over het aantal vierkante meters voor onderwijs en hoe er dan wordt bepaald wat in welke volgorde wordt neergezet. Dat zijn zaken die heel belangrijk zijn bij nieuwe uitbreidingen. Zij houdt het voor mogelijk dat vanuit de RSU verandering komt in de ruimte voor keuzemogelijkheden. Zij kondigt aan dat daarover voorstellen in de richting nakende zijn. Daarnaast is het belangrijk deze behandeling in de gaten te blijven houden.

De fracties van de ChristenUnie, de Partij voor de Dieren, GroenLinks, en de PvdA stelden vragen naar en de fractie van DENK en het CDA deden suggesties voor hoe het onderhoud van de groene schoolpleinen in de wijken is aan te pakken op een andere manier dan alleen te kijken naar wie de rekening betaalt. Het college vindt hier belangrijk dat kinderen kunnen spelen, en dat ze ook in contact komen met de natuur en met hoe dit allemaal gaat om iets meer te doen dan alleen nagaan wie het onderhoud kan verzorgen. De wethouder wil de suggestie vanuit de ChristenUnie om het Wellantcollege hierbij te betrekken graag verder verkennen, maar ook de suggestie vanuit DENK om buurtinitiatieven hierbij te betrekken. Ook de wethouder denkt daaraan. De fractie van het CDA noemde de omwonenden. Te zien is dat er veel meer vraag dan aanbod i□ van volk□tuintje□; om die reden verwacht zij dat er veel mensen zijn die het juist heel fijn vinden om op die manier bezig te zijn met planten. De wethouder bevestigt dat het ook een plek is waar mensen/ouders elkaar op een heel laagdrempelige manier kunnen ontmoeten. Het college wil hierover zeker bestuurlijk verder spreken. De fractie van Stadsbelang Utrecht noemde andere subsidiemogelijkheden in dit verband, en zij noemde het Hoogheemraadschap. De wethouder voegt eraan toe dat ook Jantje Beton hiervoor subsidie verleent. Per school is zo na te gaan welke manieren passend zijn. De fractie van de PvdA vroeg aandacht te houden voor dat dit bestemd is voor de brede laag van de bevolking in de stad. Dat heeft absoluut ook de aandacht van het college. Het delen van de goede voorbeelden kan hierbij helpen.
De fractie van de ChristenUnie aangevuld door de fractie van GroenLinks vroegen aandacht voor het meervoudig ruimtegebruik. De wethouder bevestigt dat dit in de komende jaren belangrijker wordt en dat het daarom ook in deze verordening is opgenomen. Het college zorgt ervoor dat de school niet open hoeft te zijn om de gymzaal te laten gebruiken door derden. In veel gevallen zal het schoolplein openbare ruimte worden, juist ook om ervoor te zorgen dat hierover breed te beschikken is. Het meervoudig gebruik zit ook in logische partners, bijvoorbeeld de kinderopvang, de voorschool, buitenschoolse opvang en instellingen vanuit Zorg en Welzijn. De wethouder verwacht dat de landelijke verkiezingen voor een deel ook zullen gaan over bijvoorbeeld hoe gezamenlijk de kinderopvang goed te organiseren is en misschien ook anders dan nu. Dit krijgt allemaal effect ook in Utrecht. Dan gaat het ook om zaken die belangrijk zijn waarbij de raad geïnformeerd moet worden over de vorderingen en over de gesprekken. Het college zal minimaal twee keer per jaar een stand van zaken geven met betrekking tot de onderwijshuisvesting. Binnenkort zal die informatie tot en met december naar de raad toe gaan. Voor de zomer zal zeker weer een moment zijn waar al die onderwerpen bijeen gezet de vorderingen zullen laten zien. Dit zal daarin zeker ook een onderwerp zijn.
De ChristenUnie vroeg naar of de telling in het speciaal onderwijs beter in het voorjaar kan plaatsvinden dan in oktober. De vraag is afkomstig van het besef dat niet altijd gestart wordt op speciaal onderwijs aan het begin van het schooljaar. Dit is een van de redenen voor de voorstellen in het adviesdocument. Het gaat hier om 14,4 miljoen euro. Dat geld is nu niet beschikbaar. In deze verordening wordt nu wel meer ruimte aangeboden in het speciaal onderwijs. Daar is de dekking voor georganiseerd, ook in de programmabegroting. Er komen ook meer vierkante meters, rekening houdend met de voorzieningen die vaak nodig zijn in het speciaal onderwijs. De telling wordt nu niet verplaatst. Het gaat hier om zaken waarbij het goed is dat de raad ook blijft kijken naar de mogelijke vervolgstappen in de komende jaren. Telkens bij een integraal afwegingsmoment, gaat het om zaken die belangrijk zijn om er bij te

pakken. De wethouder zal telkens zelf ook die andere punten in beeld houden. Vanuit haar wethouderschap Financiën vraagt zij besef van de onzekere tijd waarin het bestuur momenteel verkeert. Het is nog maar afwachten of er veel te investeren valt. Dat neemt niet weg dat het verstandig is scherp te hebben wat het bestuur wil wanneer er iets kan. Het lijkt haar goed wanneer de raad daarover helderheid heeft.
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) had gevraagd of dit ieder jaar in de evaluatie met de schoolbesturen en mogelijk ook met de raad wordt meegenomen zodat het bestuur voor het effect hiervan aandacht blijft houden.
Wethouder Klein antwoordt te verwachten dat dat zeker onderdeel van het gesprek zal zijn. Zij verwacht dat de punten op de agenda blijven staan die gewenst zijn en niet gerealiseerd. Dat zijn punten die ook vanuit de gemeente inhoudelijk ondersteund worden. Ook is te kijken naar andere maatregelen die ook kunnen helpen om mee te nemen in de evaluatie.
Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de inbreng van de fractie van de Partij voor de Dieren. Zij dankt de fractie voor de complimenten.
Voor aardgasvrij geldt hetzelfde als voor het binnenklimaat. Voor de nieuwe scholen die gebouwd worden in Utrecht, komt er nergens een aardgasaansluiting. Dat schrijft het bouwbesluit ook voor. Het college houdt zich daaraan. Dat is ook de reden waarom dit niet is opgenomen in de verordening. Daar waar het bestuur de bestaande scholen ook aardgasvrij wil maken, zal dat een prijskaartje hebben. Dat is terug te zien in de andere wensen die nog resten. Zaken die het college in de verordening opneemt, hebben een directe werking en gelden dan ook. Scholen kunnen daaraan rechten ontlenen. Dat is de reden voor het nodig hebben van dekking voor zaken die in de verordening zijn opgenomen. Alles in één keer aardgasvrij is nu niet te bekostigen.
De Partij voor de Dieren stelde vragen over de energiecoach. Heel veel wordt samen gedaan en in partnerschap. Dit past in het beheer van de school en is in eerste instantie aan de schoolbesturen. De wethouder heeft er alle vertrouwen in dat daarover het gesprek gevoerd blijft worden en dat dit thema belangrijk blijft in de reguliere stand van zaken waarover zij zojuist sprak.
Zij bevestigt zeker te herkennen dat het schoolplein meer is dan alleen een plek om te spelen. Het draagt ook bij aan klimaatadaptatie, aan het tegengaan van hittestress. In de huidige verordening staat nog een eis dat de schoolpleinen verhard moeten zijn. Die regel is er uitgehaald. Daardoor krijgen scholen meer ruimte in groene schoolpleinen. Daarnaast heeft het bestuur de stimuleringsmaatregel.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) brengt haar vraag onder de aandacht over diervriendelijk bouwen.
Wethouder Klein merkt op dat het college zoveel mogelijk diervriendelijk werkt in de ruimtelijke ontwikkelingen. Zij noemt in dit verband het plaatsen van vogelhuisjes en nestkasten. Zij voegt hieraan toe dat dat geld kost. Steeds zal gekeken moeten worden hoeveel te doen is. Zij kan dus niet zeggen dat alles mogelijk is. Dit is één van de redenen waarom dit niet is opgenomen. Zij noemt in dit verband het begrip inspanningsverplichting.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) vraagt of de wethouder van plan is een onderzoek te doen naar de kosten van diervriendelijk bouwen en of zij de raad daarover zal informeren.
Wethouder Klein antwoordt bevestigend in die zin dat het goed is dit goed in de gaten te blijven houden. Wat haar betreft wordt geen onderzoek naar de maximale uitgaven gedaan. Wat haar betreft gaat het onderzoek er over hoe hiermee rekening

te houden bij het ontwerp van schoolgebouwen. Zij denkt dat het goed is bij het maken van nieuwe schoolgebouwen, de raad goed te laten weten hoe dit is meegenomen. Ze kan zich voorstellen dat die informatie prettig is te vernemen. Zij zegt toe dit duidelijk erbij te zeggen. Zij vervolgt haar beantwoording.
Richting de fractie van de VVD dankt de wethouder voor de erkenning dat het college proactief zaken doet en kan doen. Zij refereert aan haar antwoord over het Amadeus college waar het gaat om de gymzalen. Zij licht toe dat dit breder gezien moet worden. Het college vindt het ontzettend belangrijk dat de kinderen écht kunnen sporten. Zij ziet de uitdaging vooral wanneer er pieken zijn in de ontwikkeling. Zij houdt zich aanbevolen voor eventuele specifieke informatie die daarmee samenhangt en wat zij daarin kan betekenen.
De wethouder bevestigt met betrekking tot de vraag die gesteld is in hetzelfde verband (a t/m d) dat het college in deze verordening heeft voorgesteld voor het basisonderwijs 1 km en voor het VO 3 km. Het gaat daarbij om wat de leeftijdsgroepen aankunnen. Zij merkt op dat hiervoor ook steun is vanuit het onderwijsbestuur.
De wethouder bevestigt dat de voorschoolse opvang en de naschoolse opvang hiervan onderdeel uitmaken omdat ze bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen.
Richting de VVD noemt zij de wet Meer ruimte voor Nieuwe Scholen. Zij hoopt van harte dat het stadsbestuur iets kan met de zienswijze. Het college heeft zich hard ingezet in de lobby om die mogelijkheid te hebben. Straks neemt het ministerie van OC&W hierover de besluiten. Vroeger werden die besluiten lokaal genomen. Het college probeert met de zienswijze de eventuele nadelen te ondervangen en te bevorderen dat de lokale situatie wordt meegenomen.
Zij bevestigt dat het gaat om het genoemde voedingsgebied in het voorstel in antwoord op de desbetreffende vraag.
Ook de wethouder is benieuwd wanneer Utrecht een en ander voor de eerste keer meemaakt hoe partijen dit gezamenlijk doen en zij bepleit daar goed naar te kijken. Zij refereert aan de desbetreffende lobby in G4 verband. Zodra dit in een van de andere steden de eerste keer voorkomt, zal het college ervoor zorgen ervan op de hoogte te zijn van hoe daarbij op lokaal niveau zo goed mogelijk en tijdig betrokken te zijn om de vinger aan de pols te houden.
De VVD vroeg ook naar het maken van de belangrijkste keuzes en refereert daarbij aan het advies. Zij zet uiteen dat dat de reden is waarom het college in het adviesdocument in februari daarover inzicht gaf; ook de keuze□die niet zijn opgenomen staan daarin. De reden waarom zaken in de programmabegroting zijn toegelicht is omdat daar de besluitvorming plaatsvond. De fractie van Stadsbelang Utrecht, de PvdA, Student & Starter en ook het CDA vroegen daar naar. Zij stelt voor de tabel met de cijfers uit het adviesdocument toe te voegen aan Ibabs voor de raadsbehandeling en als dat het oplost, is het dat. Wanneer het handig is om hier en daar hulp te bieden waar die te vinden is, is het college daartoe altijd bereid. Deze informatie heeft de raad ontvangen. Vanwege de corona-uitbraak is daarover geen fysieke commissievergadering geweest, en was de inbreng schriftelijk. Die inbreng heeft het college meegewogen in het gedane voorstel.
Mevrouw Meerding (VVD) dankt de wethouder voor de beantwoording. Zij zag inderdaad dat dit in het adviesdocument is opgenomen. Zij zou het fijn vinden wanneer dit aan het raadsvoorstel is toe te voegen. Zij vindt dit belangrijk en zij is van mening dat die informatie hierbij hoort.
Wethouder Klein verwacht dat het mogelijk is om dit document hieraan toe te voegen vóór de raadsbehandeling. Zij vervolgt haar beantwoording.

De VVD vroeg aandacht in de komende jaren voor de zaken die nu nog niet te regelen waren. Zij beschouwt dat als een gezamenlijke opdracht.
In antwoord op de vragen van de fractie van de PvdA dankt de wethouder die fractie voor de complimenten. In welk opzicht de monumentale panden met deze verordening er op vooruitgaan, beantwoordt de wethouder met toe te lichten dat dat vooral de mogelijkheid is om een vergelijkbaar bedrag te krijgen voor renovatie als voor nieuwbouw. Dat zal zeker aantrekkelijk zijn voor monumentale panden. Dat maakt dat er meer geld beschikbaar is. De wethouder vindt dit een belangrijke ontwikkeling in brede zin ook voor andere panden dan monumentale: meer mogelijkheden om te renoveren en voor nieuwbouw.
De PvdA en de fractie van de ChristenUnie deden de suggestie als gezamenlijke partijen tot bepaalde afspraken te komen hoe in een buurt of in een wijk te voorkomen dat plotseling bij de ene school heel veel lokalen extra nodig zijn en bij een andere school in de nabijheid ruimte overblijft. De wethouder merkt dat steeds meer behoefte ontstaat bij de schoolbesturen hierover in gesprek te gaan met elkaar omdat breder wordt gedeeld dat dit eigenlijk vreemd is en dat dit voorkómen zou moeten worden. Zij heeft goede hoop hier op een meer volwassen manier naar te kunnen kijken in de komende jaren. Er zijn meer mogelijkheden om extra reisbewegingen te voorkomen en waardoor kinderen juist meer in hun eigen wijk naar school kunnen.
Mevrouw Streefland (ChristenUnie) vraagt of de wethouder nu zegt dat via de Huisvestingsverordening het vraagstuk van groei en krimp slechts in geringe mate te beïnvloeden is en dat het vooral zit op de taakvolwassenheid van de bestuurders om hier op een goede manier uit te komen.
Wethouder Klein antwoordt bevestigend. Schoolbesturen hebben bepaalde rechten. Zij kunnen daarvan gebruik maken. Dat kan leiden tot een aanvraag van extra lokalen waarbij dan de verplichting bestaat bij de gemeente die toe te staan. Daar waar partijen gezamenlijk nagaan of dat wel zo handig is, is het mogelijk om die extra lokalen niet te hoeven vragen. Zij vindt bovendien dat het haar rol is om het gesprek te voeren en mensen mee te nemen als het gaat om de betekenis ervan.
Mevrouw Assen (PvdA) haalde de Huisvestingsverordening van Eindhoven aan omdat daar door schoolbesturen gezamenlijk afspraken zijn gemaakt op wijkniveau over de groei, de grootte en heel erg gericht op samenwerking op momenten van meer aanmeldingen op de andere school. Dat doel van gezamenlijkheid is na te streven. Om die reden vroeg zij de visie van de wethouder.
Wethouder Klein bevestigt dat dit besproken blijft worden. Zij vindt dit niet hét moment om zich nadrukkelijk als wethouder hierover uit te spreken. Zij ziet daar ook positieve ontwikkelingen. Ook hiervoor geldt dat zij op enig moment de stand van zaken kan melden. Het is altijd mogelijk om na te gaan of ingrepen nodig zijn. Zij vervolgt haar beantwoording.
Zij antwoordt bevestigend op de vraag van de PvdA of de andere voorstellen vanwege het geld er niet in staan.
Op de vraag van de PvdA over de Utrechtse Kindcentra en de andere multifunctionele accommodaties vindt zij het goed te benoemen dat deze maand nog nieuwe informatie hierover naar de raad gaat. Dan is daarover uitgebreider bestuurlijk te spreken. Zij vindt het ook goed te beseffen dat dit los kan van de verdere voortgang van deze verordening. Zij spreekt dan over het raadsvoorstel Uitvoeringsplan Utrechtse Kincentra.

Zij zegt de fractie van GroenLinks toe concreet te blijven terugkoppelen op de voortgang in de ontwikkeling van de groene schoolpleinen met daarbij ook de slimme combinaties.
Als het gaat om de duurzame en klimaatadaptieve scholen, zet de wethouder uiteen dat de gemeente sinds het afgelopen jaar budget heeft om de onrendabele top bij te plussen op het normbudget. De vraag is dan aan alle schoolbesturen om bij te dragen aan het rendabele deel (de besparing op de energielasten). Dat is een nadere regel voor duurzame en gezonde schoolgebouwen.
Het college doet momenteel ervaring op met klimaatadaptief bouwen in de projecten en zal daarover blijven rapporteren.
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vindt het fijn dat het kan met betrekking tot de duurzame en gezonde schoolgebouwen. Zij leest in de verordening dat het college energieneutraal onderzoekt. Zij vraagt hoe hoog de prioriteit ligt. Gaat het college hierop hard inzetten?
Wethouder Klein zet uiteen dat er situaties zijn waardoor de uitbreiding van de capaciteit van het gebouw geen zonnepanelen op het dak kunnen. Daardoor wordt het schoolgebouw niet echt energieneutraal. Zij benadrukt dat dit dan voor nu hetgeen is waarvoor het bestuur kiest. Schoolbesturen hebben hiermee ook een reden snel door te gaan naar de volgende stap.
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vraagt of op een dergelijk moment gekeken wordt naar de kosten op de lange termijn zo dat een en ander naast elkaar worden afgewogen.
Wethouder Klein antwoordt dat daar zeker naar gekeken wordt, ook omdat het voor alle partijen het meest aantrekkelijk is om het schoolgebouw meteen naar energieneutraal te brengen. Er is nu ook budget om bij te plussen op het normbudget. Dat heeft aandacht. Het zal niet in alle gevallen altijd mogelijk zijn. Zij refereert aan het door haar gegeven voorbeeld.
De wethouder zet uiteen dat de echte scholen in het speciaal onderwijs een eigen gymzaal hebben. Het speciaal basisonderwijs valt onder het primair onderwijs. Daar geldt die ene kilometer. Speciaal onderwijs maakt gebruik van een busje. Belangrijk om naar te kijken is dan of het vervoer op een veilige manier kan.
GroenLinks vroeg naar de prioriteiten in artikel 32. Het gaat om richtlijnen vanuit de VNG. Die richtlijnen gelden voor heel Nederland. Het lijkt de wethouder relevant om ook van de schoolbesturen te vernemen hoe zij hierin staan.
De wethouder verwacht voor de zomer een eind verder te zijn als het gaat om de zorg voor 12,5% meer plancapaciteit in het licht van de strategie op de tijdelijk leegstaande gebouwen. De wethouder realiseert zich dat de ruimte waarvan gebruik gemaakt kan worden steeds krapper wordt. Dan is het goed na te gaan hoe daarmee om te gaan. Juist het uitbreiden van huisvesting wordt dan extra ingewikkeld. Zij verwacht daarover meer te kunnen melden vóór de zomer van 2021.
Ingaand op de inbreng van de fractie van het CDA zegt de wethouder toe zich te blijven inspannen voor de gevraagde aandacht voor de kleinere schoolbesturen. Zij heeft met de kleinere schoolbesturen ook gesproken. Sommige schoolbesturen hebben meer menskracht om dit soort ontwikkelingen heel intensief te volgen. Het college heeft afzonderlijke sessies georganiseerd voor kleinere schoolbesturen zo dat zij goed weten wat er gebeurt en wat voor hen belangrijk is. Zij zal dit blijven doen.
De heer Kos (CDA) had gevraagd naar de impact van corona in het kader van financiën. Hij is blij met de toezegging dat de informatie er aan komt.

Wethouder Klein benadrukt dat de raad die informatie heeft ontvangen en dat zij die opnieuw bij de stukken zal voegen.
Corona betreft de extra uitgaven, de gemiste inkomsten en de onzekerheid waarin momenteel geleefd wordt. Het college ziet ook een rol in zaken die in deze verordening zijn voor te stellen omdat ze dekking hebben in de programmabegroting en die een link hebben met corona. Ze noemt in dit verband de buitenruimte, de schoolpleinen, en de ruimte in de scholen, met de behoefte aan meer afstand in het speciaal onderwijs.
De vraag van het CDA over de parkeervergunningen met steun van de VVD en op een andere manier de fractie van Student & Starter, beantwoordt de wethouder met uiteen te zetten dat dit zeker niet alleen een kwestie is van geld. Het gaat er ook om dat niet iedereen met de auto naar de stad kan komen. Leraren die in de file staan staan niet voor de klas. Bovendien is de gezonde lucht relevant. Daarnaast maakte de heer Bos van Stadsbelang Utrecht een punt over precedentwerking. Het probleem zal alleen maar groter worden, zowel financieel maar ook anderszins.
Vanuit mobiliteit zijn er wel gesprekken gevoerd met de scholen om goed de manieren na te gaan waarmee gemakkelijker op een Park & Ride is te komen. Het streven is de scholen goed mee te nemen in de mogelijkheden daartoe.
Richting DENK gaat de wethouder in op de vraag wanneer lokalen gevorderd worden. Zij stelt voorop dat vorderen zeldzaam is. Het college heeft dit twee jaar geleden gedaan. Ook in de toekomst is het mogelijk dat islamitisch onderwijs en openbaar onderwijs samengaan in één gebouw. Dat neemt niet weg dat de wethouder altijd blijft hopen dat het niet hoeft te komen tot vorderen en dat partijen er onderling uit kunnen komen. Tegelijkertijd is de wethouder blij de harmonieuze samenwerking te zien tussen de beide scholen en tussen de ouders en de kinderen.
Als het gaat om het Telmoment gaat het óók om 14,4 miljoen euro.
De heer Simsek (DENK) vraagt bij artikel 5 lid 2 naar de criteria bij het onderzoek naar of twee soorten onderwijs kunnen samengaan of dat vormen van culturele-, maatschappelijke- of recreatieve doeleinden kunnen samengaan in het onderwijs. Zijn fractie wil graag dat de criteria worden toegevoegd aan de verordening zodat die mee te nemen zijn in de raadsbehandeling.
Wethouder Klein wil in dit verband twee zaken uit elkaar halen. De wethouder benadrukt hier dat vorderen zeldzaam zal zijn. Op de specifieke vraag over het artikel 5, zet de wethouder uiteen dat het artikel vooral gaat om de gemeente in te perken op wat zij kan vorderen. Op het moment waarop zaken in gebruik zijn voor culturele, maatschappelijke en recreatieve activiteiten, is niet zomaar te zeggen het in te leveren omdat het nodig is. Dit artikel zorgt ervoor dat de ruimte om te vorderen wordt ingeperkt. Daar zijn niet meer specifieke criteria bij te geven. De verordening is beschreven in algemene termen. Zij houdt het voor mogelijk contact hierover te hebben met DENK tussen nu en de raadsvergadering om helder te krijgen waaraan DENK behoefte heeft.
De heer Simsek (DENK) vraagt naar de mogelijke criteria. Het is hem nog niet helemaal duidelijk.
Wethouder Klein licht toe dat dit artikel de school beschermt die de andere activiteiten laat plaatsvinden in het gebouw. Zij vervolgt haar beantwoording.
Ingaand op de inbreng van Stadsbelang Utrecht begint de wethouder met de laatste ingebrachte punten over schoolpleinen. Zij zei daarover verschillende dingen. Zij bevestigt dat het Hoogheemraadschap subsidies geeft. Zij vindt het zinvol na te gaan

hoe dit op een manier vorm te geven waarmee een meerwaarde ontstaat van het groene schoolplein, juist in de onderlinge contacten, in de ontmoeting.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) is blij dat de wethouder hierin een positieve grondhouding heeft richting de groene schoolpleinen en dat zij wil nagaan wat mogelijk is. Hij zoekt naar een budgettaire vrijheid waardoor feitelijk de groene schoolpleinen kunnen worden gerealiseerd waarbij sprake is van een aanjaagsubsidie om bezwaren weg te halen, en te voorkomen dat niet gekozen wordt voor groene schoolpleinen omdat exploitatielasten ondervonden worden. Zeker wanneer vanuit de zijlijn subsidieloketten open staan. Hij vraagt hoe de wethouder daarin staat. Hij vraagt of de wethouder de flexibiliteit kan verwezenlijken in die nadere regels.
Wethouder Klein antwoordt dat dit nog niet in werking is. Zij vindt het belangrijk dit eerst de kans te geven om te kunnen zien wat dit in praktijk brengt. De reden waarom het college nu gekozen heeft om juist voor de aanleg subsidie ter beschikking te stellen, is ook om te zorgen dat vervolgens wordt nagedacht over hoe het onderhoud te doen, juist ook met de anderen. Zij wil hierover nog even nadenken hoe dit er uit kan zien. Ze denkt dat het bestuur er ook niet is wanneer gezegd wordt dat de aanvragers 5000 euro krijgen voor het onderhoud. Dat onderhoud is langjarig en dan is er meer geld nodig. Zij denkt hierover na. Het is van belang hierop iets te doen voor de langere termijn.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) brengt in dat er oplossingen zijn genoemd door verschillende fracties: vanuit de buurt werken, ouders die schoffelen, et cetera. Hij vindt dat fantastisch. Hij wil niet dat er onvoldoende ruimte in de exploitatie gezien wordt als obstakel om dit dan maar niet te doen. Vanuit dat perspectief pleit hij voor een aanjaagknopje in de exploitatie. Hij zoekt naar een verleiding van mensen om die groene schoolpleinen te realiseren. Hij zou daarmee blij zijn.
Wethouder Klein antwoordt hier naar te kunnen kijken; kleine bedragen voor de aanschaf van gereedschap. Zij kan in de evaluatie nagaan of er ook andere dingen nodig zijn dan hoe dit nu is voorgesteld. Zij heeft de idee dat hierover dezelfde gedachten bestaan: het voor inwoners zo gemakkelijk mogelijk maken.
De heer Bos vroeg naar de Utrechtse Kindcentra en zij zet die vraag in het perspectief van haar aantreden als wethouder. De destijds ingediende motie had betrekking op het Voortgezet Onderwijs. Zij complimenteert heer Bos met de destijds gemaakte goede opmerkingen.
Rijnvliet is inderdaad één van de vier pilots die gedaan zijn. Deze maand zal het raadsvoorstel over de uitvoering naar de raad: toekomen. De pilots zullen daarin terugkomen. Er wordt specifiek ingegaan op de businesscase aldaar en de manier van financieren en wat daarvan is geleerd.
De eerste vraag ging over het landelijk kwaliteitskader. Die stamt uit 2014.
Naar aanleiding van de vraag over gasloos, gaat de wethouder ervan uit dat op het moment waarop er een uitbreiding komt, voor het nieuwe gedeelte het bouwbesluit geldt. In het kwaliteitkader van de gemeente is meer maatwerk mogelijk en is het mogelijk meer aan te sluiten op de behoefte van de scholen. Het gaat de wethouder er om meer ruimte te hebben om een schoolgebouw in te richten.
De wethouder gaat er vanuit dat op het moment waarop een uitbreiding plaatsvindt, in ieder geval voor het nieuwe deel het bouwbesluit geldt. Wanneer dat niet juist is, zal ze dat laten weten.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) zet uiteen dat het bouwbesluit specifiek gaat over nieuwbouw en vernieuwbouw. Bij vernieuwbouw wordt gebouwbezitter verplicht

om aan de BENG-eisen te gaan voldoen. Bij veel van de gemeentelijke gebouwen spreekt het bestuur wel over uitbreiding en renovatie, maar niet over vernieuwbouw. Dan is het wel mogelijk om de BENG-principes te proberen toe te passen op het nieuwe deel van het pand, maar dat is niet zinvol wanneer de rest van het pand een energetisch lek is. Het is van belang te besluiten hoe hiermee om te gaan en wie aan de investering bijdraagt dan wel aan de exploitatielasten daarbij. Hij merkt aan de beantwoording door de wethouder dat er onduidelijkheden zijn. Om die reden stelt hij deze vraag. Hij wil hierop wel expliciet antwoord. Hij hoopt dat de wethouder hierover uitsluitsel kan geven op zeer korte termijn voor de behandeling in de raad.
Wethouder Klein vroeg ambtelijke ondersteuning en begrijpt de reden van de heer Bos voor het stellen van deze vraag. Als het om renovatie gaat geldt dit voor het hele gebouw, bij uitbreiding geldt het alleen voor de uitbreiding. Zij begrijpt goed dat dit niet prettig aanvoelt en dat bij uitbreiding de voorkeur uitgaat naar het hele gebouw. Zij benadrukt dat het hier louter gaat om de gestelde eisen. Hiermee beëindigt zij haar beantwoording.

Tweede termijn
De voorzitter heeft de indruk dat de commissie voldoende gedebatteerd heeft en dat dit voorstel door te geleiden is naar de raad met de B-status. Zij trekt na overleg anderhalf uur uit voor de behandeling na overleg met de commissie. Het is aan het presidium om hiervoor een datum en tijd vast te stellen.

De voorzitter recapituleert de gedane toezeggingen:
De wethouder zal:
- Een stapje meer zetten als het gaat om de begrijpelijke taal en ervoor zorgen dat mensen de verordening kunnen vinden. Zij vindt het voorstel goed om dit op de website te publiceren en gemakkelijk vindbaar te maken. Zij stelt voor daar een Infographic bij te doen zodat mensen de onderwerpen zien die aan de orde komen, en zij dan ook weten wat ze daar kunnen vinden en bekend is waar zij moeten zoeken.
- In Q1 2021 het plan van aanpak toesturen over het binnenklimaat van de scholen (*dit is een al bestaande toezegging; die hoeft niet in de lijst te worden opgenomen*).
- In januari 2021 het raadsvoorstel Uitvoeringsplan Utrechtse Kindcentra naar de raad toesturen.
- In de evaluatie van de verordening ingaan op het telmoment voor speciaal onderwijs.
- Voor de zomer in een brief terugkomen bij de commissie over de leegstaande schoolgebouwen.
- Het adviesdocument Verordening Huisvesting Scholen van 6 februari 2020 waarin een tabel met financiën toevoegen aan de stukken voor de raad in I-Babs.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) merkt op een toezegging te hebben gekregen op de afweging diervriendelijk bouwen bij projecten; dat de raad daarover wordt geïnformeerd.
Wethouder Klein denkt dat het goed is dit mee te nemen in de brief met de stand van zaken. Dan zal ook ingegaan worden op de concrete projecten die spelen.

De voorzitter schorst om 16.52 uur de vergadering tot 20.00 uur.

Avondvergadering

8. Sport

Beleidsveld: Sport, wethouder Van Ooijen

Op 30 juni vond de Raadsinformatiebijeenkomst (RIB) sportcapaciteit plaats en op 8 september de RIB over de Sporthal in Noordoost. Naar aanleiding van deze RIB's gaan de fracties van de PvdA, Student & Starter en CDA graag met fracties in de raad en het college in debat over de sportcapaciteit in Utrecht, met onder andere als casus de geplande sporthal in Noordoost. Deze fracties willen ook de brief over studentensport hierbij betrekken. Tijdens de RIB over sportcapaciteit is naar voren gekomen dat sommige verenigingen de conclusie van het Mullier rapport dat er momenteel voldoende capaciteit is, niet delen. Zij kennen wachtlijsten en zien kansen voor extra sportcapaciteit in de stad. Het college geeft in de raadsbrief van 4 maart 2020 aan dat de trainingsnorm daarom onder de loep wordt genomen bij de volgende behoefteberekeningen. De agenderende fracties vragen zich nadrukkelijk af of dit niet eerder kan worden gedaan, of de programmering van bijvoorbeeld bestaande sporthallen niet naar voren kan worden gehaald en welke creatieve oplossingen (in ruimte en multifunctioneel gebruik) ingezet kunnen worden om de sportcapaciteit te vergroten.
Ook willen zij het hebben over de wijze waarop de capaciteitsberekening is gedaan, om zo input te kunnen geven voor de volgende capaciteitsberekening. Als voorbeeld worden momenteel plannen gemaakt voor een nieuwe sporthal in Noord-Oost. De fracties van de PvdA, S&S en CDA vinden het onduidelijk waarom deze locatie is gekozen. Er blijven vragen, zoals over welke prioritering is gekozen en welke afweging (sportcapaciteit in de wijk versus sportcapaciteit stadsbreed) er nu eigenlijk gemaakt wordt? Waarom wordt er geen extra ruimte voor sport gereserveerd en wat doet deze locatiekeuze met de druk op de buitensportaccommodaties? Hoe is de kosten/batenanalyse gemaakt nu een relatief nieuw veld dreigt te verdwijnen en de buitensportmogelijkheden kleiner worden op een plek waar toch al schaarste is? In het verlengde daarvan; hoe gaan we überhaupt om met kapitaalvernietiging in het kader van reorganiseren van sportparken in de toekomst? Deze fracties vragen zich voorts af hoe de exploitatie van de sporthal in de toekomst geregeld wordt.
Met betrekking tot de brief studentensport onderschrijven de agenderende fracties de conclusie niet dat er geen sprake is van een capaciteitsprobleem voor studentensportfaciliteiten. De fracties horen namelijk hierover andere geluiden. Zij willen in debat met andere fracties en het college hoe studentensport beter gepositioneerd kan worden binnen het gemeentelijk sportbeleid en beter meegenomen kan worden in het vraagstuk capaciteitsbehoefte.
De fractie van D66 sluit zich op hoofdlijnen aan bij de agendering. De fractie van D66 voegt ten eerste graag het onderwerp van de verdeling van de zaalruimte toe (via de zgn. 'zaalverdelingscommissie') en ten tweede de rol van UVO-sport in het verhuren en meedenken over de behoefte aan sportcapaciteit van niet-maatschappelijke initiatieven.

8.1 Raadsbrief Onderzoek Behoefte Sportcapaciteit
8.2 Raadsbrief samenwerking studentensport en gemeente
8.3 Raadsbrief locatiekeuze Sporthal in Noordoost

De voorzitter leidt de bespreking van dit agendapunt in. Hij refereert in zijn inleiding aan de annotatie bij de agenda (zie hierboven). De bespreking is in één termijn. De geraamde behandeltijd is 90 minuten. De voorzitter kondigt aan daarop te zullen sturen.

De commissie
De heer Bosse (PvdA) brengt het belang van sport voor de stad onder de aandacht. Het college heeft hierin hoge ambities. Met dergelijke ambities vindt de PvdA het vreemd dat de capaciteit voor sport getalsmatig wordt doorgerekend volgens een methodiek waarbij de hele stad zijn vraagtekens zet. Hij vraagt of het tijd wordt voor een andere methodiek. Zou die methodiek wellicht vraaggestuurd moeten zijn en zou het gemeentebestuur wellicht eens echt met de stad in gesprek moeten gaan over de sportcapaciteit en hoe hierin te handelen?
De wethouder kondigde een aantal nieuwe sporthallen aan. Hij dankt hem daarvoor.
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) is benieuwd hoe de heer Bosse die andere methodiek voor zich ziet. Wat ziet hij hierbij voor zich.
De heer Bosse (PvdA) gaat het niet alleen om het stellen van vragen aan verenigingen. Hij vindt dat hieraan wel meer te doen is. Nu klagen alle verenigingen steen en been over de problemen die zij hebben. Misschien zijn de cijfers niet helemaal representatief. Hij doet de suggestie meer wijkgericht te werken en na te gaan of de norm voor basketbal in Overvecht omhoog te krijgen is.
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vindt het nog steeds niet duidelijk wat de heer Bosse wil doen. Wat wil de heer Bosse anders dan hoe het nu gaat?
De heer Bosse (PvdA) doet de suggestie het gesprek aan te gaan met de verenigingen over de prognoses. Wat vertellen de cijfers aan de ene kant en wat zien de verenigingen aan de andere kant het komend jaar voor zich. Welke ambities heeft de gemeente? Hij mist die ambities in de berekeningen. Wat wil de gemeente in een bepaalde wijk bereiken, hoe kunnen de verenigingen daarbij helpen om op basis daarvan na te gaan of extra sport is toe te voegen of niet. Het gemeentebestuur redeneert nu vanuit de aantallen inwoners die gemiddeld een aantal uren sporten, met daaruit conclusies voor de voorzieningen. Zijns inziens werkt het niet op die manier.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) valt de heer Bosse bij. Zij kreeg terug van verenigingen en andere organisaties dat de gemeente wel op een bepaalde manier input vroeg voor een te maken analyse, maar daarbij mochten de wachtlijsten niet meegegeven worden, terwijl dat ze de grootste indicator is van gebrek aan sportruimte. Dergelijke zaken moeten wat haar betreft wel worden meegenomen om een helder beeld te krijgen van de stand van zaken in de ruimtebehoefte van sportvoorzieningen in de stad.
De heer Bosse (PvdA) ziet het misgaan bij het plannen van één van de nieuwe sporthallen. Er is onvrede bij Hercules omdat het net nieuw aangelegde kunstgrasveld moet wijken voor de sporthal. Deze vraag stelde zijn fractie al meerdere malen in de Raadsinformatiebijeenkomst en de verenigingen stelden die ook. Hij herhaalt die vraag daarom: welke zijn de financiële afwegingen, waarom wordt er gekozen voor inbreiding? Waarom wordt in het locatieonderzoek alleen gekeken naar het huidige sportpark en niet daarbuiten.
Hij ziet dit helaas fout gaan bij het sportpark Overvecht Noord met een hondenvereniging die daar komt en de verenigingen die geen gehoor krijgen bij de gemeente omdat zij met cijfers schermt. Hij vraagt hoe de wethouder dit gaat oplossen.
Met betrekking tot de studentensportcapaciteit denkt zijn fractie dat Olympos het slechtst onderhouden sportpark is van Utrecht. Dit is geen grondgebied van de gemeente. Dus het is haar verantwoordelijkheid niet. Tegelijkertijd is het ook geen kerntaak van de universiteit. Dus is het ook niet de verantwoordelijkheid van de

universiteit. Al jarenlang draaien partijen hier rondjes. Hij vraagt vertwijfeld wanneer partijen uit deze Catch 22 komen. Hij vraagt of de wethouder niet gewoon kan zeggen dat een van de partijen de verantwoordelijkheid neemt het te gaan opknappen. Zijn fractie overweegt een motie op dit punt.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) ziet graag - zeker met de ontwikkeling van een multi sportcomplex (zij refereert aan de reactie van Mesa Cosa) – dat dat een handreiking is geweest vanuit Mesa Cosa om dit met alle betrokkenen op te pakken om een dergelijk complex op te zetten in 2028. In dat gebied zouden twee sportcomplexen gerealiseerd kunnen worden op twee locaties. Zij vraagt of de heer Bosse het met haar fractie eens is dat dit gezamenlijk met de gemeente gedaan moet worden en dat partijen niet opnieuw moeten belanden in het naar elkaar wijzen-spelletje. Wat haar betreft zou het gat gedicht moet worden met de unieke kans die er nu ligt.
De heer Bosse (PvdA) denkt dat zeker. Hij steunt Student & Starter van harte hierin wanneer die fractie hiervoor een plan zou indienen. Hij benadrukt dat hij van mening is dat de universiteit hierin een verantwoordelijkheid heeft. Hij vindt dat dat spel steviger op de wagen gezet moet worden. Hij herhaalt zijn argumenten.
De heer Bakker (D66) begreep het punt van de heer Bosse niet zo goed over de sporthal in Noordoost, Voordorp. Hij kan op zich volgen dat de heer Bosse niet blij is dat daar een klein beetje capaciteit wordt weggenomen. Hij vraagt naar het voorstel van de heer Bosse. Waar had het in de wijk Noord Oost wel moeten landen? Hij is het ermee eens dat de presentatie beter had gekund in de Raadsinformatiebijeenkomst. Bij doorlezen van het rapport vindt hij dat een heldere afweging is gemaakt en dat de gekozen plek de beste is. Hij verneemt graag hierover de heer Bosse.
De heer Bosse (PvdA) ziet in het locatieonderzoek alleen het sportpark in beeld gebracht. Hij kreeg nog steeds geen antwoord op de vraag waarom enkel en alleen op het sportpark wordt gestuurd. Vervolgens moet het ook in de groensstructuur liggen. Hij zou zeggen dat als het bestuur iets niet in de groenstructuur zou moeten willen, het wel een sporthal is. Hij miste daar de logica. Als de heer Bakker dat antwoord wel heel duidelijk heeft gehoord, verneemt hij dat graag van hem.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) merkt op dat de prioriteit en de verantwoordelijkheid bij de universiteit ligt. Zij herhaalt haar argumenten met betrekking tot de patstelling. Zij herhaalt haar pleidooi.
De heer Bosse (PvdA) staat daar zeker voor open. Het is niet zijn bedoeling om met de vinger te wijzen naar de universiteit en alle ballen daar neer te leggen. Wat hem betreft heeft hierin de gemeente de verantwoordelijkheid. Hij vreest dat het gesprek te lief gevoerd gaat worden. Hij herhaalt zijn argumenten.
Hij merkt op dat het plan van mevrouw Sturkenboom zeer aantrekkelijk klinkt. Hij verneemt graag de reactie van de wethouder daarop. Hij stelt voor na te gaan of dit nu goed te regelen is.

Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) merkt op dat meer ruimte voor sport in Utrecht hard nodig is. Haars inziens moet de gemeente ervoor zorgen dat Utrechters niet langer op een wachtlijst hoeven te staan.
Het rapport van het Mulierinstituut moet vooral gezien worden als een begin van de oplossing van het sportruimtegebrek. Dit rapport is niet het eindstation. Ze noemt enkele zaken die wat haar betreft net zo belangrijk zijn en richtinggevend voor de verdere vormgeving van sport in Utrecht: de identiteit van clubs, sport in de openbare ruimte, nieuwe vormen van sport, sporten die aan populariteit winnen zoals kickbok-

sen. Volgens haar fractie is aanvullend onderzoek nodig om de echte capaciteitsbehoefte in Utrecht te kunnen bepalen.
Zij noemt enkele punten die meegenomen kunnen worden in een aanvullend onderzoek: de wachtlijsten. Zij vraagt de wethouder of in het vervolg de wachtlijsten mee te nemen zijn.
De heer Bakker (D66) brengt een eerder ingediende motie over de wachtlijsten onder de aandacht. Daarop deed de wethouder een toezegging. Hij vindt het te kort door de bocht om te zeggen dat iedereen die op een wachtlijst staat geen recht heeft om te sporten. Wat hem betreft moet gekeken worden naar vraag en aanbod. Hij vraagt of mevrouw Sturkenboom op de hoogte is van de motie.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) is daarvan op de hoogte. Zij blijft de impact van de wachtlijsten pijnlijk vinden. Het is voor verenigingen lastig om toekomstplannen te maken. Zij benadrukt haar punt en vervolgt haar betoog.
Het bestuur moet wat haar betreft nieuwe vormen van sport meenemen in een volgend capaciteitsonderzoek. Gekeken is naar tennis, voetbal, hockey, badminton. Zij noemt de nieuwe vormen van sport die ook behoefte hebben aan ruimte in de stad. Zij ziet sporten in de openbare ruimte ook niet terug. Daarvan is momenteel geen goed beeld. Haar fractie is benieuwd te vernemen hoe dat het beste vorm te geven en mee te nemen in een capaciteitsonderzoek. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.
Momenteel wordt niet per se gekeken naar de kwaliteit van de sportvoorzieningen. Studentenrugby kon 810 keer niet spelen op het veld bij Olympos. Dat veld moet ze delen met Odyseus en de voetbalvereniging. Ze moeten dan uitwijken naar Nieuwegein. De kwaliteit van sportvelden zou wat haar betreft meegenomen moeten worden in een sportcapaciteitsonderzoek.
Zij vindt dat naast capaciteit ook bewegingen een onderdeel van onderzoek zou moeten zijn. Nu is vooral wijkgericht gekeken. Veel mensen moeten meer dan 3,5 km fietsen naar hun sportlocatie. Wanneer die bewegingen zouden worden meegenomen zou dat een helder beeld kunnen geven van de behoefte aan ruimte.
Student & Starter vindt Sporthal Noord Oost een lastige. Haar fractie is blij dat er een nieuwe sporthal komt en dat dat ten goede zal komen van de binnensport.
Tegelijkertijd is er al krapte in de buitensportvelden in Voordorp met de aangewezen locaties. Daar lijkt de krapte juist groter te worden. Haar fractie vindt het zonde dat er kapitaalvernietiging plaatsvindt. Haar fractie vindt dat zorgvuldig omgegaan moet worden met het kapitaal dat er al ligt. Een gloednieuwe voorziening zal daar nu weg moeten. Hoe zal de gemeente dit in de toekomst gaan doen? Zij noemt in dit verband een herplantplicht voor sportvelden. Zij vraagt hoe de wethouder aankijkt tegen een sportveld op het dak van een sporthal.
Mevrouw Sturkenboom is blij deze update te hebben mogen ontvangen. Zij vroeg om deze brief begin 2019 in verband met de vormgeving van de samenwerking met studentensport. Zij kaartte dit meermalen aan. De brief over studentsport laat een positiever beeld zien dan wat de studenten zelf in de praktijk ervaren. De conclusie dat studentensport geen ruimtegebrek heeft, vindt zij niet terecht. Zij vraagt naar de indicatoren en meetmethodes waaruit deze conclusies zijn voortgekomen. Haar fractie vindt het tijd om tot een constructieve en duurzame samenwerking te komen. Wat haar betreft moet dan niet slechts gesproken worden maar vooral ook de handen uit de mouwen gestoken. Zij benadrukt dat die kans er is bij de ontwikkeling van een multi sportcomplex op de Uithof. De gemeente, onderwijsinstellingen, en sportverenigingen kunnen in dit verband samenwerken aan een nieuw soort

sportcomplex. Zij pleit ervoor dit ook echt te gaan doen. Zij dringt er bij de wethouder op aan in gesprek te gaan met de sportraad, met sportverenigingen, onderwijsinstellingen over wat hieraan gezamenlijk is te doen in de realisatie van een multi sportcomplex voor alle Utrechters.
De heer Bosse (PvdA) vraagt welke multi sporten mevrouw Sturkenboom voor zich ziet in het complex.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) zet uiteen dat het haar niet alleen om huisvesting gaat maar ook om fysio, diëtisten, combinatie met ziekenhuizen, met de wetenschap. Het zou veel breder kunnen. Multi staat wat haar betreft voor de huisvesting van maatschappelijke initiatieven. Zij merkt op dat de internationale school daar in de buurt is. Mogelijk kunnen zij ook overdag activiteiten doen.

De heer Van Steeg (CDA) vindt het goed om dan nu over dit onderwerp te kunnen praten. In de raad zich gemaakte bijeenkomst merkte hij dat er verschillende realiteiten ervaren werden tussen de gemeente en de sportverenigingen. Hij vraagt daarvoor aandacht, vooral als het gaat om indoorsportcapaciteit. Hij refereert aan de inbreng van de heer Bosse over de vuistregel. Hij vraagt de wethouder of hij dit ook zo ziet. Hij vraagt op welke manier dit probleem wordt meegenomen in de nog te maken analyse van de indoorcapaciteit. Hij vraagt of sportcapaciteit structureler dan nu gebeurt, wordt meegenomen bij nieuwe bouwplannen. Hij refereert aan de inbreng van de heer Bosse: beter luisteren naar de verenigingen in de buurt over wat noodzakelijk is.
Ook hij verneemt graag het antwoord op de vraag van de heer Bosse over de financiën als het gaat om sportpark Voordorp. Ook voor hem ontbrak de bredere kijk op de problematiek. De verdeeldheid die er nu op het sportpark is vindt hij jammer. Voor hem is niet duidelijk geworden dat er geen andere opties waren, ook niet uit de Raadsinformatiebijeenkomst. Hij verneemt graag hoe de wethouder dit ziet.
Hij ziet ook een andere werkelijkheid bij de verenigingen op Sportpark Overvecht-Noord in vergelijking met die van de gemeente. Hiervoor vroeg zijn fractie al vaker aandacht. Hij is voorstander van een boost in plaats van de (juridische) discussies die nu gevoerd worden over capaciteit. Hij is blij dat de wethouder vorig jaar zijn verantwoordelijkheid nam voor het plan op dat vlak. Hij hoopt dat de wethouder opnieuw wil gaan voor een oplossing en bij voorkeur een lange termijn oplossing.
Te zien is dat verenigingen in de knel komen en in een onnodige discussie met de gemeente. Hij riep tijdens de begrotingsbehandeling al eens op sneller contact te krijgen met de wethouder of een noodprocedure om de signalen goed op te pakken.
Hoe kijkt de wethouder naar de mogelijkheden om eerder aan de bel te trekken wanneer verenigingen in dergelijke situaties terecht komen?

De heer Bakker (D66) vindt dat Utrecht moet blijven werken aan een beweegvriendelijke stad waar zoveel mogelijk Utrechters kunnen sporten en bewegen. Daar hoort genoeg sportcapaciteit bij. Dit betreft alle velden maar zeker ook de openbare ruimte. Hij stipt enkele punten aan.
Goed dat gewerkt wordt aan een nieuwe Muliernorm en dat ook de onvervulde vraag wordt meegenomen. Zo las hij de antwoorden op de schriftelijke vragen afgelopen zomer. Hij is wel benieuwd naar de stand van zaken daarin.
Enkele punten kunnen wat hem betreft een plek krijgen in de Sportagenda: de ongeorganiseerde sporten. Die zijn al omvangrijk in Utrecht. Hij las dit ook in de Atlas voor gemeenten. Ook andere vormen van sport worden populairder. Hij vraagt of dat terug

komt in het accommodatiebeleid van de toekomst. Is dit toekomstbestendig? Sluit de nieuwe methodiek daarop aan? Wordt hierop voldoende geanticipeerd?
Hij refereert aan de inbreng van mevrouw Sturkenboom met de vraag of sport in de openbare ruimte meegenomen zal worden in de capaciteitsberekening. Is er voldoende ruimte om te sporten?
Over de gymzalen vraagt hij of het bestuur de inventarisatie goed in het vizier heeft en of er voldoende gymzalen zullen zijn.
De wethouder schrijft over de zaalverdelingscommissie in het antwoord op de gestelde vragen dat erkend wordt dat die commissie onvoldoende het gewenste resultaat voor verenigingen oplevert. Hij leest niet wat er dan vervolgens gedaan wordt. Hij vraagt of hiermee iets gebeurd is. Zo niet, vraagt hij of de wethouder bereid is te evalueren en een nieuwe werkwijze te presenteren.
De heer Bosse (PvdA) vraagt welke werkwijze de heer Bakker voor zich ziet.
De heer Bakker (D66) doet de suggestie ook naar sportzalen te kijken, en misschien ook naar gymzalen voor de kleinste leden. Hij pretendeert niet tot in detail kennis van zaken te hebben. Hij denkt dat anderen dit beter kunnen. Hij is wel van mening dat het bestuur iets met de signalen moet en dat de verdeling van de zalen te optimaliseren is.
Hij vervolgt zijn betoog met in te gaan op UVO, de vastgoedorganisatie. Aanvragers worden verwezen naar het Makelpunt en moeten het daarmee doen. Dat voelt voor hem niet goed met de ambities die de gemeente heeft. Hij vraagt of de wethouder dit met hem eens is en hij vraagt hoe dit vastgoedgedeelte van het *beter laten sporten*, verder door te ontwikkelen is. Welke stappen zet het bestuur hierop? Herkent de wethouder dit?
Hij sluit zich aan over studentensport bij de inbreng van heer Bosse en van mevrouw Sturkenboom. Als er al een strijdbijl was, stelt hij voor die te begraven, de handen ineen te slaan en op bestuurlijk niveau de werelden bij elkaar te laten komen. Hij sluit zich graag aan bij een eventuele motie die hierop zal worden ingediend. Dit duurt al te lang. Hij pleit voor doorpakken. Hierbij horen de Omgevingsvisie, Utrecht Sciencepark, uitbreiding van hallen, Olympos dat vervangen moet worden.
Met betrekking tot de komst van sporthal Noord-Oost is zijn fractie blij. Hij vindt het goed nieuws. Hij pleit voor creativiteit en slimheid in het gebruik van accommodaties. In de Raadsinformatiebijeenkomst kwamen vragen over het dak van de nieuwe sporthal naar voren. De vraag is of dat dak creatief te gebruiken is. Is daar capaciteit neer te leggen in de vorm van een voetbalveld? Voor zonnepanelen zijn wat hem betreft op andere plekken creatieve oplossingen te bedenken.
Hij vraagt of de wethouder kan toezeggen met Hercules ervoor te zorgen dat de nieuwe en de al bestaande hal goed gebruikt worden. En dat daar weer prettig te sporten is op het sportpark.
De heer Bosse (PvdA) krijgt de indruk dat het ene na het andere voetbalveld het dak op moet. Wat hem betreft is zichtbaarheid van voetbal net zo belangrijk voor de sport. Hij vraagt hoe de verhouding er uitziet volgens de heer Bakker. Hij vraagt hoeveel velden op daken zullen liggen in 2030.
De heer Bakker (D66) merkt op dat heel veel meer te doen is met alle daken en alle losse ruimte in de stad. Hij wordt helemaal enthousiast van die ideeën. Het gaat nu om een veldje. Hij verwacht dat het wel goed zal komen als het gaat om de zichtbaarheid.

De voorzitter geeft de niet agenderende fracties de gelegenheid inbreng te leveren.

Mevrouw Meerding (VVD) constateert dat de sportcapaciteit een probleem blijft. De gemeente rapporteert dat er voldoende ruimte is volgens de geldende norm. Binnensportverenigingen ervaren anders. Dat heeft ook te maken met de populaire piektijden. De VVD ziet het als een probleem dat de papieren werkelijkheid niet klopt met het gevoel van de verenigingen. Zij sluit zich om die reden aan bij de oproep van haar collega's in de commissie om de methodiek om de capaciteit te berekenen snel onder de loep te nemen.
Haar fractie is blij dat de studentensport afzonderlijk genoemd wordt en dat studentensport betrokken is bij de gesprekken met de gemeente. Zij vindt dat een mooie vooruitgang. De capaciteit van studentensport op het Utrecht Sciencepark, blijft een probleem en dat partijen daar naar elkaar blijven verwijzen voor het vinden van een oplossing. Zij begrijpt goed dat de gemeente niet alle kosten op zich wil nemen en ook niet in alle specifieke wensen van de studentensport kan meegaan. Tegelijkertijd gaat het wel om sportende Utrechters. Zij vraagt of de wethouder wil toezeggen er alles aan te gaan doen om tot een oplossing te komen met betrokken partijen.
Als het gaat om de sporthal Noord-Oost verwijst zij naar het krantenbericht van afgelopen week over onder meer Hercules. Dat doet bij de VVD de vraag rijzen waarom de nieuwe hal niet gecombineerd wordt met de bestaande hal van Hercules. Dat is nadrukkelijk de wens van Hercules. Dit is volgens haar in het locatieonderzoek wel meegenomen en uitgewerkt in scenario C. Vervolgens wordt heel beknopt toegelicht waarom scenario C geen wenselijk scenario is. Zij zou hierop graag nog een toelichting krijgen van de wethouder.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) heeft geen vragen meer bij de locatiekeuze voor de Sporthal Noordoost en hij verwijst naar de desbetreffende Raadsinformatiebijeenkomst. Hij begrijpt het probleem van Hercules.
Hij refereert aan de inbreng van D66 over de zaalverdeling. Hij legt de vraag voor hoe ervoor te zorgen dat de kleine zaalsporten door de zaalverdelingscommissie voldoende gezien worden en inspraak krijgen.
Met betrekking tot Overvecht Noord over EDO en FC Utrecht kreeg de raad eind vorig jaar een brief van de gezamenlijke gebruikers van het sportpark. Hij verneemt graag van de wethouder wat hij gedaan heeft sinds de vorige bespreking en hoe hij het proces voor zich ziet zo dat deze partijen zich ook gehoord en betrokken voelen. Het signaal dat de raad krijgt, is dat het niet goed gaat.
De heer Bakker (D66) sluit zich aan bij de vraag over EDO. Hij stipt hierbij de parkeerproblematiek aan en de zorgen over de veiligheid.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) begrijpt heel goed dat de locatiekeuze voor de sporthal Noord-Oost jammer is voor Hercules. Zij denkt dat het ergens ook positief is. Zij vindt het enthousiasme mooi om te zien.
De heer Bosse (PvdA) is benieuwd naar de mening van mevrouw Kleinrensink over de kapitaalvernietiging die daar zijns inziens plaatsvindt.
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) gelooft niet dat er sprake is van kapitaalvernietiging. De afwegingen zijn duidelijk aan de orde gekomen in de Raadsinformatiebijeenkomst. Zoals het haar bijstaat kan de hal die er nu komt, voldoen aan de normen van een grote sporthal. Zij vindt dat ook wel iets waard: een sporthal op het juiste formaat. Zij vervolgt haar betoog.
Met betrekking tot de sportcapaciteit deed Sport Utrecht de oproep in de Raadsinformatiebijeenkomst om te rekenen met het aantal sporters in de wijk en in de stad en

niet per se te kijken naar het aantal inwoners. Zij vraagt of dit wordt meegenomen in de nieuwe norm die gemaakt gaat worden. Zij kan zich voorstellen dat daar nog iets in zit om verder na te gaan hoe hiermee iets mogelijk is. Zij krijgt hierop graag de reflectie van de wethouder.
De binnensporten blijven wat haar betreft een punt van aandacht. Zij is blij dat die in de norm meegenomen worden.
Zij vindt het goed te zien dat de gemeente betrokken is bij de studentensport. Een aantal partijen sprak al over de nieuwe sportvelden. Zij kan zich slimme combinaties met Maarschalkerweerd voorstellen waar ook heel veel sportvelden komen. Zij kan zich ook voorstellen dat het slim is om na te gaan hoe de verenigingen elkaar daar kunnen versterken, ook al gaat het dan om twee verschillende visies.
Tenslotte gaat zij in op de hal in het Utrecht Sciencepark, voorheen de Uithof. GroenLinks stelde eerder vragen naar sporthallen zoals in Wageningen. Die hallen zijn duurzaam gebouwd, toegankelijk, en die voldoen aan de geluidsnormen. Hierop kreeg haar fractie een hele positieve reactie van het college, dat de gemeente Utrecht dat ook zo wil. Zij heeft begrepen van de sportkoepel dat de accommodatie op de Uithof bij uitstek een plek is waar dat zou kunnen. De sportkoepel heeft dan hulp nodig van de gemeente. Het gaat niet direct om financiële hulp maar vooral ook om hoe dat voor elkaar te krijgen. Zij vraagt de wethouder na te gaan of Utrecht het Wageningse voorbeeld op het Utrecht Sciencepark een plek kan geven omdat daar een nieuw sportcomplex komt. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

De voorzitter constateert dat de overige fracties niet aanwezig zijn bij deze bespreking en om die reden geen inbreng leveren. Hij schorst de vergadering voor 15 minuten. Hij heropent de vergadering om 20.55 uur.

De beantwoording, het college
Wethouder Van Ooijen deelt zijn beantwoording in in vier blokjes en vervolgens beantwoordt hij de fracties afzonderlijk. De vier blokjes zijn: (1) het capaciteitsonderzoek, (2) de sporthal Voordorp, (3) de samenwerking met studentensport en (4) Overvecht Noord.
Het capaciteitsonderzoek
Het college doet dat onderzoek elke twee jaar voortdurend opnieuw. De wethouder is blij dat de raad daar kritisch naar kijkt. Dit onderzoek is een heel belangrijk instrument als basis voor de planning op wat nodig is aan voorzieningen. Het college heeft de inzet de opgehaalde capaciteit jaarlijks te programmeren. De wethouder staat open voor de gedane suggestie. Hij brengt de eerder gedane suggesties in herinnering. Het college paste die ook toe met verbeteringen tot gevolg. Wat hem betreft gaat het college daarmee door, ook met de vanavond gedane suggesties.
Hij loopt enkele van die suggesties langs voor nadere duiding:
Het college zal nagaan of de vuistregel 1 : 17.500 inwoners voldoet. Het college heeft die opdracht al aan het Mulierinstituut meegegeven en om na te gaan of daaruit een andere norm moet komen.
Mevrouw Sturkenboom sprak over populaire nieuwere sporten die in de nota nog niet een goede plek hebben gekregen: Bossebal, kickboksen, et cetera. De wethouder zet uiteen dat een aantal sporten moeilijker in normen te gieten is. Die sluiten niet goed aan. Bij voetbal en tennis is dat veel gemakkelijker. Bij deze sporten moet het college meer oefenen. Om die reden is een kwalitatief hoofdstuk toegevoegd. De

wethouder zegt toe nadrukkelijker en het meer aandacht te geven aan de populaire sporten bij de eerstvolgende Mulierrapportage.
De heer Van Steeg (CDA) begrijpt dat scherper gekeken gaat worden naar de vuistregel. Wat bedoelt de wethouder met scherper kijken? Wordt dan ook op wijkniveau gekeken naar de behoefte? Wordt de sportcapaciteit dan ook meegenomen bij nieuwe bouwplannen?
Wethouder Van Ooijen treedt de heer Van Steeg ruimhartig tegemoet als het gaat om de bouwplannen. Het college kijkt daar kritisch naar. Hij schetst de aandacht die hiervoor bestaat: wat te doen aan de beweegvriendelijke openbare ruimte, wat te doen aan sportcapaciteit, zijn verbeteringen mogelijk door transformatie van de omgeving? De samenwerking wordt ook hechter en steviger. Wanneer de raad daarover andere signalen krijgt, neemt de wethouder die graag mee. Het gaat hier om een hele actieve samenwerking, juist ook in het ruimtelijk domein.
Mevrouw Kleinrensink stelde vragen over of gekeken moet worden naar de wijkpopulatie. Het college kijkt in de Mulierrapportage ook al naar afstanden en ook naar wat aanwezig is in welke wijk. Hij denkt dat het college dit redelijk ondervangt. Sommige wijken zijn meer beschikbaar dan andere. Het college is hierin behoorlijk scherp.
De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat zijns inziens de vuistregel de beperkte blik is waarmee wordt gekeken. Hij gaat daarbij af op de analyse in het Mulierraport. Zijns inziens zou het bestuur dan ook daar naar moet kijken.
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) haalt de suggestie aan bij de Raadsinformatiebijeenkomst om te kijken naar het aantal sporters in de wijk. Daarover heeft de gemeente ook een beeld vanwege de enquête bij inwoners. Zij vraagt of die informatie nu wordt meegenomen. Zij noemt in dit verband vooral de Uithof waar veel mensen sporten.
Wethouder Van Ooijen stelt voor de suggestie van sport Utrecht goed te bekijken: het aantal sporters in de wijk. Hij zegt toe bij de volgende Mulierrapportage daarop te reflecteren. Wanneer blijkt dat dit geen verbetering is, zal de wethouder de raad een terugkoppeling geven waarom dit niet is gedaan.
Hij bevestigt richting het CDA dat nu de norm is 1 op 17.500 inwoners. Het college gaat daar kritisch naar kijken. Hij zal nagaan of die norm op de Utrechtse situatie past.
De vraag is gesteld over wachtlijsten en waarom de wachtlijsten niet worden meegenomen. De wethouder brengt de discussie onder de aandacht met commissie en met de raad. Gezamenlijk is gezocht naar wat hierin wijs is. De vraag is of de wachtlijst op zich het perfecte meetmiddel is. Die wachtlijsten kunnen snel verouderen, die zijn niet altijd accuraat. Bovendien houden niet alle verenigingen een wachtlijst bij. Sommige verenigingen zijn hierin heel principieel. Gezegd is met normen te werken met daarbij een betere netwerkanalyse. Dit was in dit onderzoek een novum. Vanuit het veld is positief gereageerd op het scheppen van deze ruimte. De wethouder heeft de indruk dat Sport Utrecht animo heeft om deze werkwijze voort te zetten.
Met betrekking tot openbare ruimte is gevraagd of de openbare ruimte nog actief is mee te nemen. De wethouder ziet daar veel toekomst voor de sport. Hiervan zijn prachtige initiatieven in de stad. Het college onderzoekt momenteel hoe de capaciteit die nodig is structureler en beter in beeld te krijgen. Het gaat hierbij ook om de samenwerking met andere domeinen binnen de gemeente. Zodra het college daarover

meer informatie heeft, zal hij die met de commissie delen. Hiervoor komt een andere plek dan in de Mulierrapportage.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) is blij te vernemen dat hieraan achter de schermen hard gewerkt wordt. Zij vindt dit een hele goede stap voorwaarts. Zij is benieuwd wanneer zij de informatie kan verwachten. Zij vraagt of dit samen te nemen is met Sportagenda.
Wethouder Van Ooijen vindt dat een goede suggestie. Hij zegt toe bij de Sportagenda terug te zullen komen bij de raad op de stand van zaken hierin en wanneer die informatie naar de commissie toegaat in Q1 van 2021.
Sporthal Voordorp
Hij vervolgt zijn beantwoording met in te gaan op de sporthal Voordorp. Ook hij heeft het artikel in de krant gelezen en hij merkt op begrip te hebben voor het standpunt van Hercules. Het college wilde niet dat dit ervaren zou worden als een zure appel. Een nieuwe sporthal moet een feestje zijn. De wethouder heeft hierover ook vandaag nog contact gehad. Goed kijkend naar de stappen die gezet zijn om tot deze locatiekeuze te komen, denkt hij met recht te kunnen spreken die stappen goed en zorgvuldig te hebben afgelopen. Hij beseft dat er onvrede is. Hij zal om die reden nog eens kritisch kijken naar of overal die stappen goed gezet zijn. Hij wil in een redelijk korte termijn samen met Sporting en met Sport Utrecht een kritische procesanalyse doen hoe dit in de afgelopen jaren is gelopen. Dit betreft een periode van zo ongeveer drie jaar. Dat neemt niet weg dat hij nu staat voor de gemaakte keuze. Hij wil openstaan voor de reactie vanuit het veld. De wethouder zegt toe de conclusies van die kritische procesanalyse met de commissie te zullen delen in maart/april 2021: wat is hier gebeurd en zijn voor de toekomst hieruit lessen te trekken? Mogelijk moet er nog iets geleerd worden over de locatie van de hal.
De heer Bosse vroeg naar de kapitaalvernietiging. De wethouder antwoordt dat het veld dat weg gehaald moet worden her te gebruiken is. Wel zullen de manuren vernietigd worden. Hij schat de kosten daarvan op 50.000 euro.
Gevraagd is ook waarom alleen binnen het park gekeken is. De wethouder antwoordt dat zeker ook gekeken is naar plekken buiten het park. Die plekken vielen al af voordat het locatieonderzoek begon, om uiteenlopende redenen.
De heer Bosse (PvdA) vraagt of de wethouder in die procesanalyse mee wil nemen welke plekken zijn afgevallen. Hij vindt het vreemd dat voor een locatieonderzoek al locaties afgevallen zijn.
Wethouder Van Ooijen antwoordt bevestigend. Hij zal die vraag meenemen. Hij vervolgt zijn beantwoording.
De heer Wijmenga (ChristenUnie) vindt het goed dat die procesanalyse plaatsvindt. Hij kan zich voorstellen dat Hercules dat waardeert. Hij vraagt of dit vertraging gaat opleveren in de realisatie. Uiteindelijk is het de bedoeling dat sporters een plek gaan krijgen. Gaat het puur om de procesanalyse of kan die ook de uitkomst nog wijzigen?
Wethouder Van Ooijen heeft hierover vanmiddag gesproken. Hij heeft benadrukt dat het een snelkookpan moet zijn om te voorkomen dat een proces dat al zo lang heeft gelopen weer uitgesteld wordt. Het is zijn ambitie de vertraging te beperken of helemaal te voorkomen.
Combinatie met de Studentensport
Ook hier pakt hij graag de uitgestoken hand aan. Hij vindt de Omgevingsvisie het uitgelezen moment om samen met Studentensport na te gaan wat op Sciencepark kan gebeuren. Mevrouw Kleinrensink noemde de duurzaamheidskansen en welk type accommodatie beoogd wordt. Hij vindt het goed daarover de kennis delen. Nog voor-

dat de Omgevingsvisie Utrecht Sciencepark naar de raad gaat, zal de wethouder in gesprek gaan met de partijen van de studentensport om te praten over wat zij denken dat nodig is en om dat ook goed te laten landen in de Omgevingsvisie. Uiteindelijk gaat het om de ruimtelijke inpassing en de benodigde capaciteit. Het college betrekt daar de relatie met Maarschalkerweerd bij. Mogelijk wordt daar een mogelijkheid gezien die er niet is. Wanneer er kansen zijn zal het college die hierbij betrekken. Hij hoopt de lijn voort te zetten die opgemerkt werd door mevrouw Meerding.
De heer Bakker (D66) ziet zeker ook verbetering. Het zou helpen wanneer de wethouder zijn figuurlijke gewicht in de schaal legt om dit verder te brengen richting universiteit en hogeschool. Wat hem betreft is het contact met alleen sportverenigingen niet genoeg.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) sluit zich aan bij de inbreng van de heer Bakker. Ook wat haar betreft doet het college er goed aan de handschoen meer op te pakken om partijen dichter bij elkaar te brengen. Zij hoort wel een toezegging en wil die graag concretiseren, toespitsend op het multi-sportcomplex met de handreiking vanuit Mesa Cosa. Zij oppert die kans te pakken om aan de hand daarvan verder te kijken hoe de samenwerking structureler en beter kan.
De voorzitter herhaalt dat een toezegging een concreet document is dat op een bepaalde datum naar de raad gaat. De wethouder zou dan die toezegging op die manier moeten formuleren.
Wethouder Van Ooijen is het eens met heer Bakker. Ook hij is van mening dat de gemeente in gesprek moet met ook de universiteit en de Hoge School. Ook dat gesprek moet bestuurlijk worden aangegaan. Zijn ambitie is te doorbreken dat partijen naar elkaar wijzen.
Hij is het eens met mevrouw Sturkenboom dat dit te formuleren is als een toezegging. Hij wil ook de input ophalen om daarmee de Omgevingsvisie te kunnen verrijken en ervoor te zorgen dat die Omgevingsvisie de wensen en ideeën reflecteren vanuit het perspectief van de behoeften van de universiteit en hogeschool. De wethouder gaat hiermee aan de slag, al houdt hij een slag om de arm dat het niet gaat om “u vraagt en wij draaien”. Voorafgaan aan het toezenden van de Omgevingsvisie, zal het college kritisch kijken naar wat gevraagd is en wat nodig is en wat de behoefte is vanuit de studentensport en de universiteit en de hoge school en hoe zich dat reflecteert in de Omgevingsvisie. Hij zal de precieze datum voor de Omgevingsvisie hierbij zoeken.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) vraagt of de wethouder in zijn toezegging het multisportcomplex zal betrekken. **Wethouder Van Ooijen** neemt dat onderwerp mee.
Overvecht-Noord
Ook daarover is hij het eens met het CDA. Het zou een feestje moeten zijn. Het spijt hem dat dit uitmondt in onderling wantrouwen. Binnenkort zal hij overleggen met de verenigingen die een plek zullen krijgen in deze sporthal. Hij wil met hen de plannen van het college bespreken zodat de verenigingen daarvan kennis kunnen nemen. Hij is benieuwd hoe de verenigingen hier naar kijken en of zij van mening zijn dat er nog zaken veranderd moeten worden. Uiteindelijk zal hij het hele pakket naar de raad toesturen met daarbij een raadsbrief met duiding en context. Hij gaat er dan vanuit dat partijen gezamenlijk een andere fase ingaan, de fase waar eensgezindheid is ontstaan over de voorliggende plannen.

De heer Van Steeg (CDA) dankt de wethouder voor het actief zoeken naar een oplossing. De wethouder suggereert in zijn ogen dat hij een idee heeft voor het plan. Hij vraagt of de wethouder al een tipje van de sluier kan oplichten.
Wethouder Van Ooijen zal dit eerst met de verenigingen bespreken. Niet alles is nieuw voor deze verenigingen. Hij stelt voor wanneer de raad hiervan iets vindt, dit te parkeren totdat dit plan inclusief de raadsbrief naar de raad gaat. Hij benadrukt dat niet alle wensen vervuld zullen kunnen worden.
De voorzitter vraagt de wethouder het plan te specificeren.
Wethouder Van Ooijen deelt mee dat het gaat om het Toekomstplan Sportpark Overvecht-Noord. Hij vervolgt zijn beantwoording.
De wethouder heeft nog enkele vragen gehad van D66 over parkeren, over veiligheid, over het proces. Hij zal daarop terugkomen in het plan. Hij stelt voor die vragen op die manier af te doen.
De specifieke vragen van de fracties.
Student & Starter gaf aan dat in de brief stond dat er geen tekort was terwijl die er wel zou zijn. Het is ook niet zijn analyse dat in de studentensport geen tekort is. Misschien gaat het hier om spraakverwarring.
Het begrip herplantplicht is genoemd na het weghalen van sportcapaciteit. Wat hem betreft komt wat er nu gebeurt, niet vaak voor in de sport. Bij bomen komt het herplanten vaker voor. De brede capaciteitsvraag moet geaccommodeerd worden in het capaciteitsonderzoek. Wanneer er tekort is, en het college heeft herplantplicht, spant het college het paard achter de wagen.
Het CDA ging in op een noodtransfer van verenigingen. Hij erkent dat communicatie beter moet in de volle breedte. Sport Utrecht en de gemeente moeten daarin ook een rol spelen. De heer Bakker noemde de UVO nog. De wethouder is ook gemotiveerd om dit aan te pakken. Ook wanneer gekeken wordt naar de sport is het ontzettend jammer dat op die manier met elkaar gecommuniceerd wordt, aangezien zoveel moois plaatsvindt. Hij heeft begrepen dat het gaat om een noodknop die te gebruiken is om de wethouder langs te laten komen. De wethouder betwijfelt of dat een goed idee is. Hij vindt dat een overschatting van het gewicht van de wethouder. Hij wil graag dat dit gedaan wordt in de volle breedte. Eigenlijk moet voorkomen worden dat dergelijke situaties optreden. Hij refereert aan zijn toezegging met betrekking tot de kritische procesanalyse. Hij stelt voor ook een passage op te nemen over hoe de communicatie te verbeteren is en welke lessen daaruit te trekken zijn voor het stadsbestuur, tussen de gemeente en het veld. En ook misschien de rol die Sport Utrecht daarin kan vervullen.
D66 noemde de inventarisatie van de gymzalen en of er voldoende gymzalen zijn. De wethouder heeft dat niet paraat. Hij stelt voor die informatie nog aan de commissie toe te zenden in de vorm van een memo binnen een aantal weken. Hij weet niet wat hierover besproken is.
De signalen over de zaalverdelingscommissie zijn hem bekend. Hij heeft dat ook een aantal maanden geleden besproken met individuele verenigingen. Overwogen is om de werkwijze te herijken. Daarover ging het eerste overleg. De wethouder wil graag dat de zaalverdelingscommissie haar comfort loslaat. Hij denkt daarbij onder meer aan het beter benutten van zalen. Soms is het mogelijk een betere verdeling te maken met andere combinaties. En misschien moeten dan sommige partijen een stapje terug doen. Het bestuur is er aan toe om de werkwijze steviger tegen het licht te houden.

Over de aanbieders die doorgestuurd worden naar het Makelpunt heeft de wethouder begrepen dat het vooral bij vechtsporten aan de orde is waarbij het soms gaat om het niet voldoen aan de door hen gestelde eisen. Op dit moment wordt nagegaan of de vechtsporten vanuit het collectief beter te accommoderen zijn. Het gaat dan vaak om het voorhanden zijn en blijven van materialen ten behoeve van de efficiëntie. Het kan nog steeds gebeuren dat een vechtsport iets zou willen waarvoor geen plek is. Dan komt het Makelpunt toch om de hoek kijken. Het college gaat proberen het proces binnen de accommodaties zelf te verbeteren.
Hiermee rondt hij zijn beantwoording af.

Gestelde vragen die nog niet beantwoord zijn
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) had gevraagd te kijken naar de beweegrichtingen. Nu wordt gekeken per wijk in het sportcapaciteitsonderzoek. Er zijn ook mensen die naar een andere wijk moeten rijden voor hun sport.
Ook stelde zij een vraag over een sportvoorziening op het dak van een sporthal en zij vroeg die mee te nemen bij de sporthal in Noord-Oost.

De heer Bosse (PvdA) merkt op dat de wethouder inging op de inbreng over kapitaalvernietiging op Sportpark Voordorp. Hij vroeg eigenlijk naar de financiële afweging, naar de kosten/baten van sportpark Voordorp.

Wethouder Van Ooijen vindt het niet eenvoudig te antwoorden op de vraag naar de beweegrichtingen. Dat moet zorgvuldig worden uitgezocht. Het moet voor onderzoekers nog wel te onderzoeken zijn. Hij zal bij het volgende onderzoek hierop terugkomen met het antwoord op de vraag of dit haalbaar is. Hij kan hier niet stante pede bevestigend op antwoorden.
De daken worden gebruikt voor energie-neutraliteit. Wanneer het dak benut wordt om een voetbalveld op te leggen, zijn daar geen zonnepanelen neer te leggen voor de installatie om de hal energie-neutraal te maken. De afspraak is gemaakt te gaan voor de energiezuinige hallen. Dan is het dak daarvoor nodig. Het veld wordt hergebruikt en vooralsnog is besloten dat niet op het dak te doen.
De heer Bakker (D66) daagt de wethouder uit hier met zijn duurzaamheidscollega's naar te kijken. Hij merkt op dat er heel veel daken zijn zonder zonnepanelen. In zijn beleving moet er iets goeds te bedenken, bijvoorbeeld dat de panelen op andere daken liggen dan die van de hal en dat op de sporthal gesport wordt. Hij hoopt dat de wethouder deze optie onder de loep wil nemen.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) doet de suggestie zonnepanelen aan gevels te bevestigen. Die hoeven niet altijd op daken te liggen. Ook in dat opzicht is een slimme combinatie te maken. Zij vraagt de wethouder dit mee te nemen.
Wethouder Van Ooijen wil nagaan of daar een oplossing te bedenken is. Hij tempert de verwachting. Hij zal contact opnemen met zijn duurzaamheidscollega's. Het gaat niet alleen om de zonnepanelen, maar ook om de installaties die nodig zijn op het dak. Hij is gecharmeerd van het idee om functies te combineren, geen dak onbenut te laten. De wethouder zal hierop terugrapporteren in de al toegezegde brief over Voordorp.
De PvdA sprak over de kosten-baten-analyse. De wethouder zoekt naar wat de heer Bosse wil horen. Hij licht de financiële techniek toe rond de financiering van de hal. De plek waar de hal komt, doet niet zo verschrikkelijk veel aan de kosten van de hal. De locatie op zich is niet zozeer essentieel voor de kosten-batenanalyse.

De heer Bosse (PvdA) merkt op dat de kosten wel degelijk genoemd worden in het locatieonderzoek als een belangrijke factor. In het hele locatieonderzoek staat geen getal genoemd als het gaat om de kosten ervan. Hij stelt dat er meer kosten-baten-analyses aan zitten dan alleen de productie van een hal of niet. Hiermee beantwoordt hij de vraag van wethouder Van Ooijen: dit is wat hij wil weten: een financiële tabel achter de locatiekeuze.
Wethouder Van Ooijen zal nagaan of die tabel er is. Hij merkt op dat enkele plekken die Hercules in gedachten had, zeer kostenverhogend zijn. Dat heeft niet zozeer te maken met de plek maar meer met de specifieke situatie. Wanneer hij die informatie heeft, zal hij die delen met de commissie.

De voorzitter recapituleert de gedane toezeggingen.
De wethouder zal:
- De raad in Q2021 in de nieuwe Sportagenda informeren over hoe de capaciteit te berekenen is voor sport in de openbare ruimte en over het benutten van daken voor sport.
- De raad in Q 2021 een brief sturen met een procesanalyse rond de nieuwe sporthal. Wanneer het college beschikt over het kostenplaatje, zal de wethouder die delen met de commissie. De wethouder zal ook ingaan op de communicatie.
- De raad via een memo in Q1 informeren over een toekomstplan Sportpark Overvecht-Noord.
- De commissie in Q1 informeren met een memo over de inventarisatie van de ruimte voor Gymzalen.

Niet in de toezeggingenlijst wordt opgenomen dat de wethouder in de volgende Mulierrapportage in Q2022 de suggesties van de raad zal meenemen, scherper zal kijken naar de normering met betrekking tot populaire nieuwe sporten en eveneens zal kijken naar het aantal sporters in de wijk in plaats van naar het aantal inwoners en naar de haalbaarheid van beweegrichtingen, en bij de volgende Omgevingsvisie in gesprek gaan met alle partijen en de input benutten bij de Omgevingsvisie Utrecht Sciencepark.
De heer Van Steeg (CDA) brengt in herinnering dat de wethouder zijn reflectie zal geven op het verschil tussen de werkelijkheid van verenigingen en de werkelijkheid op het stadskantoor en hoe dat in de toekomst te veranderen. Hij hoopt dat de wethouder dit in zijn brief zal meenemen.
Wethouder Van Ooijen antwoordt dit bij Voordorp te zullen doen. Daar zal die kritische procesanalyse gedaan worden. Hij zal informatie over de communicatie opnemen.

De voorzitter vraagt de agenderende fracties of hun doel bereikt is.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) denkt zeker veel zaken bereikt te hebben. Zij is blij dat bij heel veel zaken de wethouder de handschoen oppakt. Dat scheelt veel moties. Op dit moment denkt zij dat dit onderwerp niet geagendeerd hoeft te worden voor het raadsdebat. Zij is vooralsnog tevreden met de toezeggingen. Wel geeft zij mee dat zij op het gebied van studentensport het verlangde re□ultaat verwacht; ander□overweegt zij een motie en zal zij het onderwerp wel agenderen voor de raad.
De heer Bakker (D66) dankt de wethouder voor de gegeven antwoorden.

De heer Van Steeg (CDA) dankt de wethouder voor de toezeggingen. Hij is nog niet voldoende geïnformeerd over de inschatting van de capaciteit en hoe die inschatting plaatsvindt, niet alleen de vuistregel maar breder gekeken.
De voorzitter licht toe dat wanneer de woordvoerders dit debat verder willen voeren in de raad zij die mogelijkheid hebben en dat zij daarvoor actie moeten ondernemen.

Hij sluit de vergadering om 21.45 uur onder dankzegging voor inbreng en aandacht.

LIJST VAN TOEZEGGINGEN

Openbare orde en veiligheid

Burgemeester Dijksma
De burgemeester zal met betrekking tot
Raadsvoorstel Zienswijze concept kadernota Veiligheidsregio Utrecht (VRU) 2022

- Ten behoeve van raadsbehandeling de reactiebrief aan de VRU vóór raadsbehandeling aanpassen en wel zo dat wordt voorgesteld de OMS-reserve als een tijdelijke reserve te benoemen, die niet hoger wordt dan de gederfde inkomsten.
- In het veiligheidsberaad aandringen op een evaluatie van het gebruik van de noodverordening en komt in Q2 met een raadsbrief over de wijze waarop dat wordt ingevuld.
- In Q2 met een raadsbrief in beeld brengen hoe invulling wordt gegeven aan de invulling van het flexibel budget voor de verschillende kazernes.
- In Q4 terug komen op de beperkingen van het nieuwe navigatiesysteem van de brandweer t.o.v. het oude systeem.
- In Q2 met een brief terug komen op de positie van de brandweervrijwilligers en de werkdrukomstandigheden bij de brandweer.

Burgerzaken/verkiezingen

Burgemeester Dijksma
De burgemeester zal met betrekking tot ***Raadsbrief Tweede Kamerverkiezingen 2021 (verkiezingen in Coronatijd)en Raadsbrief Voortgang en kosten Tweede Kamerverkiezingen***
Na 20 januari met een raadsbrief komen waarin o.a. informatie wordt verstrekt over:

- de communicatie o.a. ook over een publieksvriendelijke/transparante versie van het traject van het doorlopen van het stemtraject;
- de uitkomsten van de verkenning naar een drive-thru locatie;
- of het aantal van 3 mobiele bureaus voldoende is;
- haar reflectie op de vraag hoe wordt omgegaan met de stem (on)mogelijkheid van mensen die vanwege ziekte in quarantaine/isolatie moeten blijven.

Onderwijs

Wethouder Klein
De wethouder zal met betrekking tot ***Raadsvoorstel Verordening huisvesting scholen***

- In Q1 van dit jaar het plan van aanpak over het binnenklimaat van scholen naar de raad sturen.
- In januari 2021 het raadsvoorstel Uitvoeringsplan Utrechtse kindcentra naar de raad sturen.

- In de evaluatie van de verordening ingaan op het telmoment van het speciaal onderwijs.
- Voor de zomer 2021 in een brief terugkomen op leegstaande schoolgebouwen.
- In de stand van zakenbrieven t.a.v. concrete projecten die spelen, aangeven hoe daarin is omgegaan met diervriendelijk bouwen.

Sport

Wethouder Van Ooijen

De wethouder zal met betrekking tot ***Capaciteitsbehoefte sport, waaronder nieuwe sporthal in Noord-Oost***

- De raad in Q1 2021 in de nieuwe sportagenda informeren over hoe capaciteit te berekenen voor sporten in openbare ruimte en benutten van daken voor sport.
- De raad in Q1 2021 een brief sturen met een procesanalyse rond sportpark Voordorp, reflectie op de communicatie hieromtrent en (indien beschikbaar) het kostenplaatje.
- De raad in Q1 per brief informeren over het toekomstplan sportpark Overvecht Noord.
- In Q1 de commissie met een memo informeren over de inventarisatie ruimte gymzalen.